

DJEČJI VRTIĆ RADOST
JASTREBARSKO
BRAĆE RADIĆ 10

Tel:00 385 1 62 81 095
Tel./fax: 00 385 1 62 72 489
e-mail: djecji.vrtic.radost1@zg.t-com.hr
web: www.radost-jaska.hr

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
DJEČJEG VRTIĆA ZA PEDAGOŠKU GODINU
2014./15.**

Jastrebarsko, kolovoz 2015.

Sadržaj

I. USTROJSTVO RADA	3
II. MATERIJALNI UVJETI RADA	6
III. SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE.....	7
IV. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD	24
V. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE	73
VI. SURADNJA S DJETETOVOM OBITELJI	82
VII. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA	92

I. USTROJSTVO RADA

Uključivanje djeteta u sustav ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja na bilo kojoj razini, te pohađanje predškolskih ustanova u ranoj razvojnoj dobi predstavljaju neke od značajnih elemenata buduće uspješnosti u školovanju i socijalnoj adaptiranosti.

Dječji vrtić Radost je u pedagoškoj godini 2014./15. godini organizirao rad za djecu predškolskog uzrasta na pet lokacija i to:

- Jastrebarsko, Braće Radić 10
- Jastrebarsko, T. E. Bakača bb
- Jastrebarsko, Mladinska 2/a, G. Desinec
- Jastrebarsko, Cvetković 123
- Jastrebarsko, Gorica Svetojanska 13

Odgojno – obrazovni rad odvijao se u okviru 10-satnog programa za djecu od 12 mjeseci do polaska u osnovnu školu. Realiziran je s 576 djece, koliko ih je bilo upisano na kraju pedagoške godine u 23 odgojnih skupina. Za pedagošku godinu 2014./2015. zaprimljeno je 158 zahtjeva za upis u dječji vrtić, od čega je upisano 134 djece. Neupisano je 24 djece, od čega je 21 mlađih od godinu dana te 3 djece s područja vanjskih općina.

Tablica : Organizacija rada odgojnih skupina prema objektima, broju djece i broju ostalih zaposlenika

	Radost 1		Radost 2		Desinec		Cvetković	Sv. Jana	Predškola	Ukupno
	vrtić	jaslice		vrtić	jaslice					
Skupine	9	5	4	2	1	1	1	1	2	25
Djeca	235	104	121	51	19	22	24	52	628	

Osim redovitog 10-satnog programa realiziran je i program predškole i kraći program engleskog jezika.

Program predškole ostvarivao se u prostorima vrtića, a organiziran je za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu koja nisu bila obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja u vrtiću. Program se provodio dva puta tjedno po 3,5 sata. Osnovna zadaća ovog programa bila je razviti i unaprijediti tjelesne, emocionalne, socijalne i spoznajne potencijale djece te poticati komunikacijske vještine potrebne za nove oblike učenja. Program je obogatio dječe doživljaje, proširio njihove spoznaje te doprinio uspješnoj realizaciji mnogih odgojnih i razvojnih zadataka. Program predškole provodio se od 8. rujna 2014. do 28. svibnja 2015. godine.

Tablica : Organizacijska shema predškole

Općina	Naziv skupine	Broj djece
Grad Jastrebarsko	Jaska 1 – Ptičice	25
	Jaska 2 – Pahuljice	27
Ukupno		52

Program ranog učenja engleskog jezika namijenjen je djeci od 4-7 godina, a ove je godine organiziran kroz trogodišnje učenje, dakle djeca u prvoj godini učenja te djeca u drugoj i trećoj godini učenja. Glavni cilj je postupno razvijanje komunikacijske koncepcije kako bi se djeci omogućilo korištenje stranog jezika u svakodnevnim situacijama. Potreba roditelja za uključivanjem djece u ovaj program je stalna. Interes roditelja kao i naša profesionalna saznanja o dobrobiti za dijete potiču nas na ideju o proširenju ovog programa u poludnevni ili čak cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika.

Tablica: Organizacijska shema kraćih programa

Naziv programa	Broj skupina	Mjesto održavanja	Broj upisane djece
Engleska igraonica 1. god. učenja	4	Jastrebarsko, Sv.Jana	38
Engleska igraonica 2. god. učenja	6	Jastrebarsko	60
Engleska igraonica 3. god. učenja	1	Jastrebarsko	7
Ukupno	11		105

Tijekom ove pedagoške godine provodili smo dva sportsko-rekreativna programa. Društvo Naša djeca Jastrebarsko provodilo je kraći program za djecu od 3 godine života do polaska u školu – program univerzalne sportske škole Mali vitez. Program je obuhvaćao upoznavanje i vježbanje tehnika različitih loptačkih sportova, elemenata iz gimnastike, atletike i borilačkih sportova te primjenu osnovnih (biotičkih) oblika kretanja za najmlađe kako bi na taj način optimalno poticali razvoj funkcionalnih i motoričkih sposobnosti djeteta. U suradnji sa Sportskom zajednicom Grada Jastrebarsko realiziran je pojačani program tjelesnog odgoja pod stručnim vodstvom profesorice kineziologije.

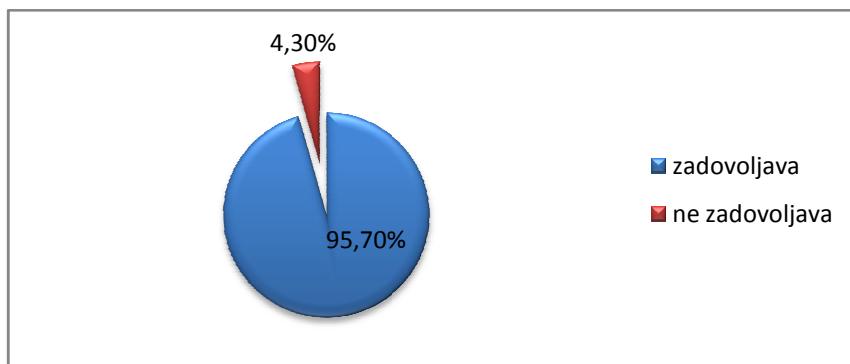
U siječnju 2015. godine realizirana je Zimska igraonica za djecu u organizaciji Grada Jastrebarsko i udruge Društvo Naša djeca pod nazivom Klizalište u Jaski. Također, u istoj organizaciji realizirana je i Ljetna igraonica koja uključuje i školi plivanja.

Radno vrijeme vrtića

Radno vrijeme u centralnom objektu bilo od 5,30 sati ujutro do 17,30 sati poslije podne, a radno vrijeme u područnom objektu u Radosti 2 od 6,30 do 17,30. Područna odjeljenja Cvetković i Gorica Svetojanska radila su od 6,30–16,30, a područno odjeljenje G. Desinec od 6,00 – 17,30. Početak jutarnje smjene u odgojnim skupinama, kao i završetak popodnevne smjene razlikovao se od objekta do objekta, od skupine do skupine radi specifičnosti rada u tim objektima i potrebama roditelja koje su bile različite. U centralnom objektu Radost 1 organizirano je dežurstvo od 5,30, a odgojno - obrazovni rad u jutarnjem dežurstvu obavlja odgojitelj koja vodi i program predškole.

Duljina zajedničkog rada odgojitelja (preklapanje) u odgojnim skupinama ovisi o dobi djece, te o organizaciji rada i kretala se od 1,0 sat do 2,5 sata. Radno vrijeme djelatnika u ostalim službama bilo je također u funkciji zadovoljavanja svih segmenata procesa rada, a osobito potreba naših korisnika usluga.

Radno vrijeme Vrtića bilo je usklađeno s potrebama većine roditelja i djece. I ove godine analizirali potrebe roditelja vezano uz radno vrijeme vrtića. Radno vrijeme vrtića zadovoljava potrebe 95,7 % roditelja te možemo reći da je radno vrijeme Vrtića bilo je usklađeno s potrebama roditelja i djece. Roditelji čije potrebe radno vrijeme vrtića ne zadovoljava kao prijedlog navode rad u smjenama, duži poslijepodnevni rad, rad i tijekom ljetnih mjeseci u područnim objektima te rad subotom. Imajući razumijevanja za svakog roditelja postotak od 4,3 %, kao ni navedeni razlozi nisu relevantni za promjenu radnog vremena. Prilikom upisa nove djece u vrtić također se većina roditelja uklopila u postojeće radno vrijeme.

Graf. Procjena roditelja koliko radno vrijeme vrtića zadovoljava njihove potrebe

1.1. Djelatnici u realizaciji programa

Tablica: Rasporед djelatnika prema objektima

	Radost I	Radost II	Desinec	Cvetković	Sv. Jana	Kraći programi
ravnatelj	1	-	-	-	-	-
pedagog	1	-	-	-	-	-
psiholog	1	-	-	-	-	-
defektolog	1	-	-	-	-	-
logoped	1	-	-	-	-	-
viša medicinska sestra	1	-	-	-	-	-
medicinske sestre	3	-	-	-	-	-
odgojitelji	26	8	6	2	2	2
voditelj računovodstva	1	-	-	-	-	-
tajnik	1	-	-	-	-	-
administrativni blagajnik	1	-	-	-	-	-
ekonom	1	-	-	-	-	-
glavna kuharica	1	-	-	-	-	-
kuhar/ice	3	-	-	-	-	-
pomoćna kuharica	2,75	0,5	0,5	0,5	0,5	-
pralja-švelja	1	-	-	-	-	-
spremačice	7	1,75	1,5	0,5	0,5	-
domar-ložač	1	-	-	-	-	-
Domar- ložač	1	-	-	-	-	-
Ukupno	55,75	10,25	8	3	3	2

Ukupno: 82 zaposlenika

II. MATERIJALNI UVJETI RADA

Dijete predškolske dobi istodobno živi, igra se i uči. Uči aktivno, „čineći i surađujući“ s drugom djecom, odraslima i u interakciji s različitim izvorima učenja. Uvjeti u kojima dijete živi, okruženje koje mu je dostupno te njegove svakodnevne situacije jedinstven su i neponovljiv odgojno-obrazovni potencijal. Kada je dijete izloženo stimulativnom okruženju koje angažira sve njegove perceptivne modalitete, njegov će mozak dobivati signale iz okruženja neuronskim putem i mijenjati se i razvijati na pozitivan način.

Unapređivanje materijalnih uvjeta rada realiziralo se u skladu s Godišnjim programom (pedagoška godina) i Planom nabave (kalendarska godina):

Vanjsko i unutarnje okruženje:

- Prenamijenjen je prostor atrija za potrebe kabineta za provođenje kraćih programa (zidanje, PVC stolarija, soboslikarski, fasaderski i keramičarski radovi)
- Preuređena je čajna kuhinja i prostor garderobe u novom kvartu centralnog objekta te su kupljeni novi garderobni ormari za djelatnike
- Uređena je taktilna staza u eko parku
- Prenamijenjen je polivalentni prostor u Desincu za sobu dnevnog boravka
- Obnovljena su i obojena postojeća igrala na dvorištu velikog kvarta i Cvetkovića
- U tijeku je izrada projekta za opremanje dječjeg igrališta u Desincu
- Kupljena je oprema za prostor engleske igraonice i igraonice za darovite
- Kupljena je oprema za SDB 4 u objektu Desinec
- Kupljena je oprema za prostor praoalice u Desincu (perilica i sušilica rublja, glačalo i daska)
- Kupljena je oprema za kabinet stručnih suradnika u Desincu
- Nadokupljena je oprema potrebna za održavanje Montessori programa u SDB 13
- Kupljen je polica za potrebe računovodstva
- Kupljen je stol za sjenicu
- Donirana nam je računalna oprema za objekt u Desincu
- Kupljena su dva nova pisača
- Nadokupljena je audio oprema
- Opremljen je kabinet psihologa i logopeda potrebnim dijagnostičkim testovima
- Kupljena je didaktička oprema za jednu novu skupinu te za kraći program za poticanje razvoja darovite djece
- Nadokupljena je specijalizirana didaktika potrebna za održavanje Montessori programa u SDB 13
- Preseljen je senzorni kutić iz objekta R2 u centralni objekt u obnovljeni prostor kraj sportske dvorane
- Kupljeni su i postavljeni novi sportski rekviziti za igrališta svih objekata, a isto tako i igračke za igru na zraku
- Nabavljenia je zaštitna odjeća i obuća za djelatnike
- Nadokupljeno je posuđe i posteljina radi povećanja broja djece u vrtiću (otvaranje nove skupine u Desincu)
- Kupljeno je nekoliko novih tepiha
- Kupljeno je nekoliko novih sjenila za prozore za objekt R1 i R2
- Tijekom godine kontinuirano je nabavljana stručna literatura i časopisi te je izvršena godišnja nabava potrošnog likovnog materijala, te vršena nadopuna prema potrebi

Priliv proračunskih i "vlastitih" sredstava kretao se u okviru plana tako da su računi redovno plaćani, redovno su isplaćivane plaće i uplaćivani doprinosi. U iznosu neoporezive svote isplaćen je radnicima naknada za regres i dar u naravi, te poklon djeci za Svetog Nikolu. Redovito su isplaćeni radnicima naknada za prijevoz na posao i s posla.

III. SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

Djeca predškolske dobi su na vrhuncu svojih motoričkih i senzornih istraživanja, pa je posebna pažnja posvećena sigurnosti cjelokupnog okruženja u kojem dijete živi. Zdravstvene potrebe djece zahtijevaju dobru upućenost odgojitelja u njih same, stalni nadzor i pravovremenu intervenciju.

Naglasak je ove pedagoške godine stavljen na dosljedno poticanje svakog djeteta na razvoj brige o sebi i samozbrinjavanje jer pravovremeno zadovoljavanje dječjih osnovnih potreba je temelj koji čuva i unapređuje zdravlje djece.

Osiguranje pravilne prehrane, kretanja djece, redovitosti boravka djece na otvorenom, kvalitetnog dnevnog odmora, optimalne higijensko-zdravstvenih uvjeta boravka djece u vrtiću , sustavnog praćenje rasta i razvoja djece i stanja uhranjenosti te promicanje zdravih stilova života djece, roditelja i svih djelatnika koji skrbe za dijete bili su glavni su ciljevi rada u području koje se bavi zdravim tjelesnim razvojem djeteta.

1.1.Unapređenje kvalitete prehrane u skladu sa važećim zakonskim odrednicama

HACCP sustav za analizu opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka radi utvrđivanja odgovarajućih preventivnih i kontrolnih mjera koje se odnose na higijenu i zdravstvenu ispravnost hrane s obuhvatom svih faza proizvodnje, prerade i transporta hrane uz redovnu provedbu u centralnoj kuhinji i kuhinjama područnih objekata radost 2, Cvetković i Gorica Svetojanska uspostavljene je i u kuhinji novog objekta u Gornjem Desincu, po modelu za područne objekte u kojima se ne priprema hrana. HACCAP tim vrtića održao je jednu superviziju implementacije sustava.

Uprava za sanitarnu inspekciju i javno zdravstvo 25.02.2015. izvršila je je cijeloviti inspekcijski nadzor nad centralnom kuhinjom koji nije dokazao nikakve manjkavosti primjene sustava.

1.2.Planiranje prehrane djece

Planiranje prehrane djece obavljano je prema Izmjenama i dopunama Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima , te prema priručniku Prehrambeni standardi za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću - jelovnici i normativi (2007). Jelovnici su planirani mjesечно na način da se osigura sezonska izmjena namirnica, a dopunjavani su uvođenjem novih namirnica u tender prehrane da bi djeci bila omogućena degustacijama novih jela. Posebna pažnja polagana je nabavi namirnica za djecu sa posebnostima u prehrani, kako bi im bilo omogućeno da kvalitetno zadovolje svoju prehrambenu potrebu. Tijekom godine zaprimili smo i dvije donacije većih količina voća. Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju donirala nam je u suradnji sa tvrtkom Fragaria d.o.o. iz Zagreba 4500 kg jabuka, a preko Crvenog križa donirana nam je veća količina mandarina Ponekad su planiranje prehrane ometali čimbenici kao na primjer: nepravovremena dostava namirnica,neispravna narudžba, nepoštivanja normativa, te kvarovi. Izmjene jelovnika dogodile su se 30 puta.

RAZLOZI IZMJENE JELOVNIKA:	doručak	ručak	užina
nije dostavljeno	5	9	2
kvar na stroju za mljevenje mesa		1	
pogreška u narudžbi			1
višak namirnica u skladištu		3	1
nedostatak osoblja		2	4
nepoštivanje normativa	1		1
	6	15	9
	Ukupno:		30

nije osigurana dostava:		nije osigurana dostava:	
okruglice od šljiva	3	špagete	1
valjušći od krumpira	2	puding	1
pileća pašteta	1	radić	1
kukuruzne pahuljice	1	zelena salata	3
peciva	1	mliječni namaz	1
topljeni sir	1		
		Ukupno:	16

1.3.Kontinuirano poboljšanje uvjeta u materijalnoj organizaciji obroka u skladu sa prehrambenim standardom Dječjeg vrtića Radost

Prehrambeni standard vrtića svake godine se nadograđuje prema mogućnostima. Ove pedagoške godine prišlo se nadokupu posuđa za objekt Gornj Desinec, Radost 2 i centralnu kuhinju. što doprinosi stvaranju uvjeta za samoposluživanje djece u prehrani. Unatoč povećanju broja djece zbog otvaranja novog objekta u Gornjem Desincu, sa tri odgojne skupine, sa postojećom opremom u centralnoj kuhinji vrtića uspjeli smo osigurati kvalitetnu dostavu ručka za taj područni objekt.

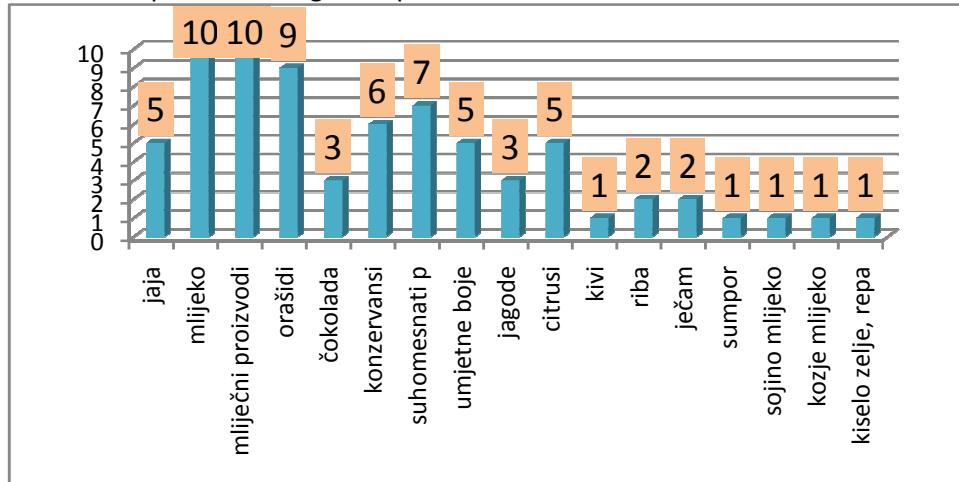
1.4.Osiguranje pravilnog ritma obroka u odgojnim skupinama

Dnevni ritam obroka u odgojnim skupinama utvrđen je Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i prehrane u dječjim vrtićima , te Prehrambenim standardom Dječjeg vrtića Radost. Prehrana u 10-satnom programu osigurava 5 obroka (zajutrak, doručak, voćni obrok, ručak i užinu). Zajutrak se poslužuje za rano dolazeću djecu u dežurnoj odgojnoj skupini. Doručak se fleksibilno poslužuje od 08.00.-09.00.sati i uvijek alternativan. Voćni obrok je obavezan u svim odgojnim skupinama. Vrijeme ručka blago prelazi predviđene granice posluživanja u odgojnim skupinama koje koriste zajedničke prostore za blagovanje.

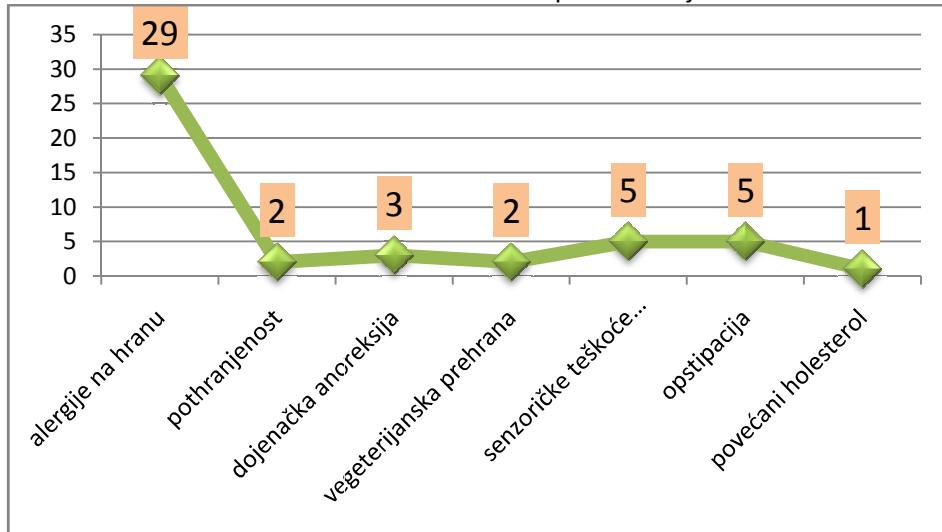
1.5.Otkrivanje i rješavanje problema vezanih uz prehranu djece (alergijske bolesti , ostala dijetalna prehrana, poremećaji u hranjenju djece)

Ove pedagoške godine u vrtiću je boravilo 41 dijete sa specifičnim potrebama u prehrani. 29 djece alergično je na neku od prehrambenih komponenata, 2 djece je pothranjeno, kod 3 djece dijagnosticirana je dojenačka anoreksija, 1 dijete ima povećane nalaze masnoća u krvnoj slici, 5 djece ima problema sa dugotrajnom opstipacijom, 5 djece ima senzoričke teškoće hranjenja, a **x** djece ima neki oblik poremećaja u hranjenju. Prehrana alergične djece provodi se prema Protokolu za prehranu djece na dijetalnoj prehrani kojim je određeno planiranje,priprema i distribucija obroka do alergičnog djeteta.

Tablica. prisutnih alergena u prehrani:

Tablica. vrsta zdravstvenih teškoča vezanih uz prehranu djeteta:

1.5.1. Poremećaji u hranjenju djece

Poremećaji u hranjenju djece prisutni su relativno često kod djece predškolske dobi. Ove pedagoške godine analizom inicijalnih razgovora s roditeljima prilikom upisa djeteta u vrtić uočena je njihova povećana prisutnost. Pored dvoje već ranije upisane djece upisano je još jedno dijete kojem je dijagnosticirana dojenacka anoreksija. Pored toga u već postojećim odgojnim skupinama jasličke i mlađe vrtičke dobi odgojitelji primjećuju tu vrstu problema bilo sami, ili ih roditelji informiraju o tome. Djeca s teškoćama u razvoju također pokazuju senzoričke teškoće hranjenja. Pošto se radi o relativno učestaloj pojavi ove pedagoške godine organiziran je roditeljski sastanak s temom Poremećaji u hranjenju djece na kojem je provedena anketa.

Organizirane su radionice za odgojitelje u čijim odgojnim skupinama postoji problemi vezani uz hranjenje djece i odgojitelje odgojnih skupina gdje postoji visok rizik da se oni razviju (jasličke i mlađe dobne skupine). Individualno stručno usavršavanje odgojitelja je održano u tri susreta po 2 sata. Odgojiteljima su prezentirani teorijski okviri sa tematikom poremećaja u hranjenju, razvoju prehrambenih preferencija kod djece. Analizirano je stanje u odgojnim skupinama. Učinjena je usporedba stavova i najčešćih postupaka roditelja i odgojitelja kod djece s poremećajima u hranjenju.

PITANJA:	ODGOJITELJI	RODITELJI
1.HRANJENJE DJETETA U SNU	1.00.	2.00
2.KORIŠTENJE METODE SKRETANJA POZORNOSTI	1.66	2.80
3.PRISILJAVANJE DEJTETA NA JELO	1.23	3.50
4.PREKIDI U HRANJENJU DJETETA	3.29	2.29
5.IGRA S DEJTETOM U TOKU HRANJENJA	3.80	2.96
6.PONUDA ALTERNATIVNE HRANE	4.04	3.90
7.DOSTUPNOST HRANE IZMEĐU OBROKA	1.80	3.00
8.PREDUGO TRAJANJE OBROKA	3.85	3.45

(raspon na skali od 1 do 5)

Kreiran je obrazac za praćenje i evaluaciju poremećaja hranjenja djece. Dokumentirani su poremećaji prehrane djeteta na „Listi za procjenu poremećaja u hranjenju djeteta“. Odgojiteljima su dane smjernice za rad sa takvom djecom.

Svrha individualnog stručnog usavršavanja odgojitelja sa tom temom imala je za cilj:

- jačanje odgojiteljskih kompetencija koje će omogućiti prepoznavanje simptoma koji upućuju na poremećaje u hranjenju djece
- poduzimanje potrebnih intervencija koje će osigurati optimalnu prehranu djeteta sa poremećajem u hranjenju i njihova evaluacija
- promjena stavova
- dokumentiranje poremećaja u hranjenju djeteta na Listi za poremećaj u hranjenju djeteta
- suradnja s roditeljima

Analiza ankete za roditelje od 13.10.2014. sa roditeljskog sastanka s temom „Djeca sa poremećajima u hranjenju“ dala je sljedeće rezultate:Djeca koja imaju neke poremećaje u hranjenju su u 73% slučajeva rođena na vrijeme. Prema redoslijedu rođenja djeteta u obitelji radi se o 70% prvorodene djece. Njih 56% uopće nije dojeno, 11% je dojeno manje od 6 mjeseci,a 33% je dojeno duže od 6 mjeseci. Majke su u trudnoći u 75% bile dobro raspoložene, dok ih je 25% bilo zabrinuto.56% majki opisuju svoje dijete ka živo, a 44% ističe da djeca nisu niti premirna niti preziva. Od emocionalnih smetnji djece navode da je 46% djece pretjerano tvrdoglav,7% uvredljivo,7% senzualno,7% napeto, 20% plačljivo i 13% ljubomorno. Nitko od djece nije imalo ozljedu glave.

Analiza poteškoća u hranjenju pokazuje da: problem sa samohranjenjem ima 33% djece.18% djece zadržava hranu u ustima. 20% djece stavlja nejestive predmete u usta. 30% djece povraća usred obroka.100% djece odbija neku od namirnica. 100% djece je izbirljivo u prehrani. Ni jedno dijete nema anatomske nepravilnosti koje bi bile uzrokom poremećaja u hranjenju.

Ponašanja koja roditelji koriste u vezi sa hranjenjem djeteta: 73% roditelja vrlo često prakticira hranjenje djeteta u snu. 46% njih vrlo često koristi metodu skretanja pozornosti u vrijeme hranjenja djece.9% roditelja vrlo često prisiljava dijete na jelo dok njih 73% često to radi.95% roditelja nikad ne prisiljava dijete na jelo. 37% roditelja vrlo često radi prekide u hranjenju djeteta.18% roditelja se uvijek igra sa djetetom u toku obroka. Kad dijete neće pojesti ono što mu se nudi u obroku 18% roditelja uvijek ponudi nešto drugo za jelo, 46% ponekad ponudi nešto za jelo, a 18% ih nikad ne nudi djetetu alternativu. Hrana između obroka je uvijek dostupna u kod 18% djece, 27% djece ponekad ima dostupnu hranu kad nije vrijeme obroka, a 9% djece nikad nema dostupnu hranu kad nije vrijeme za obrok. 18% roditelja uvijek hrani djecu duže od pola sata, a 27% njih ih hrani uvijek u kraćem roku. Probleme s hranjenjem djece roditelji doživljavaju: u 54% kao razvojnu fazu koja će proći, 31% njih izražava zabrinutost. Niti jedan roditelj poremećaje u hranjenju djeteta ne smatra teškim problemom. Tek 15% roditelja je zatražilo stručnu pomoć.

Ankete za odgojitelje sa sličnim pitanjima na koja su odgovarali roditelji dale su sljedeće rezultate:

Usporedba ankete za roditelje i odgojitelje vezane za poremećaje u hranjenju djece:

Većina djece koja ima neke poremećaje u hranjenju su prvorodena djeca u obitelji, rođena na vrijeme. Više od 50% njih nije bilo dojeno 6 mjeseci. Pretežno raspoloženje majki u trudnoći bilo je dobro. Njih oko 25% ističe da su bile uglavnom zabrinute u vezi sa ishodom trudnoće.

Poznavanje anamnističkih podataka odgojitelja je sukladno sa roditeljskim izjavama. Razlike između roditelja i odgojitelja su u pitanjima vezanim za temperament djeteta, te za emocionalne smetnje djece. Odgojitelji uočavaju više emocionalnih smetnji kod djece od roditelja.

Stavovi odgojitelja i roditelja u poteškoćama pri hranjenju djece razlikuju se. Odgojitelji navode više emocionalnih smetnji koje djeca iskazuju. Roditelji su kritičniji u procjeni odbijanja namirnica i izbirljivosti djece u prehrani. Anatomske defekte koje ometaju hranjenje roditelji ne navode, dok ih odgojitelji navode. Analiza ponašanja pri hranjenju djece koja koriste roditelji i odgojitelji:

Roditelji često hrane djecu u snu dok odgojitelji to nikad ne rade. Odgojitelji i roditelji podjednako često prisiljavaju djecu na jelo. Podjednako često rade prekide u hranjenju djece, Odgojitelji se češće igraju sa djecom u vrijeme obroka. Odgojitelji češće nude djeci alternativnu hranu,ako ne žele pojesti ponuđeno. Roditelji češće drže dostupnu hranu u vrijeme kad nije vrijeme za jelo. Trajanje obroka je podjednako dugo i kod odgojitelja i roditelja. Roditelji i odgojitelji podjednako na poremećaje u

hranjenju djece gledaju kao razvojnu fazu koja će proći. Odgojitelji češće izražavaju zabrinutost od roditelja, te više njih poremećaje u hranjenju smatraju teškim problemom. Neku vrstu pomoći stručnih osoba zatražilo je više odgojitelja.

Odgojitelji, sudionici ovog individualnog stručnog usavršavanja, ocijenili su radionice sljedećim ocjenama:

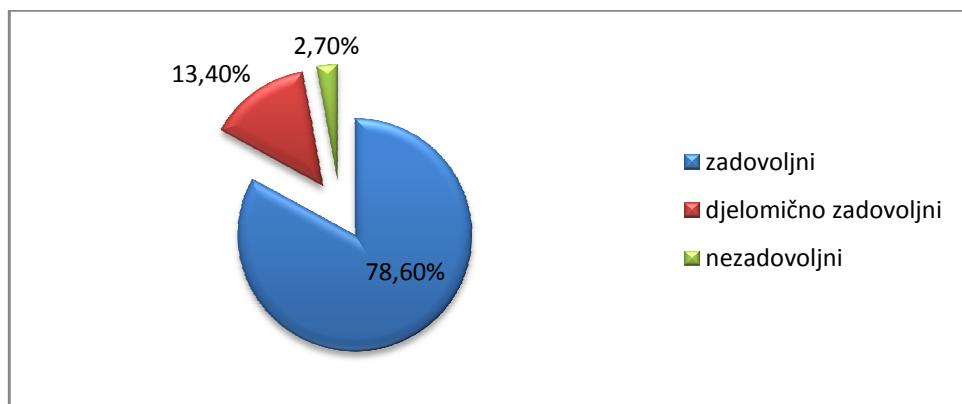
Pitanje:	Prosječna ocjena:
1.Koliko su mi bili jasni ciljevi rada grupe?	4.98
2.Kako je radila grupa?	4.88
3.Procjena korisnosti teme:	4.98
4. Mogućnost uključivanja u rad grupe:	4.98
5.Procjena voditelja:	4.98

Patološka ponašanja vezana uz hranjenje općenito se mogu objasniti interakcijom između regulacije apetita, naučenog prihvaćanja hrane, faze neofobije, djetetovog temperamento, te roditeljskih strategija, stoga su gore navedeni koraci bili nužni kako bi aktualne i potencijalne zdravstvene probleme djeteta vezane uz hranjenje pravovremeno mogli riješiti.

1.6.Suradnja s roditeljima u području prehrane djece

U sklopu obilježavanja Dana kruha-dana zahvalnosti za plodove zemlje u 14 skupina djece vrtićkog uzrasta odgojitelji i djeca pripremili su degustaciju zdrave hrane i sokova za roditelje, što je izazvalo veliki interes. Za svu djecu organizirana je Kestenijada.

Zanimalo nas je i koliko su roditelji zadovoljni kvalitetom prehrane te su podaci prikazani na grafičkom prikazu.

Graf - Zadovoljstvo roditelja kvalitetom prehrane

Iz grafa vidimo da je većina roditelja (78,6%) zadovoljna kvalitetom prehrane te smatraju da je kvalitetna, raznolika i zdrava. 13,4 % roditelja je djelomično zadovoljno kvalitetom prehrane jer dijete ne jede neke namirnice te smatraju da neke stvari nisu zdrave (npr. pašteta) pa ne bi trebale biti na jelovniku, a također navode i da se neke namirnice često ponavljaju. Kvalitetom prehrane nije zadovoljno 2,7 % roditelja jer smatraju da je hrane količinski premalo jer dijete dođe gladno iz vrtića.

2.0.Briga o djeци sa posebnim potrebama u tjelesnom zdravlju (alergije, astma...)

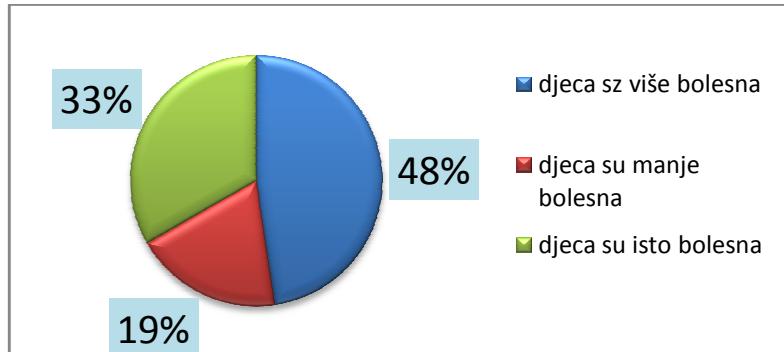
Prilikom upisa djece s posebnim potrebama u tjelesnom zdravlju učinjena je procjena zdravstvenog statusa djeteta, te su izrađeni individualni procesi zdravstvene njegе radi rješavanja aktualnih i potencijalnih problema djeteta za 62 djece, a odgojitelji dobili točne upute o intervencijama koje su potrebne za zadovoljavanje osnovnih potreba djeteta u vrtiću.

POSEBNE POTREBE U TJELESNOM ZDRAVLJU	
Posebne potrebe u prehrani-alergije	29
Posebne potrebe u prehrani-pothranjenost	5
Novorođenačka anoreksija	3
Astma	22
Atopijski dermatitis	14
Febrilne konvulzije	8
Refluks mokraćnog mjehura	5
Hidronefroza	1
Učestale uroinfekcije	9
Afektivne respiratorne krize	2
Srčane mane	7
Opstipacija	6

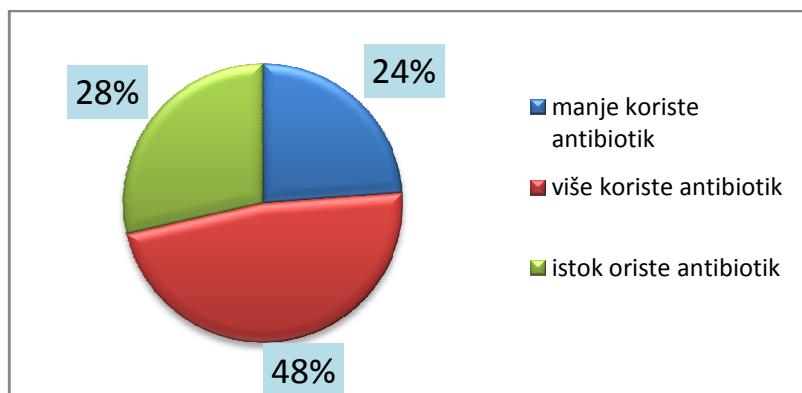
2.1. Procjena epidemiološkog nadzora nad akutnim infekcijama kod djece

U 4 novoupisane odgojne skupine jasličke dobi (Pingvini, Školjkice, Gumbeki i Kockice) održan je roditeljski sastanak sa temom „Kako čuvamo zdravlje“ u cilju kvalitetnijeg sprečavanja akutnih infekcija kod djece. Provedena je i anketa sa dolje navedenim pitanjima postavljenim roditeljima.

1. Koliko su djeca bolesna od kada borave u kolektivu?

2. Koliko često djeca koriste terapiju antibioticima od kada su u kolektivu?

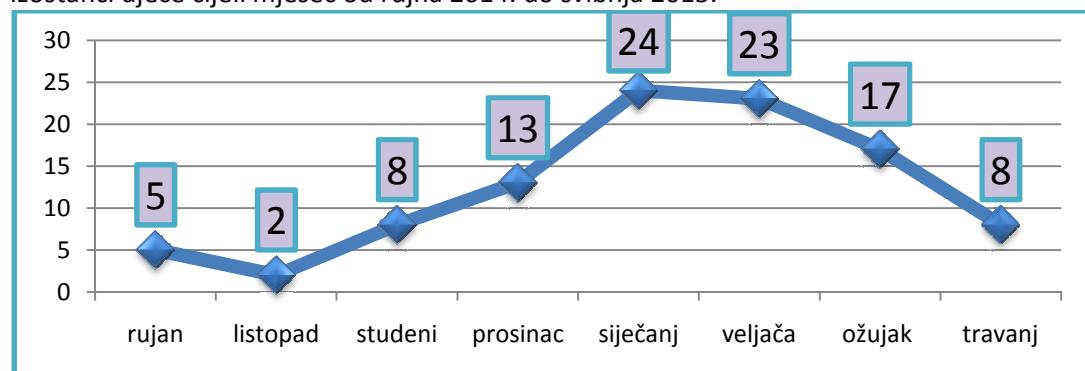
Najčešće mjere koje roditelji provode kod pojave bolesti kod djece su sljedeće: redovito provjetravanje prostora, odlazak s djecom na zrak, uravnotežena prehrana, inhaliranje, vlaženje nosa fiziološkom otopinom, izvlačenje sadržaja iz nosa usisavačem, suzbijanje kašla inhalacijama, fizikalne metode snižavanja povišene tjelesne temperature, lijekovi na bazi paracetamola za snižavanje temperature, davanje lijekova za podizanje imuniteta, promatranje djeteta i posjeta liječniku.

2.2 Praćenje pobola i izostanka djece

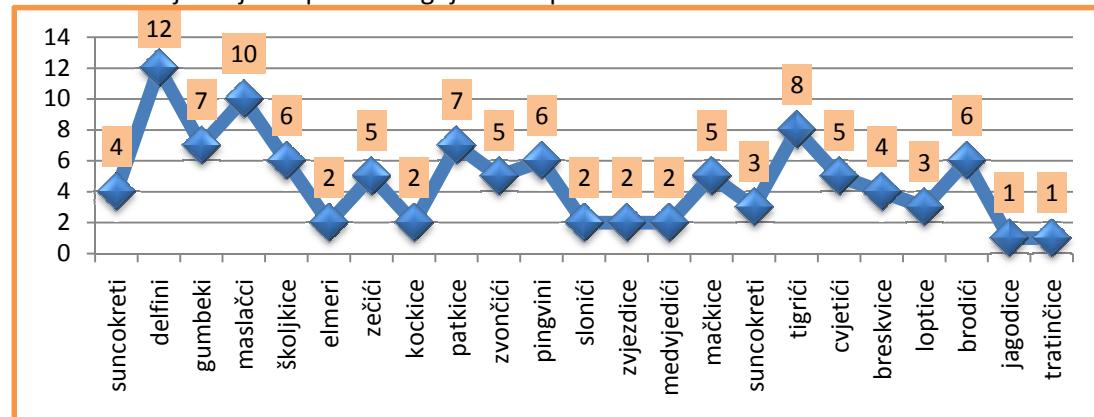
Zdravstveni kartoni su uredno vođeni tijekom cijele godine za svako pojedino dijete, te je kontinuirano praćen pobol djece prema priloženim liječničkim potvrdoma.

Nakon prošlogodišnjeg pada broja izostanaka zbog bolesti cijeli mjesec (68), ove godine se broj takvih izostanaka udvostručio - 108. Najčešći razlozi izostanka vezani su i dalje dugotrajnije akutne respiratorne infekcije.

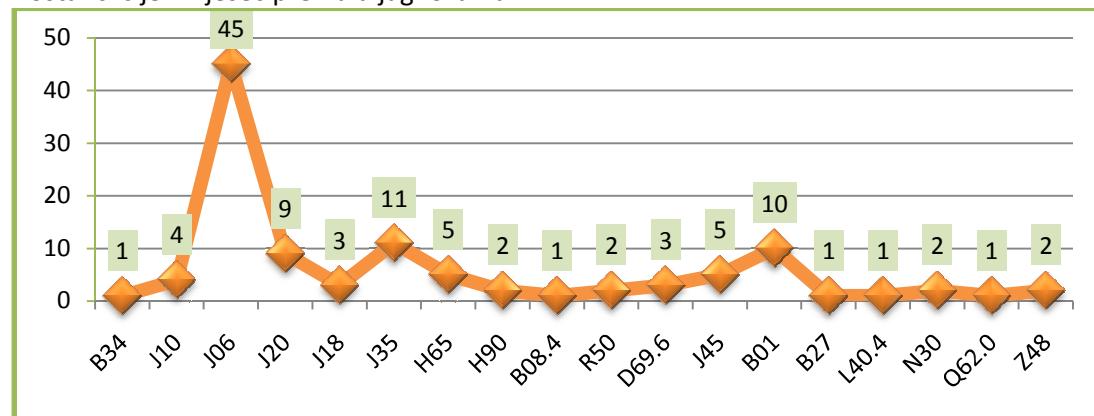
Izostanci djece cijeli mjesec od rujna 2014. do svibnja 2015.

Izostanci cijeli mjesec prema odgojnim skupinama:

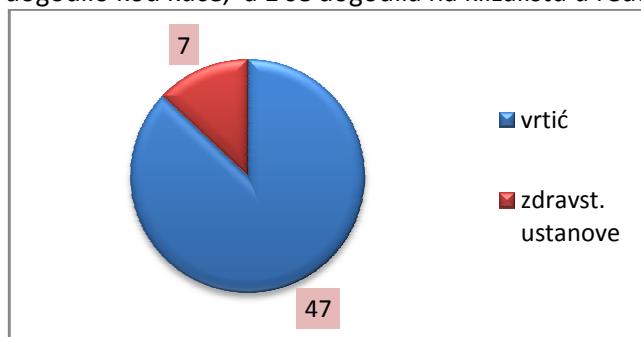
Izostanci cijeli mjesec prema dijagnozama:

RAZLOZI IZOSTANKA	ŠIFRE BOLESTI	BROJ DJECE
Virusne infekcije nespecificirane lokacije	B34	1
gripa	J10	4
Akutna infekcija gornjeg dišnog sustava	J06	45
Akutni bronhitis	J20	9
Upala pluća	J18	3
Kronične bolesti tonsila i adenoida	J35	11
Upala uha	H65	5
Provodni i zamjedbeni gubitak sluha	H90	2
Virusne infekcije kože i sluznica	B08.4	1
Vrućica nepoznata podrijetla	R50	2
Anemija	D69.6	3
Astma	J45	5
Vodene kozice	B01	10
Infekcionalna mononukleoza	B27	1
Psoriaza	L40.4	1
Urinarne infekcije	N30	2
Prirođene malformacije urotrakta	Q62.0	1
Kirurško praćenje i zbrinjavanje	Z48	2
Ukupno:		108

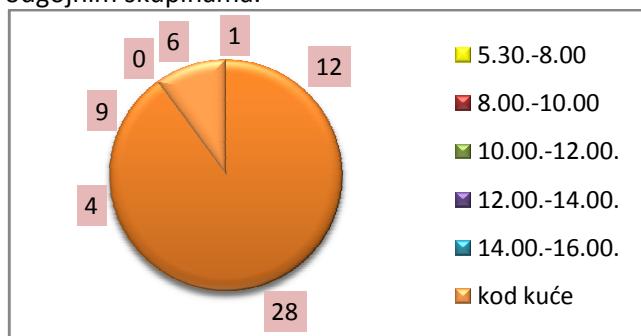
2.3. Prevencija ozljeda i razvoj brige za sebe

Sve ozljede i hitna stanja evidentirana su u obveznoj dokumentaciji o ozljedama. Ozljede su evidentirane u 20 odgojnih skupina i na jutarnjem dežurstvu. U Lopticama, Zvjezdicama, Zečićima i u obje grupe predškole ozljede nisu evidentirane. Evidentirano je ukupno 60 ozljeda od kojih se 6 dogodilo kod kuće, a 1 se dogodila na klizalištu u redovnom boravku djeteta u vrtiću.

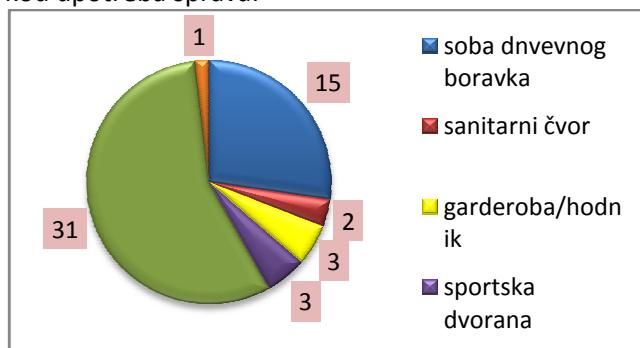

U vrtiću je sanirano 53 dok je za 7 bila potrebna skrb zdravstvene službe. Šest ozljeda je nastalo kod kuće.

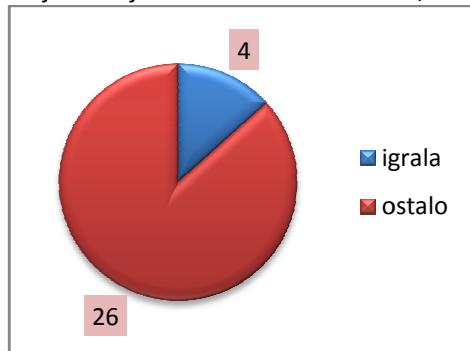
Najveći broj ozljeda dogodio se između 10.00. i 12.00. sati u vrijeme redovitog neposrednog rada u odgojnim skupinama.

Najviše ozljeda se dogodilo na dvorištu., tijekom boravka na zraku. Od toga 4 ozljede su se dogodile kod upotreba sprava.

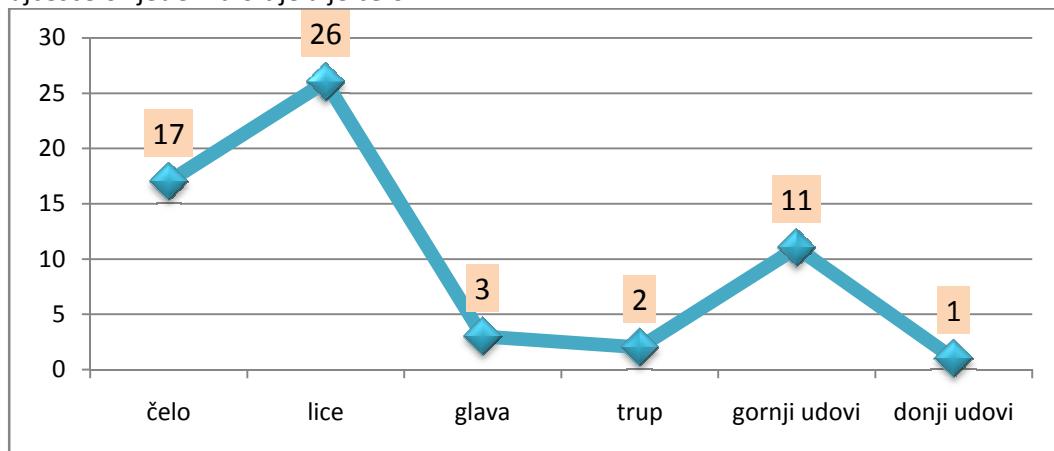

Ozljede koje su nastale na dvorište, a vezana su uz igrala djece u padu su u odnosu na ranije godine.

Najveći broj ozljeda nastao je uslijed pada djeteta pri čem su nastajale oderotine, otekline i hematomi.

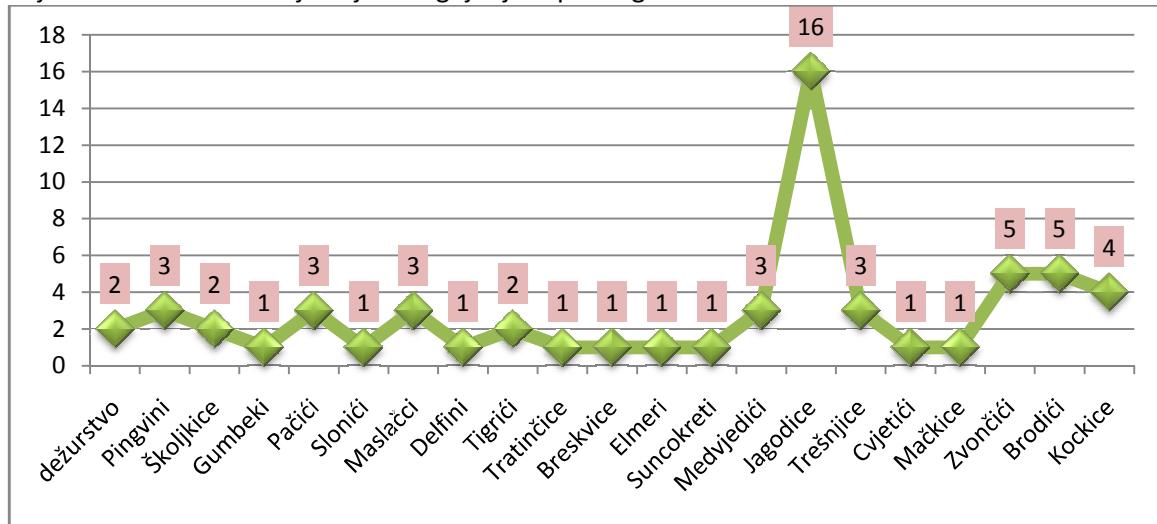
Najčešće ozljeđeni dio tijela je čelo.

	Broj izmjerene djece	Relativna težina < od 90	Relativna težina od 90-110	Relativna težina od 110-120	Relativna težina > od 120					
MASLAČCI	16	19	1	0	12	17	2	1	1	1
ZVONČIĆI	18	20	2	0	13	16	2	3	3	1
BRODIĆI	15	16	2	1	11	12	2	2	0	2
KOCKICE	12	13	0	0	7	10	1	3	4	0
ŠKOLJKICE	10	13	1	0	9	12	0	1	0	0
SLONIĆI	22	18	0	0	19	12	2	1	1	0
PINGVINI	6	8	1	1	5	6	0	1	0	0

ZEČIĆI	21	20	0	0	18	16	3	4	0	0
PAHULJICE	23	21	2	1	17	16	3	1	1	3
MAČKICE	21	19	1	0	15	12	2	3	3	4
CVJETIĆI	17	20	2	1	13	14	1	3	1	3
PTIČICE	19	20	0	0	14	15	2	3	3	3
ELMERI	16	22	0	2	13	16	1	2	2	2
TREŠNJICE	27	23	1	1	16	15	8	4	3	3
TIGRIĆI	20	20	0	0	15	15	2	3	2	2
DELFINI	20	24	1	0	20	13	2	3	3	4
MEDVJEDIĆI	33	30	0	0	23	23	6	2	4	5
GUMBEKI	18	9	0	0	15	5	3	1	0	3
PAČIĆI	21	19	0	0	16	14	2	3	0	2
LOPTICE	16	16	1	1	13	9	2	5	0	1
JAGODICE	24	12	1	0	18	12	5	6	2	1
SUNOKRETI	21	9	1	3	14	9	3	11	3	2
BRESKVICE	26	12	2	2	18	12	3	2	3	2
ZVJEZDICE	21	15	0	1	18	15	2	1	1	2
TRATINČICE	22	11	2	2	16	11	2	3	2	4
UKUPNO:	488	429	21	16	368	237	61	72	42	50
POSTOTAK:			4,3%	3,7%	75,4%	63,6%	12,5%	16,7%	8,6%	11,6%

Najviše evidentiranih ozljeda je u odgojnoj skupini Jagodice.

3.0. Praćenje rasta i razvoja djece, te stanja uhranjenosti

Antropometrijska mjerenja težine i visine djece u svim odgojnim skupinama rađena su dva puta ove pedagoške godine. Oko 4% djece pokazuje znakove pothranjenosti, oko 70% djece je normalno uhranjeno, njih oko 13% je preuhranjeno, a oko 9% je gojazno.

Legenda: relativna težina od 80-90 = blaga pothranjenost, 90-110 = normalna uhranjenost, 110 – 120 = preuhranjenost, > od 120 = pretilost.

4.0. Program kretanja

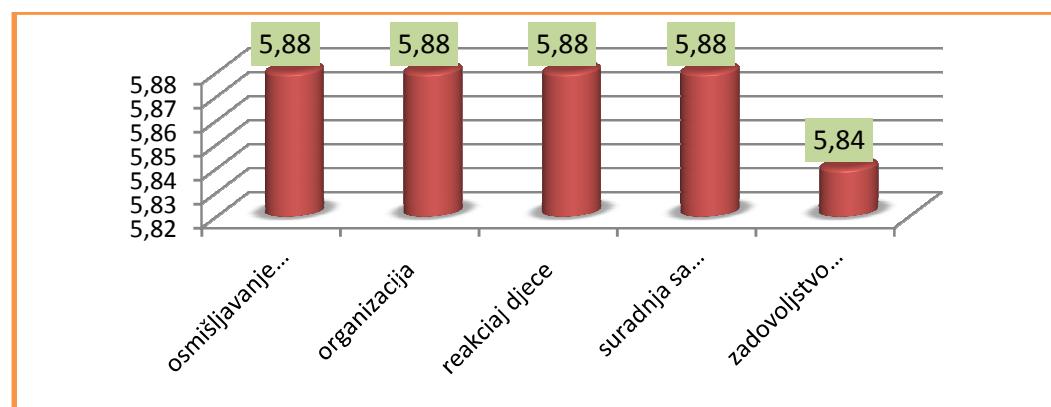
Program mjera zdravstvene zaštite djece , higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima predviđa da dijete $\frac{1}{4}$ provedenog vremena u vrtiću proveđe u kretanju. Protokol o postupanju djelatnika dječjeg vrtića za vrijeme boravka djece na svježem zraku primjenjuje se u svim odgojnim skupinama. Zaštita djece kod visokog UV indeksa provodi se prema Protokolu o postupanju djelatnika dječjeg vrtića za vrijeme boravka djece na svježem zraku.

Standard o planiranju i provođenju tjelesnog odgoja djece provodi se u svim odgojnim skupinama vrtićkog uzrasta. Sportska dvorana je adekvatno opremljena spravama i pomagalima.

U suradnji sa Sportskom zajednicom grada satove tjelesnog odgoja provodila je profesorica kineziologije jedan puta tjedno tijekom cijele pedagoške godine u 9 odgojnih skupina (Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, jagodice, Trešnjice, Medvjedići i Suncokreti.)

Dana 22. travnja 2015. održana je sedma Dječja olimpijada. Sudionici olimpijade bile su sve odgojne skupine iz svih 5 objekata. Odaziv roditelja je i ove godine bio iznimno dobar.

Kvaliteta olimpijade: procjena odgojitelja

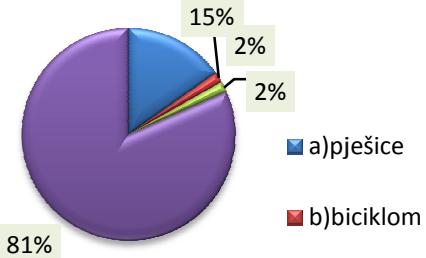
Po prvi put ove pedagoške godine obilježen je Europski tjedan kretanja od 16.-22.09.2014. i Dan bez automobila 22.09.2014.

Tjedan kretanja 2014. obilježili smo provodeći anketu u kojoj sudjelovali roditelji i djeca odgojnih skupina: Tratinčice,Suncokreti, Trešnjice, Medvjedići i Jagodice. Cilj ankete je bio da dobijemo podatke o tome koliko se djeca kreću kad su u svojim obiteljima, sigurnosni aspekti kretanja, te ekološku osviještenost roditelja kod upotrebe goriva za njihove automobile. Roditelji uglavnom dovode svoje dijete u vrtić automobilom. Rijetko prevoze djecu prijatelja i rođaka zajedno sa svojom djecom u vrtić. Put do vrtića biciklom ili pješice smatraju sigurnim. Svakodnevno provode vrijeme sa djecom na otvorenom. Roditelji ne poštuju uvijek pravila da djecu prevoze u auto sjedalicama. Isto tako djeca nedovoljno koriste kacige kad se voze na biciklima, rolama, romobilu i sl. Neredoviti su u prelaženju ceste kad su sa djecom preko pješačkog prijelaza.

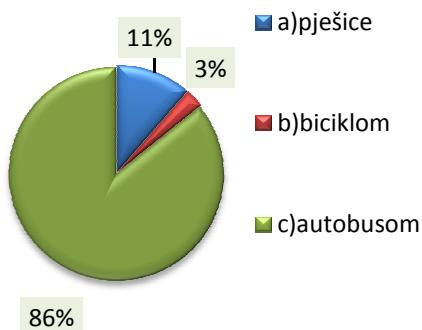
Na postavljena pitanja u anketi roditelji i djeca dali su sljedeće odgovore:

Na pitanje: „Kako dovodite svoju djecu u vrtić?“ 81% ispitanih roditelja odgovara da dolaze automobilom, biciklom i autobusom 2%, a pješice 15% roditelja. 86% djece kaže da u vrtić dolaze automobilom, 11% pješice, biciklom 3%, a autobus ne navodi niti jedno dijete. Najviše roditelja iz skupine Trešnjice kaže da dovodi svoju djecu pješice i to: 25%, 16% Suncokreta, 15% Medvjedića i 14% Jagodica. Najviše djece iz Suncokreta kaže da dolaze u vrtić pješice 18%, Trešnjica 15%, Jagodica 11%, a Tratinčica i Medvjedića 6%.

KAKO DOVODITE DJETE U VRTIĆ?

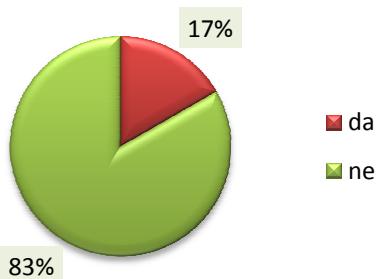

KAKO DOLAZIŠ U VRTIĆ

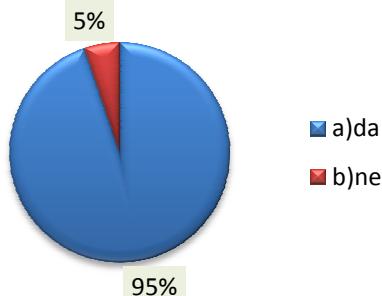

Na pitanje „Da li u vrtić prevozite i drugu djecu u svojim automobilima?“ ukupno 16% roditelja ispitanih skupina odgovara da prevozi drugu djecu. Od toga po skupinama distribucija iznosi: 20% roditelja iz Jagodica ,19% Tratinčica,13% Trešnjica,12% Medvjedića i 8% Suncokreta prevozi tuđu djecu svojim automobilom. 19% djece Tratinčica, 8% djece Suncokreta, 13% djece Trešnjica,12% Medvjedića i 20% Jagodica kaže da njihovi roditelji voze u vrtić i drugu djecu.

VOZITE LI USPUT I DRUGU DJECU?

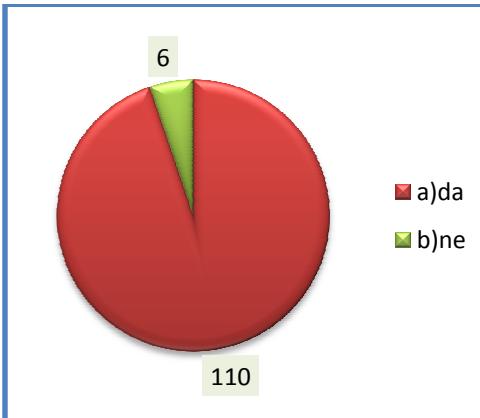
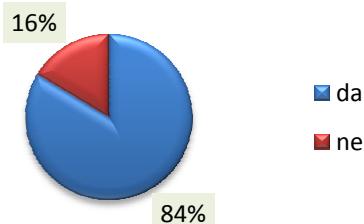

VOZE LI SE SA TOBOM PRIJATELJI?

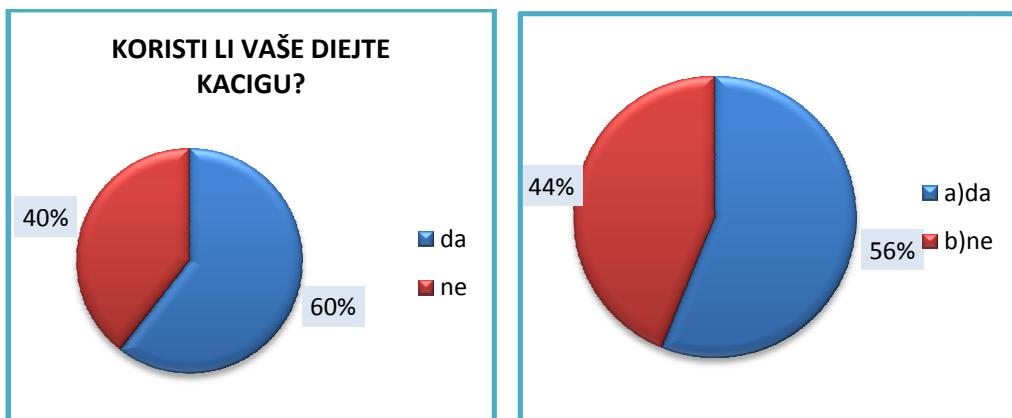
Na pitanje „Koliko provodite svakodnevno u igri s djecom vrijeme na otvorenem?“ 84% ispitanih roditelja kaže da svakodnevno provodi vrijeme sa svojom djecom na otvorenem. A 95% djece odgovara da se vani sa roditeljima borave svakodnevno. 29% roditelja iz Medvjedića kaže da ne provode svakodnevno vrijeme vani sa roditeljima, 18% Trešnjica,14% Suncokreta,13% Tratinčica i 8% jagodica. Samo djeca iz Trešnjica njih 25% kažu da se sa roditeljima ne igraju vani svakodnevno.

PROVODITE LI SVAKODNEVNO VRIJEME SA SVOJIM DJETETOM U IGRI NA OTVORENOM

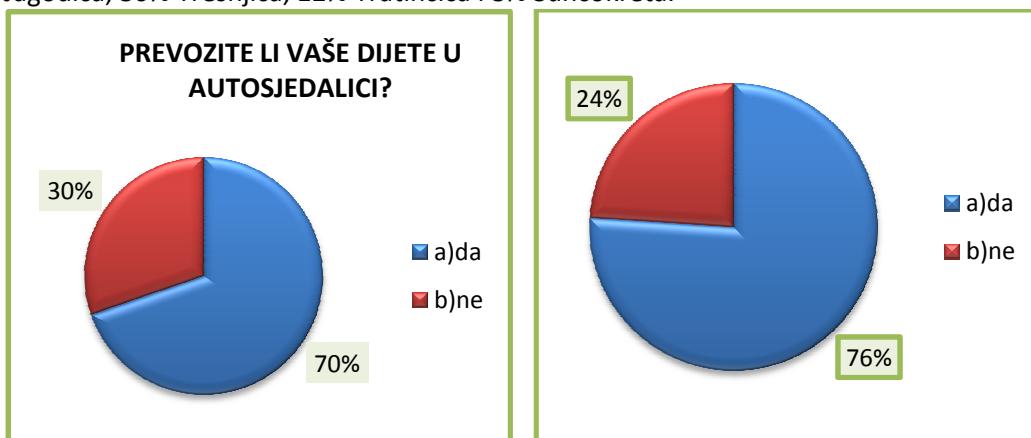
Na pitanje „Koriste li djeca kacige kad voze bicikle, role...?“ : 60% roditelja kaže da im djeca nose kacigu kad voze bicikl, role..., a 44% djece kaže da ne nosi kacigu. Najmanje kacigu nose Medvjedići

40%, Suncokreti 32%, zatim Trešnjice 30% i 19% Jagodica. 53% djece Tratinčica kaže da ne nosi kacigu, 50% Medvjadića, 41% Suncokreta i Trešnjica i 30% Jagodica.

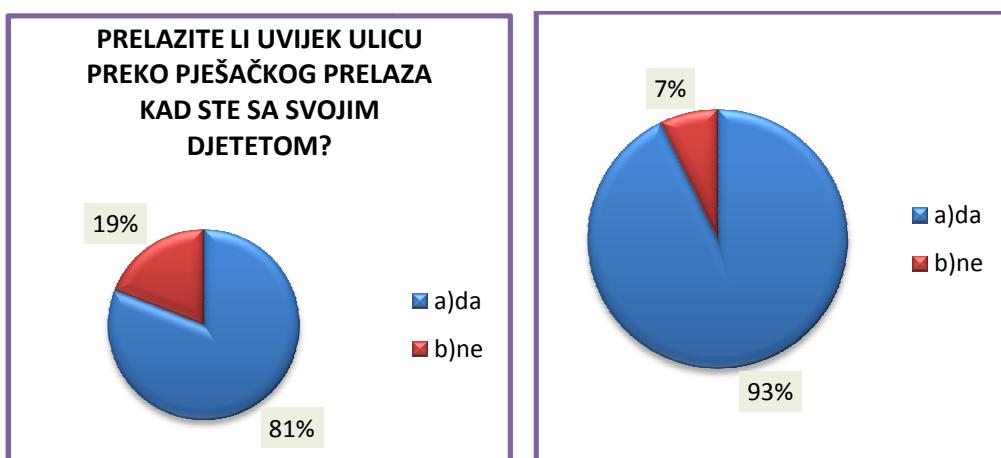

Na pitanje „Da li prevoze djecu u auto sjedalicama?“ 70% ispitanih roditelja kaže da koriste auto sjedalicu i 76% djece.

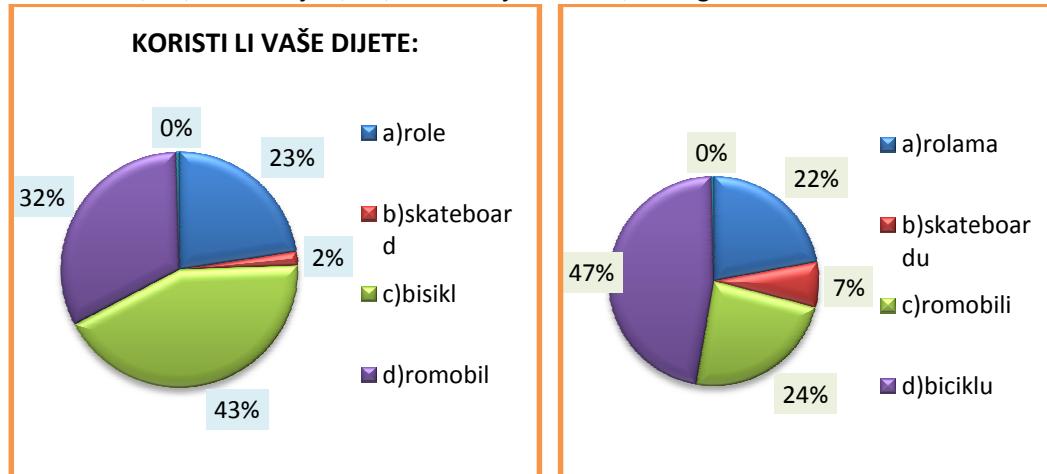
Iz ankete za roditelje 26% Medvjadića ne prevozi svoju djecu u sjedalici, 25% jagodica, 18% Trešnjica, 12% Suncokreta i Tratinčica. Dok 40% djece Medvjadića kaže da se ne prevozi u auto sjedalici, 26% Jagodica, 30% Trešnjica, 12% Tratinčica i 8% Suncokreta.

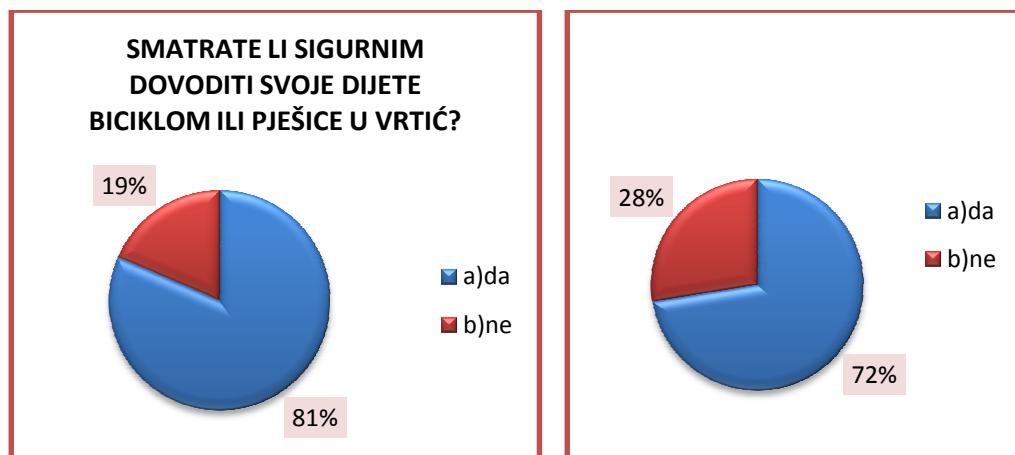
Na pitanje „Prelazite li s djecom preko pješačkog prijelaza cestu?“ 81% roditelja kaže da uvijek prelazi cestu preko pješačkog prijelaza. 93% djece kaže isto. Djeca iz Jagodica 27% ne prelazi uvijek preko pješačkog prijelaza, 20% Medvjadića 9% Trešnjica i 4% Tratinčica. Jedino Suncokreti uvijek prelaze s roditeljima preko pješačkog prijelaza. 13% roditelja Medvjadića ne prelaze s djecom preko prijelaza 5% Suncokreta i 4% Tratinčica.

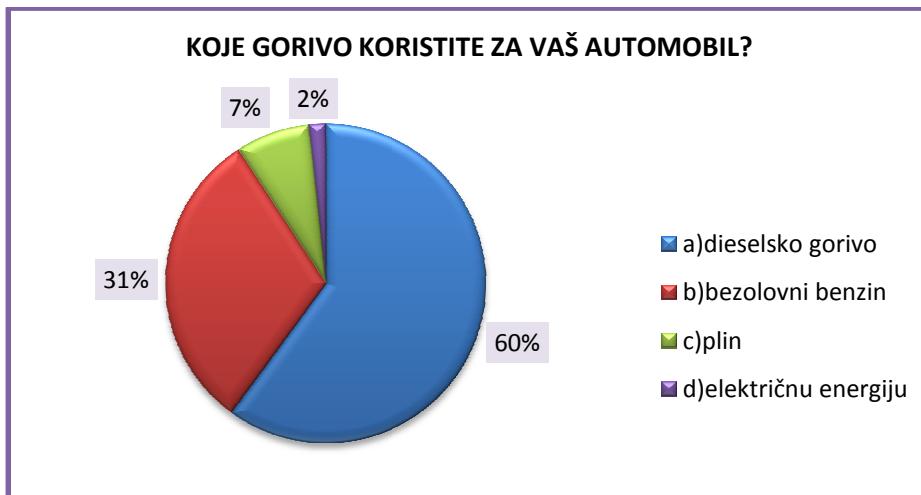
Na pitanje "Što djeca koriste (role, skateboard,romobil, bicikl)?" odgovori roditelja su sljedeći: -role koristi 16% Tratinčica, 18% Suncokreta, 27% Trešnjica, 24% Medvjedića i 25% Jagodica. Skateboard koristi: 3%Tratinčica, 2% Suncokreta, 3% Trešnjica, 2% Medvjedića , dok ga Jagodice ne koriste.-bicikl koristi: 23% Tratinčica, 54% Suncokreta, 49% Trešnjica, 40% Medvejdica i 48% Jagodica. Romobil koristi: 56% Tratinčica,23% Suncokreta, 21%Trešnjica, 34% Medvjedića i 22% Jagodica Odgovori djece na isto pitanje su:-role koristi:34,4% Tratinčica, 31,0% Suncokreta, 27,5% Trešnjica, 55,1% Medvjedića i 48,2% Jagodica.-skateboard koristi: 17,2% Tratinčica, 13,7% Suncokreta, 27,5% Trešnjica, 44,8% Medvjedića i 65,5% Jagodica-romobil koristi: 58,6% Trešnjica, 13,7% Suncokreta, 27,5% Trešnjica, 44,8% Medvjedića i 65,5% Jagodica.-bicikl koristi: 86,2% Tratinčica, 79,3% Suncokreta, 75,8% Trešnjica, 89,6% Medvjedića i 86,2% Jagodica.

Na pitanje "Je li se sigurno voziti bicikлом i ići pješice u vrtić?"-25% roditelja Trešnjica smatra nesigurnim dolazak biciklom ili pješice u vrtić, 13% roditelja Suncokreta, 18% roditelja Trešnjica, 32% roditelja Medvjedića i 7% roditelja Jagodica. Nitko od djece iz Trešnjica ne smatra da je dolazak biciklom ili pješice u vrtić nesiguran, 37% djece iz Suncokreta smatra nesigurnim dolaziti u vrtić biciklom ili pješice, 52% Trešnjica, 24% Medvjedića i 27% Jagodica.

Na pitanje „Kakvo gorivo rabe u svojim automobilima?“ roditelji su odgovorili: dieselsko gorivo koristi 55,1% roditelja Tratinčica, 58,6% roditelja Suncokreta, 37,9% roditelja Trešnjica, 41,3% roditelja Medvjedića, te 55,1% roditelja Jagodica. Bezolovni benzin koristi u svojim automobilima 34,4% roditelja Tratinčica, 20,6% roditelja Suncokreta, 13,7% roditelja Trešnjica, 34,4% roditelja Medvjedića i 24,1% roditelja Jagodica. Plin kao gorivo u automobilima koristi 10,3% roditelja Tratinčica , 13,7% roditelja Jagodica i 6,8% roditelja Trešnjica. Svega 3,4% roditelja Medvjedića i Trešnjica koristi električnu energiju kao gorivo za svoje vozilo.

5.0.Projekt:Kvalitetan dnevni odmor djece

Ove pedagoške godine nastavili smo projekt započet pedagoške godine 2010./11. U Projektu je sudjelovalo 13 vrtičkih odgojnih skupina. Očekivani pozitivni ishod projekta je poboljšanje kvalitete života svakog djeteta u dijelu dana kada se odvija dnevni odmor, osiguranje optimalnih uvjeta života za djecu koja spavaju i onu koja ne spavaju, te uključenost svakog djeteta u donošenju relevantnih odluka za njihove vlastite potrebe. Okruženje u kojem se projekt odvija bilo je usmjereni na razvijanje i njegovanje prosocijalnih vještina i humanih vrijednosti.

Odgojitelji svih uključenih odgojnih skupina ističu daj ovaj model koristan, te da ga treba nastaviti i dalje.

6.0. Suradnja sa roditeljima

U suradnji sa roditeljima prikupljeni su podaci radi utvrđivanja zdravstvenog stanja djeteta i njegovih specifičnih potreba. U suradnji s njima vođena je i zdravstvena dokumentacija djeteta u vrtiću.

Roditelji su pravovremeno i primjereno obavještavani higijensko-epidemiološkoj situaciji odgojne skupine njihova djeteta.

Za roditelje novoupisane djece u prvom tjednu nove pedagoške godine u rujnu održane su radionice na kojima su upoznati sa načinom života djeteta i prilagodbe djeteta. Odaziv na te radionice je iznimno dobar. Roditelji ih smatraju korisnim.

Sve odgojne skupine vrtića i ove godine su uključene u humanitarno-edukativnu kampanju DM-a pod nazivom „Zaštiti se...i neka cijeli ovaj svijet još sja u suncu!“ u sklopu koje svim vrtićima u Hrvatskoj DM daruje paket proizvoda za zaštitu od sunca, te prikladne plakate i slikovnice „Klokanov šareni zabavnik“. Partneri projekta su **Hrvatsko Dermatovenerološko društvo** i Ministarstva odgoja, obrazovanja i sporta . Roditelji dobro reagiraju na projekt.

Suradnja s roditeljima ostvarivana je i putem radionica za roditelje, roditeljskih sastanaka sa zdravstvenom temom u 4 odgojne skupine, individualnim razgovorima s roditeljima i ponudom popularnih letaka sa aktualnom zdravstvenom tematikom.

7.0.Higijensko-epidemiološki nadzor

Higijensko epidemiološki nadzor vršen je u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Andrija Štampar iz Zagreba prema sklopljenom ugovoru. Rezultati mikrobioloških nalaza ukazuju na poštivanje načela dobre higijenske prakse, odnosno dobrih sanitarnih uvjeta u objektu.

Obveznici polaska Tečaja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u prometu i proizvodnji namirnica, njih dvoje polazili su tečaj pri Županijskom zavodu za javno zdravstvo- ispostava Jastrebarsko.

U suradnji sa istim Zavodom redovito su provođeni zdravstveni pregledi djelatnika, te je surađivano na temelju higijensko-epidemioloških indikacija pri slučaju grupiranja određenih uzročnika zaraznih bolesti u odgojnim skupinama.

Briga o uvjetima čuvanja, pripremanja i distribucije hrane je redovito provođena, kao i održavanje čistoće prostorija i automobila za distribuciju hrane, prema Planovima čišćenja i održavanja prostorija i HACCP planu.

Objekti i okolina Vrtića su čišćeni redovito i određenim ritmom. Dva puta godišnje provedena je deratizacija i dezinfekcija.

Pregledane su Iskaznice o imunizaciji djece. Djeca su redovito procijepljena. U pregledu su uočene manjkavosti u smislu nepravovremeno upisanih podataka.

8.0. Suradnja sa zdravstvenim udrugama

Suradnja sa Stručnim društvom HUMS-a bila je kontinuirana, kao i Hrvatskom udrugom medicinskih sestra-Podružnica dječji vrtići koje je organiziralo Stručni simpozij sa temom: Prevencija u funkciji zdravlja , na kojem je viša medicinska sestra izložila temu: „Poremećaji hranjenja u djece“

9.0. Rad tehničkog osoblja na očuvanju zdravlja djece

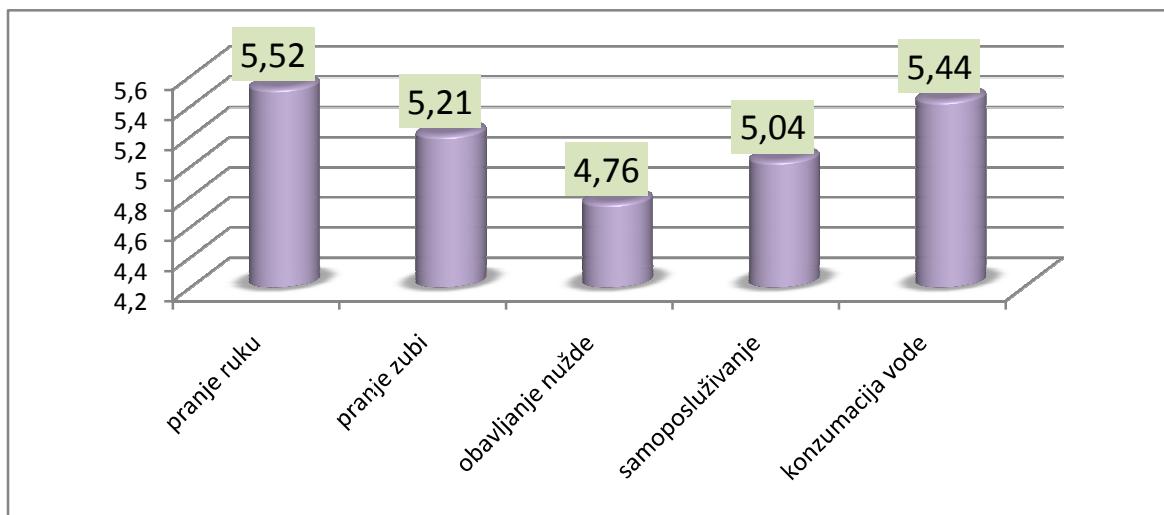
Uključenost tehničko osoblja u ostvarivanju zadaća na očuvanju i unapređenju zdravlja djeteta i zadovoljavanju njihovih osnovnih potreba ostvarivana je kontinuirano. Spremačice zadužene za higijenu vrtića nositelji su stvaranja uvjeta za dobru higijensku praksu radi ostvarenja prevencije pobola djece. Struktura njihovog radnog vremena i konkretizirana dnevna, tjedna i mjesечna zaduženja doprinose kvaliteti života djece. Kontinuirano održavanje unutarnjih i vanjskih prostora i briga o igralima povećava razinu sigurnosti djece u vrtiću.

10.1 Razvoj kulturno-higijenskih navika kod djece

Zadovoljavanje osnovnih potreba djece odgojitelji su evaluirali kroz svakodnevni rad. Matrejalni uvijeti u sanitarnim čvorovima optimalni su u svim odgojnim slupinama.

U svim odgojnim skupinama organizirano je pranje zuba nakon ručka . Za 18 odgojnih skupina osigurani su higijenski držači sa četkicama, dok u 2 jasličke odgojne skupine se četkice odlažu na policama.

Vodu djeca svih 20 odgojnih skupina konzumiraju iz jednokratnih čaša. Samoposluživanje djece u prehrani organizirano je u 19 odgojnih skupina. Dvije najmlađe jasličke skupine nemaju organizirano samoposluživanje što je regulirano Prehrambenim standardom.

PROCJENA ODGOJITELJA O RAZVOJU KULTURNO-HIGIJENSKIH NAVIKA KOD DJECE:

	prosječna ocjena:
Pranje ruku	5.52
Pranje zubi	5.21
Obavljanje nužde	4.74
Samoposluživanje kod obroka	5.04
Konsumiranje vode	5.54

IV. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

ORGANIZACIJSKI UVJETI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Upisi i ispisi u primarnom programu vrtića

Tablica. Dinamika upisa i ispisa djece u skupinama – primarni program

Odgajne skupine	Br. djece na kraju ped. god.	Upisani tijekom godine	Ispisani tijekom godine	Premještaj u drugu odg. sk
Pingvini	19	7	1	1
Školjkice	20	5	1	0
Gumbeki	20	0	0	0
Loptice	21	0	0	0
Pačići	24	0	0	0
Zvjezdice	25	0	0	0
Maslačci	22	5	4	1
Slonići	23	1	1	0
Zečići	29	0	0	1
Tigrići	28	1	1	1
Tratinčice	28	1	0	0
Delfini	27	0	0	0
Elmeri	25	2	0	0
Breskvice	28	1	1	0
Jagodice	29	0	0	0
Trešnjice	30	1	1	0
Medvjedići	35	0	3	0
Suncokreti	27	1	1	1
Cvjetići	24	0	0	0
Mačkice	22	0	1	0
Kockice	19	8	7	2
Zvončići	25	6	4	0
Brodići	26	4	3	0
Predškola	52	0	0	0
Engleski	105	5	0	0

Program predškole s provođenjem je započeo 8. rujna, 2014. godine i završio 28. svibnja 2015. godine u koji je bilo uključeno 52 djece. Program je proveden dva puta tjedno u trajanju od 3,5 sata, u poslijepodnevnim terminima, u vrtičkim prostorijama objekta Radost 2. Tijekom pedagoške godine došlo je do izmjene odgojitelja te je do 19. siječnja, 2015. godine odgojne skupine vodila odgojiteljica, a nastavio program voditi odgojitelj. Djeca obiju skupina sudjelovala su u aktivnostima primarnog programa i to: na fašniku-gradska manifestacija, kazališne predstave koje su održane u vrtiću, Gradskom kazalištu "Trešnja", koncertima u Glazbenoj školi Jastrebarsko, uspješno smo realizirali poludnevni izlet odlaskom u Hrvatski prirodoslovni muzej u Zagreb. Na kraju održanog programa predškole održane su dvije završne svečanosti, u svakoj odgojnoj skupini.

Igraonica engleskog jezika održavala se u objektu Radost 1 u prostoriji kod dvorane koja je mala i ne zadovoljava potrebe. Za potrebe engleske igraonice odgojiteljica je koristila prostor dvorane kad je to bilo moguće, ukoliko se nije održavao sat tjelesnog i/ili predstava i dr. Igraonica engleskog jezika održavala se i u objektu Radost 2 gdje je odgojiteljica mogla neometano realizirati program tijekom dana odnosno pedagoške godine. Program engleske igraonice održao se tijekom pedagoške godine i u područnom objektu u Gorici Svetojanskoj za jednu grupu od 14-oro djece. Prvu godinu učenja engleskog jezika polazilo je 38-ero djece, drugu godinu 60-ero djece, dok je treću godinu polazilo 7-ero djece, ukupno 105 djece. U mjesecu lipnju održane su četiri završne svečanosti i to jedna za djecu ka su polazila prvu godinu, drugu i treću godinu učenja engleskog jezika. Voditeljica igraonice engleskog jezika je odgojiteljica naše ustanove. Roditelji u ponuđenim anketama, za dalnjim uključivanjem djece u igraonicu engleskog jezika, pokazuju interes i za sljedeću pedagošku godinu 2015-2016.

Program opće igraonice nije realiziran ove pedagoške godine zbog nedovoljnog broja prijavljene djece.

Materijalni i organizacijski uvjeti rada

U sobi dnevnog boravka, zajedničkom prostoru pa i vanjskom prostoru "dobra atmosfera" (Slunjski, 2008.) je vidljiva kroz istodobno bavljenje različitim aktivnostima djece, njihovoj zaposlenosti, interakciji, slobodnom kretanju djece prostorom, slobodan odabir sadržaja i druge djece.

Materijalni i organizacijski uvjeti rada deskriptivno su objedinjeni na nivou kvartova i to navodeći koji su to bili oformljeni centri u sobi dnevnog boravka, zajedničkom prostoru te vanjskom prostoru tijekom boravka na zraku te njihovom ne/zadovoljstvu.

Odgojitelji i medicinske sestre koje vode djecu u dobi od jedne do tri godine u jaslicama i malom kvartu navode da su u sobama dnevnog boravka i zajedničkim prostorima oformljeni: centar za obiteljske i dramske igre, centar za početno čitanje i pisanje, centar za građenje, centar za likovno izražavanje, centar za glazbu, centar lutaka, centar osame, centar za igre pjeskom i vodom, informatički centar, centar istraživanja (tekstura, mirisa, zvukova, tonova, melodija), centar za matematiku i manipulativne igre, centar frizera, liječnika. Odgojitelji i medicinske sestre navode da su zadovoljni prostorom jer se kontinuirano vodila briga da je siguran i u službi djeteta (različiti materijali, dostupnost i bogatstvo poticaja). Nezadovoljstvo iskazuju zbog proširivanja centara zbog nedostatka prostora, proteka vremena tijekom kojeg se tražilo kvalitetno rješenje za kreiranje prostora (formiranje centara u sobama dnevnog boravka, zajedničkom prostoru).

Odgojitelji velikog kvarta navode oformljene centre: knjižnice, majstora, veliki istraživači, centar vulkan, centar prirode, modni centar, centar liječnika, centar medara, centar pošte, centar krojača, centar prijateljstva i centar osame, promjenjivi centri kao što su uz neke prigode (blagdani, obilježavanje važnih datuma i sl.). Odgojitelji su iskazali zadovoljstvo materijalnim kontekstom jer je isti potaknuo djecu na aktivnu participaciju tijekom kreiranja materijalnog konteksta, potičući samostalnost, odgovornost, interakciju i uvježbavanje međusobnog uvažavanja. Dok je nezadovoljstvo iskazano zbog udaljenosti centara koji se nalaze na drugom dijelu kvarta te smanjivanjem centara u sobi dnevnog boravka zbog potrebe za novim centrom što je rezultiralo premještanjem centra u zajednički prostor.

Odgojitelji novog kvarta navode da su oformljeni: centar početnog čitanja i pisanja, centar građenja, centar likovnog izražavanja, centar društvenih igara, glazbeni centar, informatički centar, istraživački-igre vodom, pjeskom, piljevinom, stiroporom, neoblikovani materijal, brašnom, kinetički pjesak, centar frizera, centar prirode, centar trgovine, centar prometa, centar liječnika, radionica "Majstor Kvarić", maskiranja, centar "To sam ja i moja obitelj". Kontinuirano promišljanje materijalnog

konteksta (centri, dostupnost, bogatstvo različitih poticaja, interakcija djece i odraslih, suradničko učenje, suradnja sa susjednim skupinama), a imajući na umu dob i interes djece, rezultiralo je zadovoljstvom odgojitelja. Nezadovoljstvo je iskazano zbog nepreglednosti prostora blagovaone i hodnika u vrijeme odlazaka djece kući posebice popodne zbog otvorenih vrata za izlaz, potrebnom nešto potrošnog materijala u Montessori skupini, potrebe za klackalicama, nefunkcioniranja slavine u sanitarnom čvoru, zbog manjih zidnih površina u sobi dnevnog boravka. Vanjski prostor smatraju da zadovoljava potrebe djece, omogućava realizaciju raznih igri i aktivnosti, mnogo je poticaja koji su svakodnevno dostupni koji potiču na kretanje, interakciju i radno ozračje. Dok je potrebno zamijeniti gume za ljudske, postaviti zaštitnu podlogu kod penjalice pored ljudske, nabaviti nekoliko klackalica, popravak vrtuljka.

U objektu Radost 2 odgojitelji navode kako osim osnovnih centara su bili formirani: centar Afrike, centar banke, centar liječnika, centar Restoran, centar maskiranja, centar kazališta, centar majstora, istraživalački centar, centar pošte, centar škole, centar šivanja, centar Knjižara, centar Knjižnice i čitaonice, centar Tiskara, centar More-brod-putovanje, centar Planet Zemlja, centar frizer, centar konstruktora, centar trgovine, centar starina, senzo-motorički centar, centar slikovnica. Odgojiteljice su zadovoljne međusobnom suradnjom što je produkt kvalitetno opremljenih centara, organizacijom prostora, raznovrsnošću, suradnjom s roditeljima, bez obzira na manju sobu dnevnog boravka ista je kvalitetno kreirana i u potpunosti u službi djeteta. Nezadovoljstvo je zbog premalog zajedničkog prostora za formiranje zajedničkih centara (u istom se nalazi Čarobni kutić, blagovaona) te predlažu: postavljanje podloge ispod vrtuljka, nabavkom mreže za penjanje.

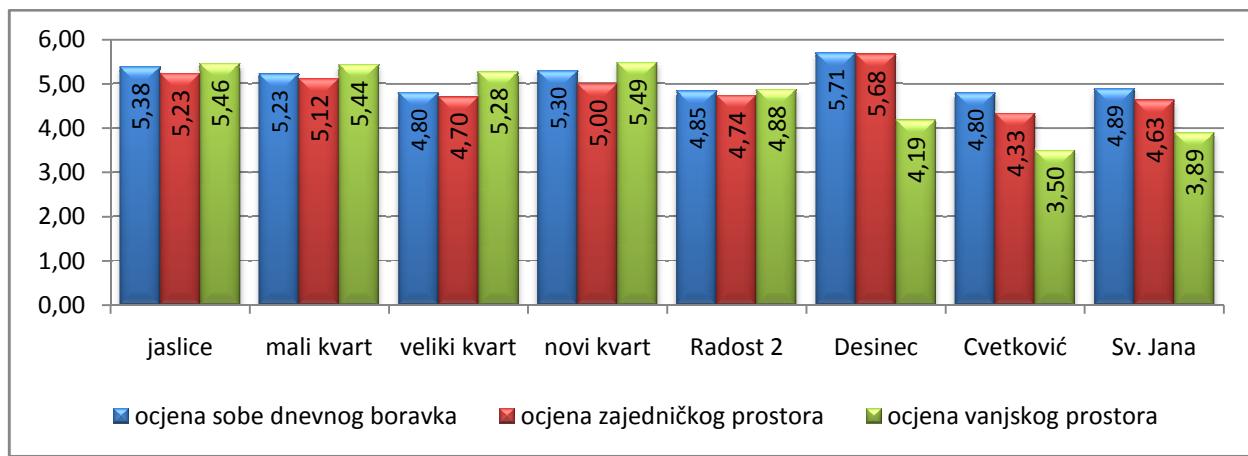
Odgojitelji na područnom odjeljenju u Cvetkoviću osim osnovnih centara оформили su centar ljekarne, centar liječnika, konstruktora, trgovine, istraživalački centar, manipulativni centar te su nabrojanim zadovoljne. Nezadovoljstvo je iskazano zbog neprimjereno korištenja sprava od strane školske djece.

Odgojitelji na područnom odjeljenju u Gorici Svetojanskoj osim osnovnih centara navode centre za kojima su pokazala djeca interes, a to su centar starina, liječnika, škole, trgovine i istraživalačkog centra. Odgojiteljice su zadovoljne materijalnim kontekstom, no nezadovoljstvo zbog toga što soba dnevnog bora je dijelom i blagovaona te jednim dijelom gubi na funkcionalnosti i garderobnog prostora u kojem se nalaze dva centra koja djeca manje mogu koristiti zbog dolazaka/odlazaka djece. Odgojitelji na područnom odjeljenju u Gornjem Desincu u novom niskoenergetskom objektu razvijaju kreiraju materijalni kontekst. Centri koji su sastavni dio soba dnevnog boravka, zajedničkog prostora su centar likovnog izražavanja, prijateljstva, dramatizacije, centara liječnika, informatički centar, centar Dvorac, centar za igre pijeskom i vodom, centar Čitaonica, centar Indijanski šator, centar osame. Zadovoljstvo je iskazano veličinom prostora općenito (soba dnevnog boravka, zajedničkog prostora, vanjskog prostora), korištenjem terase u blizini sobe dnevnog boravka. Predlažu da se nabave glazbeni instrumenti, ogradi jedan travnatim dio za jaslice te visokim ormarima u jaslicama. Odgojiteljica

Procjene materijalnih i organizacijskih uvjeta rada u vrtiću od strane roditelja

Na kraju pedagoške godine roditelji su ispunjavali upitnik kojim su procjenjivali kvalitetu života u vrtiću, komunikaciju s djelatnicima i sudjelovanje u životu vrtića. Od ukupno 602 podijeljena upitnika, vraćeno je 359 odnosno 59,6 % upitnika.

Roditelji su procjenjivali uređenost prostora u kojem boravi njihovo dijete u rasponu ocjena od 1-6 na način da 1 označava „ne zadovoljava moja očekivanja“, a 6 „u potpunosti zadovoljava moja očekivanja“. Procjenjivali su sobu dnevnog boravka, zajedničke prostore (hodnike, sanitarije) te vanjski prostor. Rezultati po kvartovima/objektima prikazani su na grafičkom prikazu.

Graf. Prosječne ocjene roditelja o uređenosti prostora po kvartovima/objektima

Iz grafa je vidljivo da su sobama dnevnog boravka i zajedničkim prostorima najviše zadovoljni roditelji u područnom objektu Desinec što je bilo i očekivano s obzirom da se radi o novosagrađenom objektu. Sobama i zajedničkim prostorima su najmanje zadovoljni roditelji u velikom kvartu, Radosti 2, Cvetkoviću i Gorici Svetojanskoj te predlažu proširenje i uređenje prostora.

Vanjskim prostorom su najviše zadovoljni roditelji u centralnom objektu (jaslice, mali, veliki i novi kvart), a najmanje roditelji u područnim objektima gdje se u Cvetkoviću i Gorici Svetojanskoj vrtić nalazi u prostoru škole, a u Desincu još nije uređen vanjski prostor te roditelji predlažu nabavu raznih igrala.

Studentska praksa

I ove pedagoške godine kao vježbaonica za praktično osposobljavanje studenata za rad s djecom predškolske dobi organizirali smo studentsku praksu sukladno uputama i metodičkim zadaćama koje su studenti dobili na fakultetu. Nakon završene prakse, a prema rasporedu boravka studenta u odgojnoj skupini, studenti predaju pedagoginji pripreme i dnevnik rada nakon kojeg dobivaju pismenu potvrdu o izvršenoj odgojno-obrazovnoj praksi (original potvrda se predaje studentu, a fotokopija ostaje u dokumentaciji koju vodi pedagoginji). Studenticama je omogućena posudba stručne literature iz vrtićke knjižnice koju studentice i koriste.

Tablica. Studentice koje su obavile studentsku praksu i volontiranje u DV Radost

Fakultet	Godina studija	Red./Izvared. stud.	Napomena	Broj studentica
Učiteljski fakultet, Zagreb	1.	RED	/	2
Učiteljski fakultet, Petrinja	1.	IZV	/	1
Učiteljski fakultet, Zagreb	2.	IZV	/	1
Učiteljski fakultet, Petrinja	2.	IZV	/	1
Učiteljski fakultet, Petrinja	3.	IZV	/	3
Učiteljski fakultet, Petrinja	3.	RED	/	1
Učiteljski fakultet, Zagreb	3.	IZV	/	1
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	1.	RED	Volontiranje	2
UKUPNO	/	/		12

Odgojitelji - pripravnici:

Ove pedagoške godine u našoj ustanovi stažiranje su obavile tri pripravnice, dvije odgojiteljice pripravnice i jedna stručna suradnica psihologinja. Jedna odgojiteljica-pripravnica je položila stručni ispit dok će druga stručnom ispitom pristupiti do kraja kalendarske godine. Stručna suradnica psihologinja također je položila stručni ispit. Pripravnicama je omogućena posudba stručne literature iz vrtičke knjižnice (1254 naslova) koju pripravnice i koriste.

1. POTICANJE CJELOKUPNOG RAZVOJA DJETETA PREDŠKOLSKE DOBI – RAD NA PRIORITETNIM PODRUČJIMA RAZVOJA

Vrtić kao odgojno – obrazovna ustanova integrira zdravstvenu i socijalnu skrb s odgojno – obrazovnom skrbi, a rani odgoj i obrazovanje su temelji cjeloživotnog učenja i obrazovanja (Milanović, Stričević, Maleš, Sekulić – Majurec, 1999). U kontekstu dječjeg vrtića kao odgojno – obrazovne ustanove, često se spominje pristup usmjerjen na dijete kao središte odgojno – obrazovnog procesa (npr. Hansen, Kaufmann, Burk Walsh, 2004). U tom smislu, pri konstrukciji bilo kakvog programa i kurikuluma potrebno je pažnju usmjeriti na djecu u odgojnoj skupini – njihove individualne karakteristike koje omogućuju savladavanje određenih zadataka te razvojne karakteristike odgojne skupine kao povezane cjeline. Razvoj djeteta možemo promatrati s aspekta motorike, govora, socio - emocionalnog razvoja djeteta i razvoja ličnosti, te spoznajnog razvoja. Upravo zbog funkcionalne povezanosti svih ovih aspekata razvoja, glavna je značajka odgojno – obrazovnog rada princip cjelovitosti pristupa djetetu (Milanović, Stričević, Maleš, Sekulić – Majurec, 1999).

Promatranje psihičkog razvoja djece pokazalo je da vrijeme pojavljivanja iste sposobnosti nije potpuno jednako za svu djecu, no unatoč interindividualnom varijabilitetu, uočena je tendencija grupiranja tih vrijednosti oko jedne vremenske veličine – ta vrijednost je karakteristična za neku grupu djece i postaje grupna norma razvoja (Čuturić, 2007). Spoznaja da se razvoj odvija po određenim zakonitostima ima veliku praktičnu vrijednost, jer se na toj osnovi mogu postaviti norme fizičkog i psihičkog razvoja djeteta i poticati one aspekte njegovog razvoja za koje postoji fiziološka zrelost (Čuturić, 2007).

Znanstvena istraživanja dječjeg razvoja omogućila su nam prepoznati u kojoj dobi se razvija određena osobina, kako bismo mogli ustanoviti na kojim područjima razvoja je djetetu ili grupi djece potreban dodatan poticaj, kao i na kojem području su djeca već ostvarila razvojne zadatke tipične za svoju dob, te ih možemo smatrati naprednjima u odnosu na vršnjake.

Kako je vrtičko okruženje direktno odgovorno za poticanje razvoja djece te zadovoljavanje njihovih potreba, praćenje dječjeg razvoja je iznimno korisno kao pomoć odgojiteljima u planiranju aktivnosti i prostorno – materijalnog okruženja za buduće razdoblje, u kojem će poticati posebno one aspekte razvoja pojedinog djeteta u kojima mu je potreban dodatni poticaj.

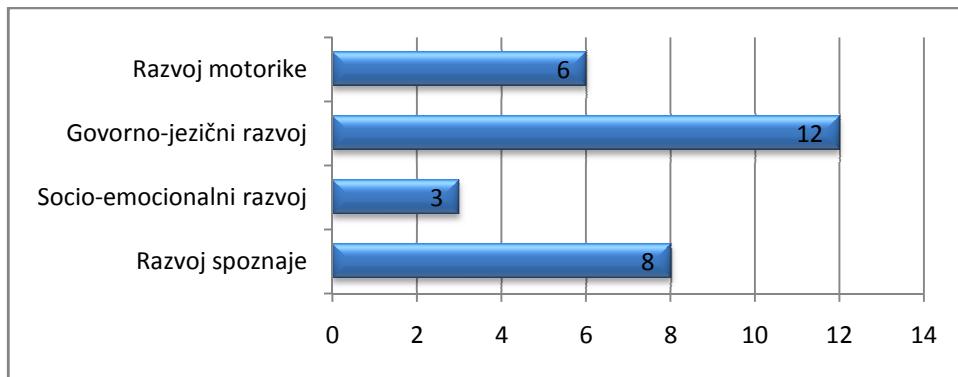
Ovakav način rada slaže se s teorijom koju je postavio Lev Vygotsky, a prema kojoj se dijete ne razvija samo na način da prolazi kroz određene faze razvoja, kako smatra Piaget, nego su mu potrebni dodatni poticaji kako bi savladalo razvojne zadatke iz zone svog proksimalnog razvoja, odnosno razvojne zadatke koje je dijete spremno savladati uz poticaje iz okoline (Gajdamaschko, 2006).

Tijekom ove pedagoške godine, odgojitelji su nastavili praćenje ostvarivanja razvojnih zadataća. Odgojitelji su procjenjivali savladavanje razvojnih zadataka u svojim skupinama na način na koji su to činili i ranije – oznakom „+“ bodovali su razvojni zadatak koji je dijete savladalo, a oznakom „–“ onaj koji dijete nije savladalo ili ga trenutno savladava. Nakon toga izrađen je razvojni profil za svaku odgojnu skupinu, u kojoj je postotno izražena savladanost zadataka po razvojnim područjima i po dobnim kategorijama. Iz profila su odgojitelji mogli iščitati na kojem području razvoja bi djecu trebali pojačano poticati u narednom tromjesečju, odnosno koje im je područje dječjeg razvoja prioritetno.

Također su u opisu razvojnog profila grupe navedeni konkretni zadaci na kojima je potrebno više poraditi u idućem tromjesečju, a na temelju procjena odgojitelja tijekom ispunjavanja lista razvojnih zadataka.

Kroz godinu je praćeno kretanje uspješnosti savladavanja razvojnih zadataka iz određenog područja, odnosno u kojem se obujmu pojedino razvojno područje pojavljuje kao prioritetno tijekom pedagoške godine u pojedinim odgojnim skupinama.

Rezultati mjerjenja u **rujnu** prikazani su na grafu.

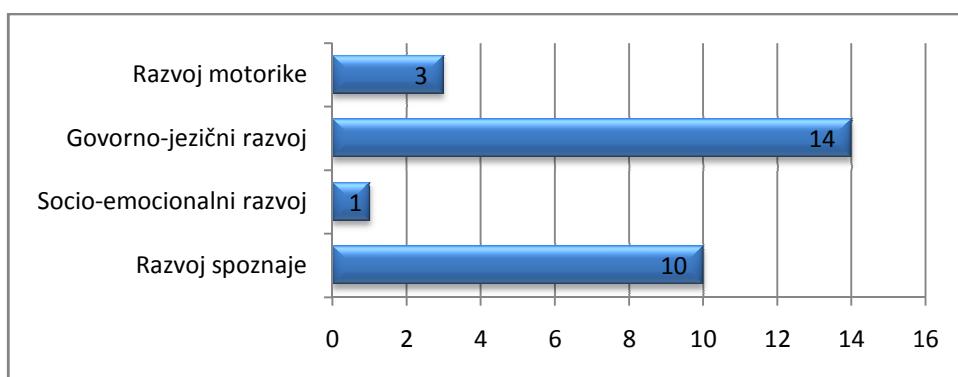

Graf. Frekvencija pojave određenog razvojnog područja kao prioritetnog u slijedećem tromjesečju – mjerjenje u rujnu 2014. ($N_{\text{skupina}}=25$)

U mjerjenje u rujnu bile su uključene 23 skupine primarnog programa te dvije skupine predškole. Izrađeni su razvojni profili i održane fokus grupe sa pojedinim članom stručnog tima, ovisno o razvojnom području, kojima je prisustvovao po jedan odgojitelj iz odgojne skupine. Vidljivo je da je u najvećem broju skupina kao prioritetno područje razvoja potrebno poticati govorno-jezični razvoj djece.

U dvije skupine se pokazalo da ima više prioritetnih područja razvoja zbog podjednakog broja djece različite dobi unutar skupine te nije bilo moguće odrediti jedno prioritetno područje rada. Pa su tako u Elmerima prioritetna područja bila područje razvoja motorike, govornog razvoja i spoznajnog razvoja, dok su u Trešnjicama prioritetna područja bila razvoj motorike, socio-emocionalni razvoj i razvoj spoznaje.

Rezultati mjerjenja u **prosincu** prikazani su na grafu.

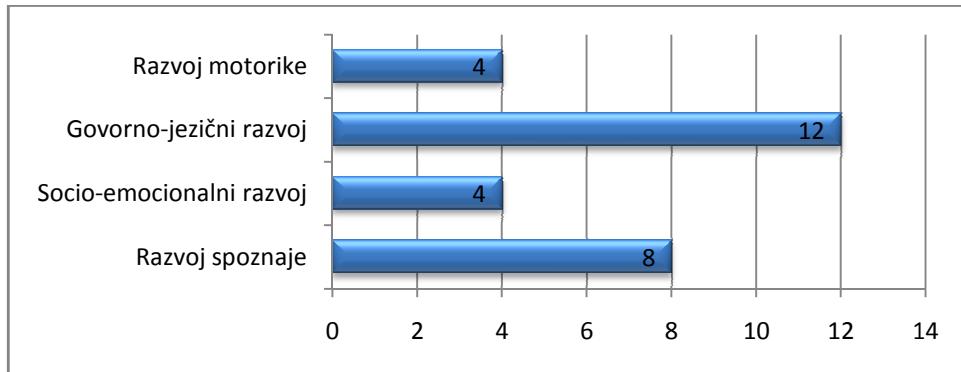
Graf. Frekvencija pojave određenog razvojnog područja kao prioritetnog u slijedećem tromjesečju – mjerjenje u prosincu 2014. ($N_{\text{skupina}}=25$)

Po vrednovanju izvršenom u prosincu, prioritetno područje razvoja u najvećem broju odgojnih skupina bio je govorni razvoj. U dvije skupine se pokazalo da ima više prioritetnih područja razvoja zbog podjednakog broja djece različite dobi unutar skupine te nije bilo moguće odrediti jedno prioritetno područje rada. Pa su tako u Elmerima prioritetna područja bila područje razvoja motorike,

govornog razvoja i spoznajnog razvoja, dok su u Brodićima prioritetna područja bila razvoj govora i razvoj spoznaje.

Ponovno su održane fokus grupe odgojitelja sa defektologom, logopedom ili psihologom, ovisno o prioritetnom području u određenoj odgojnoj skupini.

Rezultati mjerena u **ožujku** prikazani su na grafu.

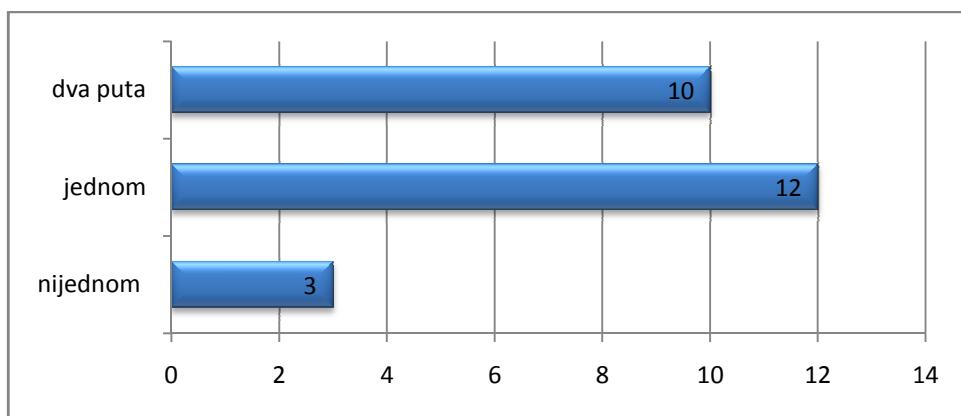

Graf. Frekvencija pojave određenog razvojnog područja kao prioritetnog u slijedećem tromjesečju – mjerena u ožujku 2015. ($N_{\text{skupina}}=25$)

Prema vrednovanju izvršenom u ožujku, govorni razvoj je ponovo najčešće naveden kao prioritetno područje rada u odgojnim skupinama. U tri skupine se pokazalo da ima više prioritetnih područja razvoja zbog podjednakog broja djece različite dobi unutar skupine te nije bilo moguće odrediti jedno prioritetno područje rada. Pa su tako u Tratinčicama prioritetna područja bila područje razvoja motorike i govornog razvoja, u Suncokretima su prioritetna područja bila govorni i spoznajni razvoj, dok su u Brodićima prioritetna područja bila razvoj govora i socio-emocionalni razvoj.

Fokus skupine ponovo su održane sa pojedinim članom stručnog tima, ovisno o razvojnom području.

Većina odgojnih skupina imala je ponovljeno prioritetno područje rada u barem dva tromjesečja (22 skupine), pri čemu je 10 skupina čitave pedagoške godine imalo isto razvojno područje kao prioritetno. Kod skupina koje su čitave pedagoške godine radile na istom razvojnom području, to je u sedam slučajeva bilo područje govornog razvoja, a u tri slučaja spoznajnog razvoja.

Graf. Prikaz potrebe ponavljanja poticanja razvojnog područja u više tromjesečja po broju skupina koje ponavljaju područje

Tijekom ljetnog perioda dječje razvojne potrebe ne prate se na ovaj način, budući da je isto otežano radi drukčije organizacije rada, odnosno miješanja odgojnih skupina, većih izostanaka djece i promjena odgojitelja.

U svojim godišnjim izvješćima odgojitelji na skali od 1 do 6 procjenjivali koliko su zadovoljni načinom praćenja ostvarivanja razvojnih zadaća i organizacijom tromjesečnog planiranja te koliko su zadovoljni podrškom stručnih suradnika pri planiranju i provođenju aktivnosti usmjerenih na poticanje cjelokupnog razvoja djece kroz fokus grupe. Rezultati su prikazani na grafu.

Graf. Procjene odgojitelja o načinu praćenja ostvarivanja razvojnih zadaća te podršci stručnih suradnika kroz fokus grupe (mogući raspon ocjena od 1 do 6)

Na gornjem grafičkom prikazu vidljivo je da su odgojitelji način praćenja ostvarivanja razvojnih zadaća te prodršku stručnih suradnika kroz fokus grupe ocijenili vrlo visokim ocjenama. Fokus grupe su detaljnije opisane u dijelu stručno usavršavanje.

Što se tiče načina praćenja ostvarivanja razvojnih zadaća odgojitelji smatraju da je praćenje svršishodno, pomaže da kvalitetnije prate i promišljaju o razvojnim osobitostima i mogućnostima svakog djeteta te navode kako im je to velika pomoć u planiranju bitnih zadaća i aktivnosti za naredno tromjesečje. Navode da su liste za procjenu ostvarenosti zadaća konkretnе i detaljne kao i razvojni profil skupine u kojem su navedeni konkretni naputci za daljnje planiranje. Kao nedostatak navode velik broj razvojnih zadaća koje trebaju procijeniti te predlažu smanjivanje broja zadaća.

a. Inkluzivni odgoj i obrazovanje

U pedagoškoj godini 2014.-2015. u Dječjem vrtiću Radost je boravilo ukupno 58 djece s medicinskom dokumentacijom o različitim odstupanjima ili teškoćama u razvoju te specifičnim zdravstvenim potrebama. 35 djece boravi u vrtiću od prethodnih pedagoških godina, a 23 djece je uključeno u ovoj pedagoškoj godini.

Od 23 novoupisane djece, njih 18 je uključeno u Dječji vrtić Radost na Opservacijski period radi pojačanog praćenja razvoja i procjene potrebe prilagodbe programa vrtića. Njih 9 je bilo sa odstupanjima u ranom razvoju motorike, 4 djece je imalo specifične zdravstvene potrebe, kod 2 djece odstupa globalni psihomotorni razvoj, jedno dijete pokazuje elemente pervazivnog razvojnog poremećaja, jedno dijete ima oštećenje sluha, a jedno dijete Down sindrom. Jedno dijete sa specifičnim zdravstvenim potrebama su roditelji ispisali iz vrtića prije završetka opservacijskog perioda, za 4 djece je opservacijski period u tijeku (do 30.06.2015.), njih 3 boravi u vrtiću uz podršku pomoćnika te se provodi Individualizirani odgojno-obrazovni program (IOOP) i uključeni su individualan tretman defektologa i/ili logopeda, njih 5 i dalje boravi u vrtiću prema ugovoru za djecu s teškoćama u razvoju što znači da se njihov razvoj i dalje pojačano prati te postoji potreba uključivanja u individualan tretman defektologa i/ili logopeda i/ili provođenje programa pojačane zdravstvene skrbi, a 5 novoupisane djece po završetku opservacijskog perioda boravi u vrtiću prema redovitom programu te se cjelokupni razvoj prati tromjesečno kao i kod sve ostale djece.

Tablica – Novoupisana djeca s različitim odstupanjima, teškoćama u razvoju ili specifičnim zdravstvenim potrebama na opservacijski period

Br. djece	Postupci u dječjem vrtiću
4	Opservacija u procesu
3	Kraće vrijeme boravka, podrška pomoćnika, provođenje IOOP-a, provođenje odgovarajućih edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka Jedno dijete upućeno na dijagnostičku obradu u vanjsku ustanovu
5	Pojačano praćenje razvoja i napretka djeteta, prilagođavanje programa vrtića individualnim potrebama djeteta, pojačana zdravstvena skrb, prilagodba jelovnika
5	Ne postoji potreba prilagođavanja programa vrtića ni uključivanje u individualan tretman

Tablica – Uključenost djece s teškoćama u različite programe i objekte vrtića

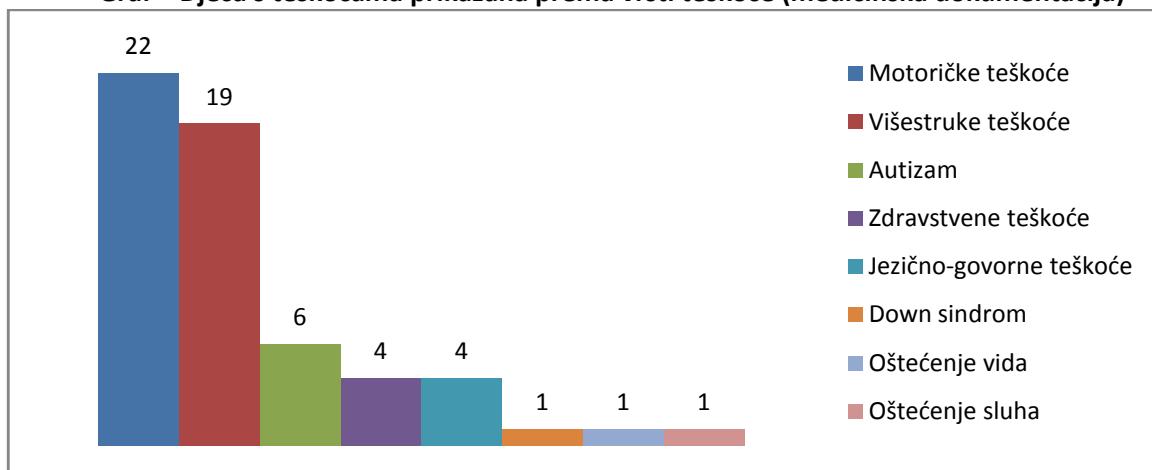
Primarni program					Montessori program	Program predškole
Centralni objekt Radost 1	Područni objekt Radost 2	Područni objekt Desinec	Područni objekt Cvetković	Područni objekt Gorica Svetojanska	Centralni objekt Radost 1	Područni objekt Radost 2
28	10	7	3	3	3	4

Tablica – Uključenost djece s teškoćama prema dobi, spolu, odgojnoj skupini i vrsti teškoće

Br.	Dob	Spol	Odgojna skupina	Vrsta teškoće
1.	6-7	M	Tratinčice	Autizam
2.	6-7	M	Mačkice	Autizam
3.	6-7	M	Trešnjice	Višestruke teškoće, elementi autizma
4.	6-7	M	Breskvice	Višestruke teškoće
5.	4-5	Ž	Tigrići	Motoričke teškoće
6.	6-7	M	Elmeri	Višestruke teškoće
7.	6-7	Ž	Trešnjice	Višestruke teškoće
8.	5-6	Ž	Delfini	Višestruke teškoće
9.	6-7	M	Mačkice	Višestruke teškoće
10.	6-7	Ž	Jagodice	Višestruke teškoće, Pierre Robin sindrom
11.	6-7	Ž	Jagodice	Višestruke teškoće
12.	5-6	M	Breskvice	Višestruke teškoće
13.	5-6	M	Delfini	Autizam
14.	3-4	M	Zvjezdice	Jezično-govorne teškoće
15.	6-7	M	Jagodice	Jezično-govorne teškoće
16.	3-4	Ž	Maslačci	Motoričke teškoće
17.	2-3	Ž	Loptice	Motoričke teškoće
18.	5-6	Ž	Tratinčice	Motoričke teškoće
19.	3-4	M	Zvjezdice	Višestruke teškoće
20.	3-4	Ž	Zečići	Višestruke teškoće
21.	4-5	M	Mačkice	Višestruke teškoće
22.	6-7	Ž	Medvjedići	Jezično-govorne teškoće
23.	5-6	M	Suncokreti	Oštećenje vida
24.	5-6	Ž	Jagodice	Višestruke teškoće
25.	6-7	M	Medvjedići	Višestruke teškoće
26.	6-7	M	Cvjetići	Motoričke teškoće
27.	5-6	M	Tigrići	Motoričke teškoće
28.	5-6	M	Cvjetići	Zdravstvene teškoće

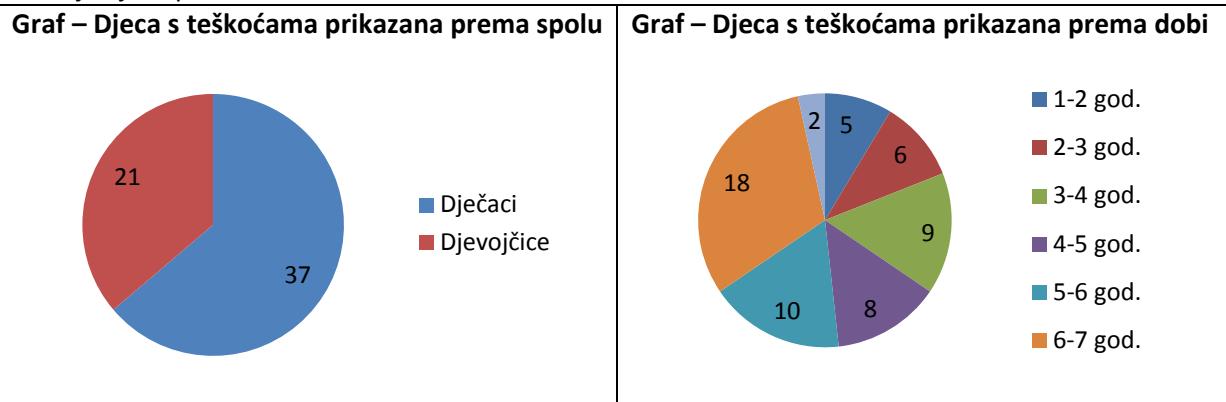
29.	3-4	M	Tigrići	Jezično-govorne teškoće
30.	2-3	M	Loptice	Motoričke teškoće
31.	4-5	M	Suncokreti	Autizam
32.	6-7	Ž	Suncokreti	Motoričke teškoće
33.	4-5	M	Brodići	Motoričke teškoće
34.	5-6	M	Tratinčice	Motoričke teškoće
35.	6-7	M	Elmeri	Motoričke teškoće
36.	2-3	M	Školjkice	Zdravstvene teškoće
37.	4-5	Ž	Breskvice	Motoričke teškoće
38.	3-4	M	Zečići	Višestruke teškoće
39.	4-5	Ž	Tigrići	Zdravstvene teškoće
40.	5-6	M	Jagodice	Motoričke teškoće
41.	1-2	M	Pingvini	Motoričke teškoće
42.	4-5	M	Zvončići	Višestruke teškoće, Down sindrom
43.	3-4	M	Brodići	Višestruke teškoće, elementi autizma
44.	3-4	Ž	Cvjetići	Višestruke teškoće
45.	2-3	M	Pačići	Zdravstvene teškoće
46.	1-2	M	Kockice	Motoričke teškoće
47.	2-3	Ž	Loptice	Motoričke teškoće
48.	4-5	M	Zvončići	Višestruke teškoće
49.	2-3	M	Kockice	Motoričke teškoće
50.	1-2	M	Pingvini	Motoričke teškoće
51.	6-7	Ž	Elmeri	Motoričke teškoće
52.	1-2	Ž	Školjkice	Motoričke teškoće
53.	3-4	M	Elmeri	Motoričke teškoće
54.	1-2	Ž	Pingvini	Oštećenje sluha
55.	6-7	M	Pahuljice	Višestruke teškoće
56.	7-8	M	Pahuljice	Višestruke teškoće
57.	7-8	Ž	Pahuljice	Višestruke teškoće
58.	6-7	Ž	Pahuljice	Motoričke teškoće

Graf – Djeca s teškoćama prikazana prema vrsti teškoće (medicinska dokumentacija)

Kao što je vidljivo iz prethodne tablice i grafa najveći broj uključene djece s medicinskom dokumentacijom su djeca s motoričkim teškoćama (22) te djeca s višestrukim teškoćama. Važno je napomenuti kako se najčešće radi o lakšim motoričkim teškoćama kao što su Distoni sindrom, kašnjenje u ranom motoričkom razvoju, djelomična pareza i slično, sva navedena djeca su bila ili su

još uvijek uključena u odgovarajuće fizioterapijske postupke u vanjskim ustanovama. Zatim brojčano slijede djeca s višestrukim teškoćama (19) kod koje je većinom riječ o kombinaciji zdravstvene teškoće, lakše motoričke teškoće te jezično-govorne teškoće. Svega 4 djece u navedenim prikazima je evidentirano kao djeca s isključivo jezično-govorne teškoćama, no kada govorimo o ukupnom broju djece s teškoćama na tom području, njihov broj je znatno veći jer je sadržan u broju djece s višestrukim teškoćama te mnoga djeca s poremećajima govorno-glasovne komunikacije nisu dijagnostički obrađena u vanjskim ustanovama te nemaju prateću medicinsku dokumentaciju, već su samo u obradi stručne službe vrtića što je detaljnije prikazano u dijelu Poticanje govorno-jezičnog razvoja djece predškolske dobi.

Kao i prethodnih pedagoških godina, značajno veći broj djece s teškoćama su djeca muškog spola, njih 63,79 %. Ukoliko pak djecu s teškoćama uključenu u dječji vrtić promatramo prema dobi, zamjećujemo da je najveći broj djece u dobi od 6-7 godina (31 %), dok je najmanji broj djece u dobi od 1-2 godina (3,45 %).

Triažnim postupkom koji početkom pedagoške godine stručni suradnik defektolog u suradnji s odgojiteljima provodi u svim odgojnim skupinama odgojitelji su evidentirali 9 djece s različitim odstupanjima u razvoju koja su u Dječji vrtić Radost uključena prethodnih ili ove pedagoške godine kao djeca tipičnog razvoja. Troje od navedene djece se i dalje timski prati, za dvoje djece je potrebno dodatno poticanje psihomotornog razvoja tijekom boravka u odgojnoj skupini, za troje je po opservaciji procijenjeno da ne postoji potreba upućivanja na dijagnostičku obradu ili pojačanog oblika rada s djetetom tijekom boravka u vrtiću, a jedno dijete je upućeno na procjenu i savjetovanje u vanjsku ustanovu.

Za vrijeme boravka djece s teškoćama u Dječjem vrtiću Radost, ona djeca koja nisu ili nisu dostatno uključena u (re)habilitacijske tretmane u vanjskim ustanovama uključuju se u odgovarajući edukacijsko-rehabilitacijski individualni ili grupni postupak ili program kao što su poticanje perceptivno-motoričkog razvoja, poticanje senzorne integracije, primjenjena analiza ponašanja, strukturirani programi s vizualnom podrškom, programi augmentativne i alternativne komunikacije, poticanje razvoja kognitivnih, praktičnih i socijalnih kompetencija,... Njih 20 je tijekom ove pedagoške godine bilo uključeno u edukacijsko-rehabilitacijske postupke tijekom boravka u vrtiću.

Za 11 djece se tijekom ove pedagoške godine provodio Individualizirani odgojno - obrazovni program (IOOP) u čije su korake provođenja (izrada razvojnog profila djeteta, inicijalna procjena sposobnosti, formiranje specifičnih ciljeva, osmišljavanje i provođenje aktivnosti usmjerenih na postizanje ciljeva, praćenje napretka djeteta, evaluacija ciljeva) bili uz stručnog suradnika defektologa aktivno uključeni roditelji, pomoćnici i odgojitelji djece te po potrebi i drugi članovi stručne službe. Provođenje Individualiziranih odgojno - obrazovnih programa ove pedagoške godine podignuto je na dodatnu razinu paralelnim održavanjem radionica za odgojitelje.

Specifični uvjeti za boravak djece s težim i višestrukim teškoćama u redovnim odgojnim skupinama u Dječjem vrtiću Radost, uz provođenje Individualiziranih odgojno-obrazovnih programa, osiguravaju se i podrškom pomoćnika. Ukupno 9 djece s težim i višestrukim teškoćama u razvoju, tijekom pedagoške godine integrirano je u odgojne skupine uz podršku pomoćnika. Podršku pomoćnika djeci osigurava Dječji vrtić Radost na način da stručna suradnica defektologinja u suradnji

s drugim članovima stručne službe provodi razgovore s potencijalnim kandidatima, provodi svojevrsnu edukaciju pomoćnika, upoznavanje pomoćnika s djetetom, roditeljima i odgojiteljima, uvodi pomoćnika u rad odgojne skupine te provodi superviziju rada pomoćnika. Rad pomoćnika tijekom 4h dnevno ove pedagoške godine financirao je Grad Jastrebarsko što je važan pokazatelj održavanja inkluzivnih standarda u našoj ustanovi koji su proizašli iz EU projekta „Razvoj inkluzivnog predškolskog modela“ kojeg je Dječji vrtić Radost proveo u pedagoškoj godini 2013.-2014. Tijekom ove pedagoške godine je na poslovima pomoćnika radilo ukupno 13 osoba.

Tablica – Podrška pomoćnika djetetu s težim teškoćama u razvoju

Br.	Odgojna skupina	Uključenost djece s težim i višestrukim teškoćama u redovne odgojne skupine uz podršku pomoćnika
1.	Mačkice	Dječak s autizmom, boravi u područnom objektu Cvetković 4h dnevno, podrška pomoćnika 4h dnevno
2.	Zvončići	Dječak s višestrukim teškoćama s Down sindrom, boravi u područnom objektu Desinec 4h dnevno, podrška pomoćnika 4h dnevno
3.	Brodići	Dječak s višestrukim teškoćama s elementima autizma, boravi u područnom objektu Desinec 4h dnevno, podrška pomoćnika 4h dnevno
4.	Trešnjice	Dječak s višestrukim teškoćama s elementima autizma, boravi u područnom objektu Radost 2 4h dnevno, podrška pomoćnika 4h dnevno
5.	Suncokreti	Djevojčica s autizmom, boravi u područnom objektu Radost 2 4h dnevno, podrška pomoćnika 4h dnevno
6.	Tratinčice	Dječak s autizmom, boravi u centralnom objektu Radost 1 4h dnevno, podrška pomoćnika 4h dnevno
7.	Delfini	Dječak s autizmom je boravio u centralnom objektu Radost 1 10h dnevno dok je podrška pomoćnika bila 4h dnevno do 23.04.2015., od tada boravi u vrtiću 7,5h dnevno i podršku pomoćnika ima tijekom cijelog vremena boravka
8.	Elmeri	Dječak s višestrukim teškoćama je boravio u centralnom objektu Radost 1 10h dnevno, podršku pomoćnika 4h dnevno je imao do 01.04.2015., podrška pomoćnika je postepeno smanjivana te dječak sada boravi do 10h dnevno u vrtiću, u Montessori odgojnoj skupini, bez podrške pomoćnika
9.	Zečići	Dječak s višestrukim teškoćama je boravio u vrtiću do 01.04.2015. do 4h dnevno bez podrške pomoćnika, uvedena je podrška pomoćnika 4h dnevno, a vrijeme boravka dječaka produljeno na do 5h dnevno

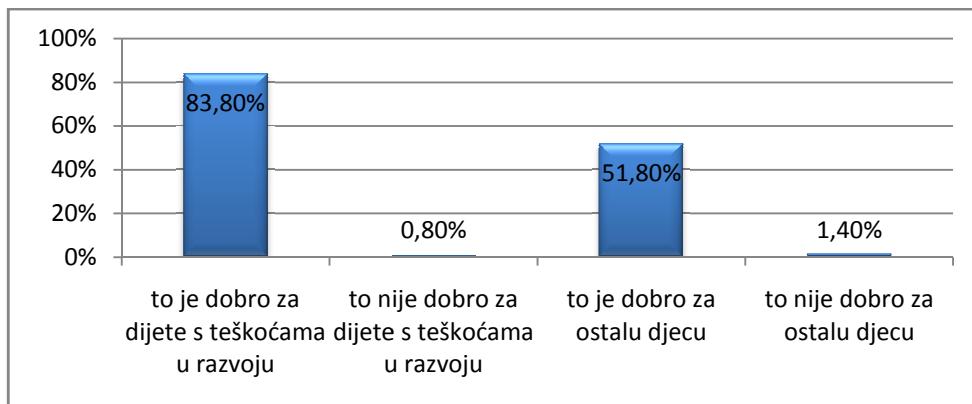
S obzirom na znatan broj uključene djece s težim teškoćama koja su djeca s teškoćama s autističnog spektra, atipičnostima u razvoju i ponašanju koje mogu upućivati na pervazivni razvojni poremećaj te teškoćama u ranoj komunikaciji, i ove pedagoške godine proveden je Probir djece jasličke dobi čija su svrha rana detekcija djece s odstupanjima u razvoju i ponašanju koja upućuju na navedene teškoće te rana intervencija koja se pokazala ključnom za daljnji napredak u razvoju djece. Probir djece provodi stručni suradnik defektolog u suradnji s odgojiteljima djece u odgojnim skupinama u kojima borave djeca do 3 godine, prigodno u travnju kada se obilježava i Svjetski dan svjesnosti o autizmu. Probirom je ove pedagoške godine uočeno 8 djece, od čega je 4 djece tada bilo u procesu adaptacije pa je probir potrebno ponoviti.

Tablica – Djeca s zapaženim odstupanjima koja mogu upućivati na teškoće s autističnog spektra

Br.	Odgojna skupina	Broj djece uočene Probirom
1.	Kockice	4
2.	Pingvini	2
3.	Školjkice	2
4.	Gumbeki	0
5.	Loptice	0
6.	Pačići	0
7.	Maslačci	0

Iz navoda odgojitelja koji se odnose na inkluzivni odgoj i obrazovanje ističe se važnost podrške pomoćnika djeci s težim teškoćama, provođenje individualiziranih programa i međusobnu suradnju svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa: „Pozitivni učinci inkluzije na primjeru djeteta s teškoćama u skupini i za ostalu djecu -suradnja, međusobna podrška, prihvatanje razlika.“, „Za kvalitetu rada nužno uključivanje pomoćnika tijekom cijelog vremena boravka djeteta s težim teškoćama.“, „Suradnja s roditeljima i stručnim suradnicima u osmišljavanju aktivnosti i osiguravanju potrebnog materijala za njihovo provođenje nužna je pri uključivanju djeteta s teškoćama.“, „Izrada IOOP-a u suradnji odgojitelj – roditelj – pomoćnik - stručni tim kako pomaže u izradi aktivnosti i poticanja slabih strana djeteta.“, „Velika pomoć i dobrobiti za dijete, ali i odgojnu skupinu uvođenjem pomoćnika u rad skupine.“, „Provođenje IOOP-a– formiranje specifičnih ciljeva, osmišljavanje aktivnosti za njihovu realizaciju i osiguravanje specifičnih uvjeta u suradnji s roditeljima, pomoćnikom i defektologinjom.“. Odgojitelji također smatraju da kada je u pitanju inkluzivni odgoj i obrazovanje trebamo nastaviti u istom smjeru te predlažu: „Suradnja stručnog tima kao do sada kroz IOOP radionice.“, „Nastaviti u istom smjeru – IOOP program prilagođen pojedinom djetetu.“, „Potreba provođenja stručnih edukacija iz područja rada s djecom s autizmom za odgojitelje i pomoćnike.“, „Nastaviti praćenje razvoja svakog djeteta s TUR, osmišljavati aktivnosti u skladu s njegovim potrebama i razvojnim mogućnostima.“, „Zadovoljni dosadašnjim načinom rada uz jako dobru suradnju s roditeljima, pomoćnicom i defektologinjom.“, „Potreba detaljnijeg upoznavanja pomoćnika s njihovom ulogom u radu s djetetom s teškoćama i ostalom djecom u odgojno-obrazovnom procesu .“, „Manji broj djece u skupinama u koje su uključena djeца s teškoćama, omogućiti podršku u smislu IOOP-a, suradnja sa stručnim timom, pomoćnik prema potrebi za svako dijete bez obzira na postojanje medicinske dokumentacije o teškoći radi kvalitetnije rane intervencije i bržeg napretka djece s teškoćama.“, „Svakako nastaviti s edukacijama cjelokupnog vrtićkog osoblja na temu djece s teškoćama.“.

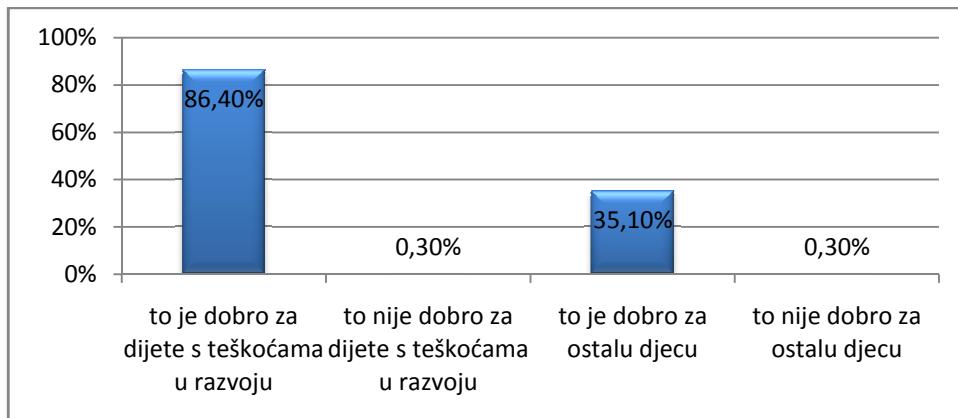
S obzirom da se u vrtiću provodi inkluzija djece sa teškoćama u razvoju u redovan sustav predškolskog odgoja i obrazovanja zanimalo nas je stav roditelja o uključivanju djece sa teškoćama u redovne odgojne skupine vrtića. Rezultati su prikazani u grafičkom prikazu koji slijedi.

Graf . Stav roditelja o uključivanju djece sa teškoćama u redovne odgojne skupine

Iz gore navedenog grafičkog prikaza možemo vidjeti da velika većina roditelja (83,8%) smatra da je uključivanje djece sa teškoćama u redovne odgojne skupine dobro za dijete koje ima određenu teškoću iz razloga što se potiče djetetov razvoj i socijalizacija dok ih 51,8% smatra da je to dobro i za ostalu djecu odgojne skupine/kvarta zato što dječa uče o različitostima, toleranciji i empatiji. Svega 0,8% roditelja smatra da to nije dobro za dijete sa teškoćama, a samo 1,4% roditelja smatra da to nije dobro za ostalu djecu skupine/kvarta.

Također se provodi i uključivanje pomoćnika u rad odgojnih skupina u svrhu osiguravanja specifičnih uvjeta za djecu s teškoćama te nas je zanimalo stav roditelja o uključivanju pomoćnika djece s teškoćama. Rezultati su prikazani u grafičkom prikazu koji slijedi.

Graf. Stav roditelja o uključivanju pomoćnika u rad odgojnih skupina u kojima se provodi inkluzija djece sa teškoćama

Iz gore navedenog grafičkog prikaza možemo zaključiti da velika većina roditelja (86,4%) smatra da je uključivanje pomoćnika djece s teškoćama u rad odgojnih skupina u kojima se provodi inkluzija dobro za dijete koje ima određenu teškoću zato što mu je osigurana konstantna pomoć i podrška koja djetetu omogućuje lakše uključivanje u život i rad skupine te mu pruža osjećaj sigurnosti. 35,1% smatra da je to dobro i za ostalu djecu odgojne skupine/kvarta zato što u tom slučaju odgojitelj nije previše usmjeren samo na dijete s teškoćama nego se može posvetiti i ostaloj djeci, a pomoćnik može biti dobar model prema kojem djeca mogu usvojiti kako pomoći nekome kome je pomoć potrebna. Samo 0,3% roditelja smatra da to nije dobro za dijete sa teškoćama i 0,3% roditelja smatra da to nije dobro za ostalu djecu skupine/kvarta. Iz navedenih rezultata možemo zaključiti da roditelji podupiru inkluziju djece sa teškoćama.

b. Poticanje razvoja darovite djece

Darovitost možemo definirati kao sklop osobina i sposobnosti koje djetetu omogućuju da u jednom ili više područja postiže natprosječne rezultate. Kao darovitu, odgojitelji izdvajaju djecu koja mnoge stvari rade prije, brže, uspješnije i drukčije od svojih vršnjaka te onu koja u tome imaju bolja i viša postignuća. Zato darovitim djetetom predškolske dobi smatramo ono koje, u aktivnostima kojima se bavi, dosljedno postiže značajno bolja (iznad prosječna) postignuća od svojih vršnjaka (Cvetković-Lay, Sekulić-Majurec, 1998).

Hoće li dijete razviti svoju darovitost i iskazati ga u nekom području svojih aktivnosti ovisi, osim o onome što je na svijet donijelo rođenjem i o brojnim okolinskim činiteljima. Darovita djeca zahtijevaju dodatnu pažnju roditelja, odgojitelja i stručnjaka koji će djetetovu darovitost usmjeriti i razvijati u onom smjeru u kojem idu i djetetovi interesi i želje. Upravo je zbog toga potrebno tijekom predškolske dobi poticati razvoj svih postojećih potencijala, pa tako i onih područja koja bi se mogla razviti intenzivnije i značajnije od drugih i kasnije iskazati kao darovitost.

Darovito dijete predškolskog uzrasta ima neke posebne potrebe u odgoju i obrazovanju koje proizlaze iz njegovih specifičnih osobina: potreba za kontaktiranjem s vršnjacima prema kronološkoj dobi, potreba za kontaktiranjem s vršnjacima prema intelektualnoj dobi, potreba za neovisnošću u učenju, potreba za izazovima sve do točke moguće pogreške, potreba za širokim programom kojim se potiče cjelokupni razvoj djeteta. Fleksibilnost, kreativnost i razvojnost predškolskih programa može se smatrati plodnim tlom za primjenu suvremenih spoznaja i iskustava u radu sa svom djecom pa tako i u području rada s darovitim. Više se ne govori o njihovu odgoju i obrazovanju u klasičnom smislu, nego o poticanju razvoja sposobnosti, interesa i kreativnosti u široko postavljenim i obogaćenim programima za svu djecu. Tipovi aktivnosti koji se posebno preporučuju u radu s darovitom djecom su oni koji potiču aktivno učenje, više razine misaonih procesa i kreativno

mišljenje kao npr. pokusi, edukativne igre na računalu, igre kreativnog rješavanja problema, „mozgalice“, zagonetke, pitalice i razne logičko kombinatoričke igre. Projekt se pokazao iznimno prihvaćenim oblikom rada u vrtićima.

Rano otkrivanje i poticanje sposobnosti darovite djece područje je koje u svijetu sve više dobiva na značaju. Mnoga znanstvena istraživanja nepobitno dokazuju da je darovitost moguće i potrebno uočiti u što ranijoj dobi kako bi se djetetu osigurao odgovarajući odgoj i obrazovanje, u skladu s njegovim mogućnostima. Takav pristup ima i preventivni značaj jer su istraživanja također pokazala da se neprimjerjen odgoj i obrazovanje djece s izrazito visokim sposobnostima kasnije može rezultirati raznim oblicima njihova neprihvatljiva, pa čak i asocijalnog ponašanja (Saunders & Espeland, 1991., prema Lay, 2002.) Identifikacija darovite djece usmjerena je ka pravilnom uočavanju i utvrđivanju mogućnosti djeteta kako bi se primjereno zadovoljilo njegove posebne odgojno-obrazovne potrebe kroz posebno planirane odgojno-obrazovne postupke. Premda uspešni, programi koji integriraju darovitu djecu u redovne skupine pokazuju se nedostatnima za intelektualno darovitu djecu koja od svojih vršnjaka u razvoju odskaču za nekoliko mentalnih godina. Njima je nužno osigurati poseban program (Cvetković Lay, 2002).

Ospozobljavanje za provođenje kraćeg specijaliziranog programa – igraonice za potencijalno darovitu djecu predškolske dobi ove pedagoške godine završile su psihologinja i odgojiteljice Marija Fabijanić i Sandra Žalac pod supervizijom specijalistice za obrazovanje darovitih Jasne Cvetković Lay u Centru za poticanje darovitosti djeteta „Bistrić“.

U sklopu stručnog usavršavanja unutar Ustanove svi odgojitelji su bili uključeni u interni stručni aktiv „Poticanje razvoja darovite djece“ koji se realizirao kroz pet radionica.

Na prvoj radionici odgojitelji su ispunjavali upitnik vjerovanja o darovitoj djeci (Cvetković-Lay, 2002.). Od ukupno 52 prisutnih upitnik su vratila 44 odgojitelja.

Procjene su davane na skali Likertova tipa od 1 do 5, pri čemu je 1 predstavljalo najmanju (1=uopće se ne slažem), a 5 (5=u potpunosti se slažem) najveću jedinicu procjene. Odgojitelji su procjenjivali stupanj u kojem pojedine tvrdnje opisuju njihove stavove prema darovitoj djeci. Veći rezultat znači i veću izraženost predrasuda, iracionalnih vjerovanja u odnosu na darovitu djecu. Apsolutni raspon rezultata iznosio je od 21 do 105 bodova. Rezultati za svaku česticu kao i ukupni rezultat prikazani su u tablicama.

Tablica. Prosječne vrijednosti i standardna raspršenja za svaku česticu na Upitniku vjerovanja o darovitoj djeci

Tvrđnje	M	sd
1. Ni jedno dijete nije dovoljno darovito da bi trebalo posebno obrazovanje.	1,70	1,124
2. Djeca mogu biti umjetnički darovita, a da nemaju iznimno visok kvocijent inteligencije.	4,23	,985
3. Darovita su ona djeca koja imaju visoke sposobnosti u akademskom području (školska postignuća).	2,49	1,099
4. Darovita djeca su bolje adaptirana, popularnija i sretnija od prosječne djece.	2,18	,971
5. Djeca s visokim umjetničkim sposobnostima su talentirana.	3,41	1,019
6. Darovitost je potpuno urođena.	3,18	1,084
7. Djeca s visokim IQ često su u sukobu sa svojim socijalnim okruženjem.	3,73	1,246
8. Darovitost u bilo kom području uvjetovana je visokim kvocijentom inteligencije.	2,86	1,091
9. Djeca mogu biti darovita u jednom školskom području, a da istodobno imaju poteškoće u drugom.	4,41	,948
10. Darovitost je u potpunosti stvar velikog truda i rada.	2,34	,888

11. Djeca nadarena za školska (akademska) postignuća imaju opće intelektualne sposobnosti koje im omogućuju da budu darovita u svim školskim predmetima.	2,68	1,116
12. Darovita djeca zrače psihološkim zdravljem.	2,52	,976
13. Rijetka su djeca darovita u svim područjima.	4,00	1,100
14. Iznimno darovita djeca često su socijalno izolirana i nesretna.	3,48	1,023
15. Darovita djeca su nesumnjivo kreativna, sposobna za samostalna otkrića i rješavanja problema na nov način u području njihove darovitosti.	4,32	,983
16. Darovitu djecu stvaraju preambiciozni roditelji koji djecu nagone na postignuća izvan njihovih sposobnosti.	2,00	1,121
17. Sva su djeca darovita.	3,05	1,275
18. Svatko je darovit u nekom području.	3,82	1,105
19. Darovito dijete postaje značajan odrasli.	3,27	1,020
20. Ne možemo podrazumijevati vezu između rane darovitosti i postignuća u odrasloj dobi.	3,20	1,002
21. Darovita djeca postaju slavni, kreativni pojedinci kad odrastu.	2,57	,873

	Min.	Max.	Aritm. sredina	Stand. devijacija
rezultat na upitniku	50	87	65,53	7,394

Veselinović i Sindik (2006.) u svom istraživanju kao najopasnije predrasude navode one izražene česticama 1, 3, 4, 10, 11 i 12. Neke od najčešće navođenih predrasuda o darovitoj djeci i darovitim uopće, koje se u literaturi spominju: sva su djeca darovita; darovita djeca uspijet će u životu bez obzira pružamo li im potporu ili ne; izdvojimo li darovitu djecu u posebnu skupinu postat će snobovi; darovita djeca dolaze uglavnom iz obrazovanijih i situiranih obitelji; darovita djeca nisu svjesna da su "drukčija" dok im to netko ne kaže; darovitu djecu treba zaposliti inače će postati lijena; darovita su djeca dobra u svemu što rade (Veselinović-Sindik, 2006.; Cvetković-Lay, 2002.).

Odgojitelji su također ispunjavali upitnik (David George, 1992) kako bi upoznali svoje zablude i predrasude prema darovitoj djeci. Upitnik se sastoji od niza tvrdnji koje predstavljaju najčešće mitove i predrasude o darovitoj djeci, njihovu prepoznavanju i programima za darovite u koje ih uključujemo. Odgojitelji su u svakoj skupini tvrdnji trebali označiti tvrdnje s kojima se slažu, s kojima se ne slažu, odnosno smatraju ih predrasudom te one tvrdnje koje vrijede za darovito dijete koje poznaju.

Glede **značajki darovitog djeteta** odgojitelji od ponuđenih 17 tvrdnji najčešće su birali sljedeće 4 kao one s kojima se slažu (tvrdnje navodimo redoslijedom prema učestalosti njihovog biranja):

- Darovita djeca vole raditi sama – 61,4 %
- Darovita djeca su kreativna – 56,8 %
- Darovitoj djeci roditelji pružaju veliku podršku – 27,3 %
- Darovita djeca izgledaju ili se ponašaju drukčije od ostalih – 22,7 %

Sljedeće tvrdnje su najčešće birali kao one s kojima se ne slažu:

- Darovita djeca potječu iz dobrih obitelji – 52,3 %
- darovitoj djeci sve ide na ruku – 38,6 %
- Darovita djeca izgledaju ili se ponašaju drukčije od ostalih -34,1 %

Sljedeće tvrdnje su najčešće birali kao one koje vrijede za darovito dijete koje poznaju

- darovitoj djeci sve ide na ruku – 34,1 %

- darovita djeca se dobro usmeno izražavaju – 29,5 %
- Darovita djeca su kreativna – 22,7 %
- Darovitoj djeci roditelji pružaju veliku podršku – 22,7 %

Glede **procesa prepoznavanja darovite djece**, od 8 ponuđenih tvrdnji, sljedeće tri su najčešće birane kao one s kojima se slažu:

- darovitu djecu ne možeš spriječiti da ostvare svoje potencijale baš kao što ne možeš promjeniti putanju ispaljene topovske kugle – 31,8 %
- izrazito darovita djeca postaju društveno neprilagođena – 29,5 %
- darovite djeca uvijek iskazuju svoju inteligenciju – 27,3%

Sljedeće tvrdnje najčešće su birane kao one s kojima se ne slažu:

- darovitoj djeci s tjelesnim invaliditetom najbolje je okruženje specijalna škola -54,5 %
- darovite djeca uvijek iskazuju svoju inteligenciju – 34,1 %
- izrazito darovita djeca postaju društveno neprilagođena – 31,8 %

Sljedeće tvrdnje su najčešće birali kao one koje vrijede za darovito dijete koje poznaju

- daroviti učenici nauče gradivo pošto ga čuju samo jedanput – 13,6 %
- darovitu djecu njihovi vršnjaci poštuju i dive im se – 11,4 %

Glede **modela i načina provedbe programa za darovitu djecu**, od 9 ponuđenih tvrdnji, sljedeće tri su najčešće birane kao one s kojima se slažu:

- darovitoj djeci potrebni su stalni izazovi – 77,3 %
- daroviti učenici nauče gradivo pošto ga čuju samo jedanput – 25 %
- programi za darovite trebaju biti nagrada darovitim učenicima – 25 %

Sljedeće tvrdnje najčešće su birane kao one s kojima se ne slažu:

- s darovitom djecom trebali bi raditi odgojitelji/učitelji koji su i sami daroviti – 47,7 %
- odgojitelji/učitelji najviše vole raditi s darovitom djecom – 29,5 %
- preskakanje dva razreda može našteti darovitim učenicima (prebacivanje mlađeg darovitog djeteta u stariju odgojnu skupinu može našteti djetetu) – 27,3 %

Sljedeće tvrdnje su najčešće birali kao one koje vrijede za darovito dijete koje poznaju

- darovitoj djeci potrebni su stalni izazovi – 25 %
- daroviti učenici nauče gradivo pošto ga čuju samo jedanput – 15,9 %

Odgojitelji su iskazivali neke dosta uobičajene stavove premda uglavnom nisu imali neposrednih iskustava u radu s darovitom djecom. Rezultati ovog ispitivanja su gotovo identični ispitivanju provedenom na Pedagoškom fakultetu u Mariboru sa studentima razredne nastave i njihovim profesorima (Cvetković-Lay, 2008).

Zaključno, svi mi imamo takve predrasude, čvrsto formirana uvjerenja, neovisna o našem iskustvu, koja se čak i pod utjecajem iskustva teško mijenjaju, a koja nam uvijek izgledaju potpuno istinita. Činjenica je da ćemo ih se teško riješiti i da će one možda biti prisutne čak i nakon stjecanja vlastitog iskustva u radu s darovitom djecom. No kad ih postanemo svjesni lakše kontroliramo svoja ponašanja koja proizlaze iz njih.

Cilj internog stručnog aktiva „Poticanje razvoja darovite djece“ bio je upoznati odgojitelje s osobitostima darovite djece, načinima identifikacije te obogaćivanjem i diferenciranjem redovnog programa u svrhu poticanja potencijala darovite djece. Teme edukacije bile su: Darovito dijete (teorijski okvir), potrebe darovitog djeteta, logičko-kombinatoričke igre, računalne igre, pokusi i kreativnost u misaonim procesima. Zadaća odgojitelja bila je teme prorađene na internom stručnom aktivu implementirati u program odgojne skupine kako bi se kroz proširivanje i produbljivanje aktivnosti djeci omogućilo izražavanje i razvijanje njihovih istaknutih sposobnosti. Tako su odgojitelji

kroz obogaćivanje prostornog konteksta i programa unutar redovne skupine, kroz diferenciranje sadržaja i bržeg tempa odvijanja aktivnosti te kroz projektno planiranje poticali razvoj potencijalno darovite djece. Pri tom su im pomogle spoznaje i konkretni primjeri koje su dobili na aktivu te su izradili brojne igre različite zahtjevnosti i poticali aktivnosti u koje su se, osim potencijalno darovite djece, rado uključivala sva djeca. Neke od aktivnosti bile su: set karte, neobična upotreba običnih predmeta, absurdnosti i neobične situacije, razne logičko-kombinatoričke igre (kao npr. sudoku, šašave kornjače, gužva u prometu i sl.). Vrlo zastupljen oblik rada bili su i projekti. U jednoj skupini formiran je kutić „za one koji žele znati više“. Kao prijedloge za unapređenje odgojno obrazovnog rada na ovom području odgojitelji navode da je potrebno nastaviti sa usavršavanjem odgojitelja te ih usmjeravati na što kvalitetniji rad s potencijalno darovitom djecom. Također navode kako bi im bila korisna nabava stručne literature iz tog područja za sobu dnevnog boravka te nabava didaktičkog materijala. Izuzetno važnom ističu ranu detekciju potencijalno darovite djece kao i organiziranje igraonice za tu djecu.

Odgojitelji su tijekom godine nominirali 33 dijete kao potencijalno darovite po načelu „tekuće“ identifikacije, odnosno dijagnostike koja se prepiće s edukativnim postupcima te je 22 djece testirano Ravenovim koloriranim matricama od strane psihologinje. 11 djece nije testirano zbog dobi i nedostupnosti odgovarajućeg testovnog materijala za tu dob. Od 22 testirane djece rezultat 11 djece spada u ili iznad 95. centila pripadnika njihove dobne skupine te spadaju u skupinu potencijalno darovite. Tijekom testiranja spremnosti za školu također je primijenjen test Ravenove progresivne matrice te je identificirano još 17 djece čiji rezultat spada u ili iznad 95. centila, a nisu nominirani od strane odgojitelja. Ovaj podatak ukazuje na činjenicu da bi bilo korisno provesti testiranje za svu djecu kako ni jedno potencijalno darovito dijete ne bi bilo neidentificirano.

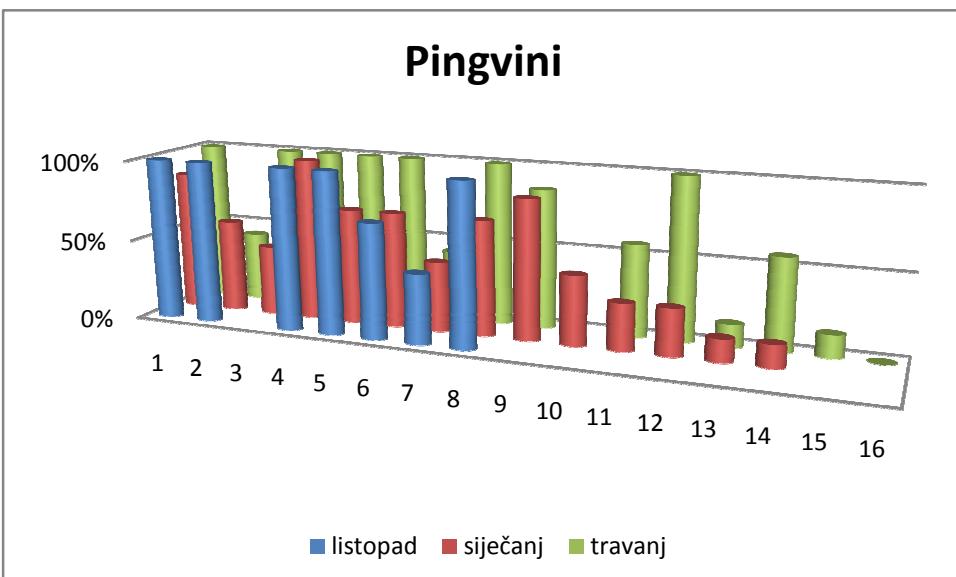
Ove pedagoške godine nismo uspjeli oformiti kraći program za potencijalno darovitu djecu stoga će to biti jedna od bitnih zadaća odgojno-obrazovnog rada sljedeće pedagoške godine.

c. Poticanje jezično –govornog razvoja djece predškolske dobi

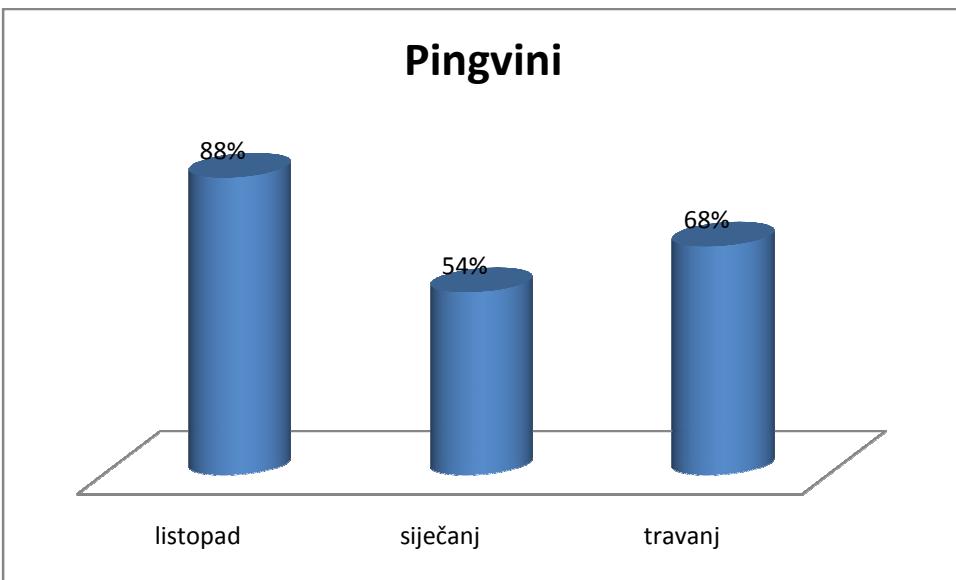
Rani jezično – govorni razvoj

U odgojnim skupinama u koje su smještena djeca do 3 godine života, rani jezično – govorni razvoj longitudinalno se prati i procjenjuje pomoću lista procjene koje odgojitelji popunjavaju tri puta tijekom pedagoške godine, u listopadu, siječnju i travnju. Navedene liste sadrže karakteristike jezično – govornog razvoja, prilagođene trenutnoj dobi djece odgojne skupine koja sudjeluje u procjeni ranog jezično – govornog razvoja. Tijekom pedagoške godine 2014./15. praćenjem ranog jezično – govornog razvoja bile su obuhvaćene sljedeće odgojne skupine: Pingvini, Školjkice, Gumbeki, Loptice, Pačići i Kockice. U navedenim odgojnim skupinama cilj je bio provesti postupke prevencije i rane detekcije odstupanja u jezično – govornom razvoju, prema potrebi provesti multidisciplinarnu opservaciju i/ili uključivanje u individualan rad jednog ili više stručnih suradnika, savjetovati roditelje te, prema potrebi, uputiti dijete na obradu stručnjaka van ustanove. Kroz suradnju s odgojiteljima navedenih odgojnih skupina, zajednički je ostvareno obogaćivanje neposrednog rada u vidu provođenja aktivnosti sa ciljem poticanja urednog ranog jezično – govornog razvoja.

U odgojnoj skupini Pingvini tijekom pedagoške godine došlo je do nadoupisa djece te iz navedenog razloga nedostaju njihovi rezultati na ranijim procjenama ranog jezično – govornog razvoja (Graf 1a). Drugi razlog nedostajanja rezultata su češći izostanci u periodu prilagodbe na jaslice. Također, djeca upisana u drugoj polovici pedagoške godine postigla su niže rezultate zbog niže kronološke dobi te zbog perioda prilagodbe kroz koji su, za razliku od većine djece, prolazila u drugoj polovici pedagoške godine. Iz navedenih razloga, prosječni rezultat odgojne skupine varirao je tijekom godine (Graf 1b). Jedno dijete (br. 7) imalo je kontinuirano ispodprosječni rezultat.

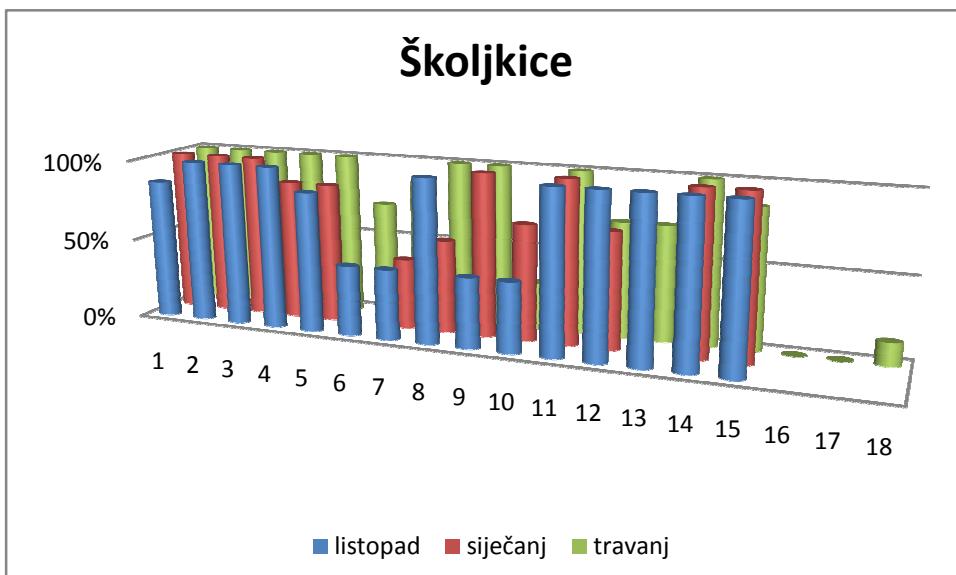

Graf 1a

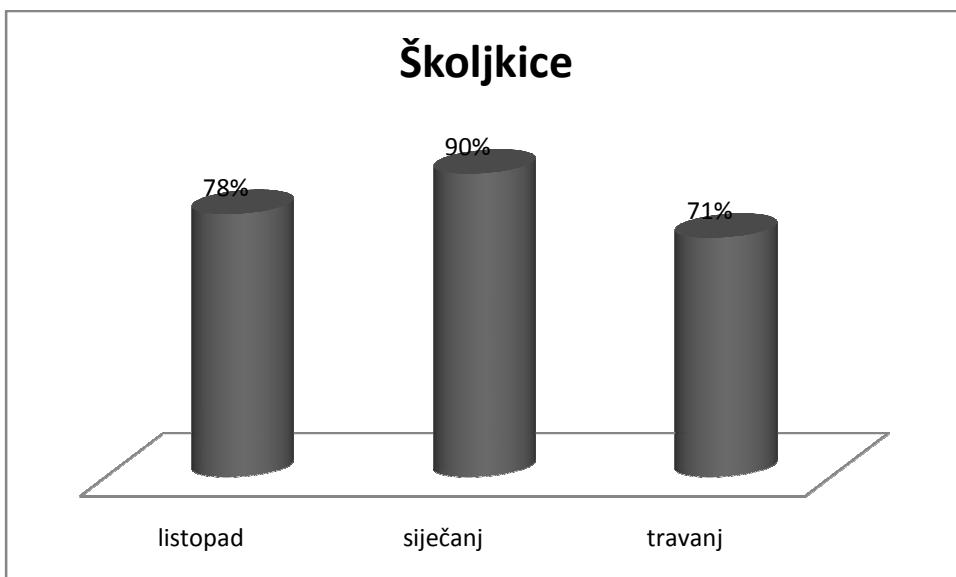

Graf 1b

U odgojnoj skupini Školjkice također je tijekom druge polovice pedagoške godine došlo do nadoupisa djece, što je također rezultiralo izostankom rezultata na ranijim praćenjima, kao i lošim rezultatima nadoupisane, mlađe djece, u periodu prilagodbe na jaslice (Graf 2a). Kao i kod prethodne odgojne skupine, iz istog je razloga prosječni rezultat varirao tijekom godine (Graf 2b). Niti jedno dijete nije izdvojeno zbog kontinuirano ispodprosječnog rezultata procjene.

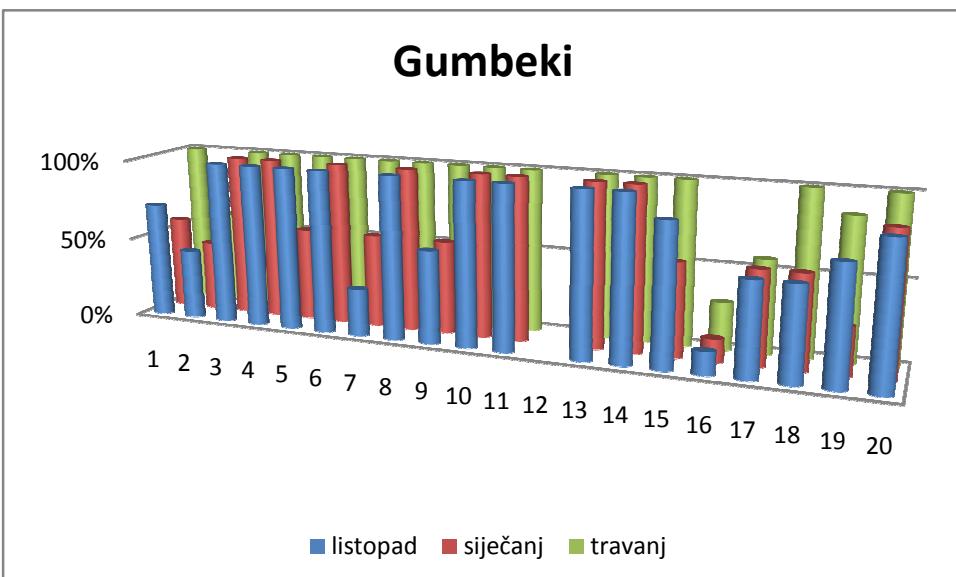

Graf 2a

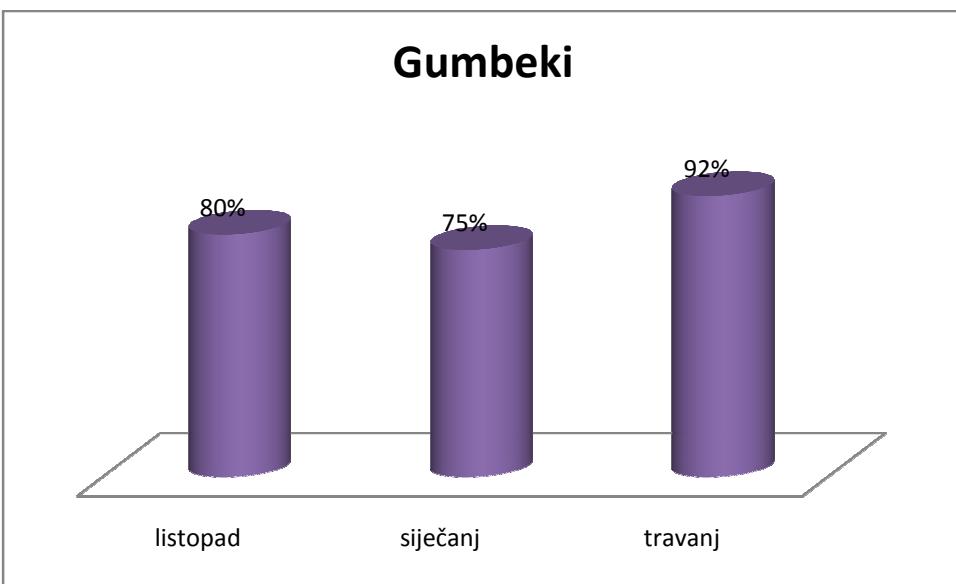

Graf 2b

U odgojnoj skupini Gumbeki (Graf 3a) temeljem lista procjene možemo zaključiti kako je kod jednog djeteta niže kronološke dobi kontinuirano uočavan ispodprosječni rezultat (br. 16) te kako je jedno dijete kontinuirano izostajalo iz odgojne skupine te njegov jezično – govorni razvoj nije bilo moguće procijeniti niti jednom tijekom pedagoške godine (br. 12). Prosječni rezultat odgojne skupine očekivano se povećao krajem pedagoške godine (Graf 3b).

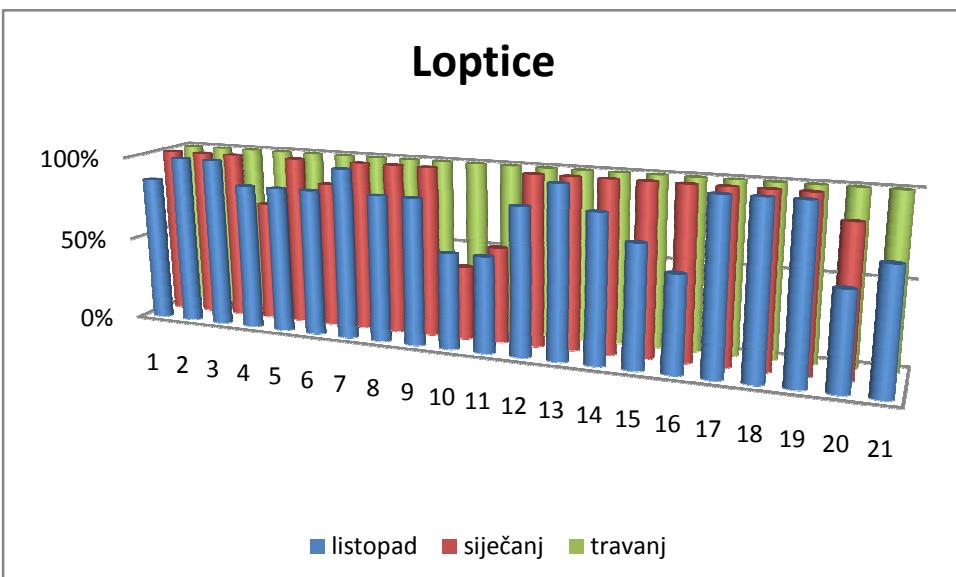

Graf 3a

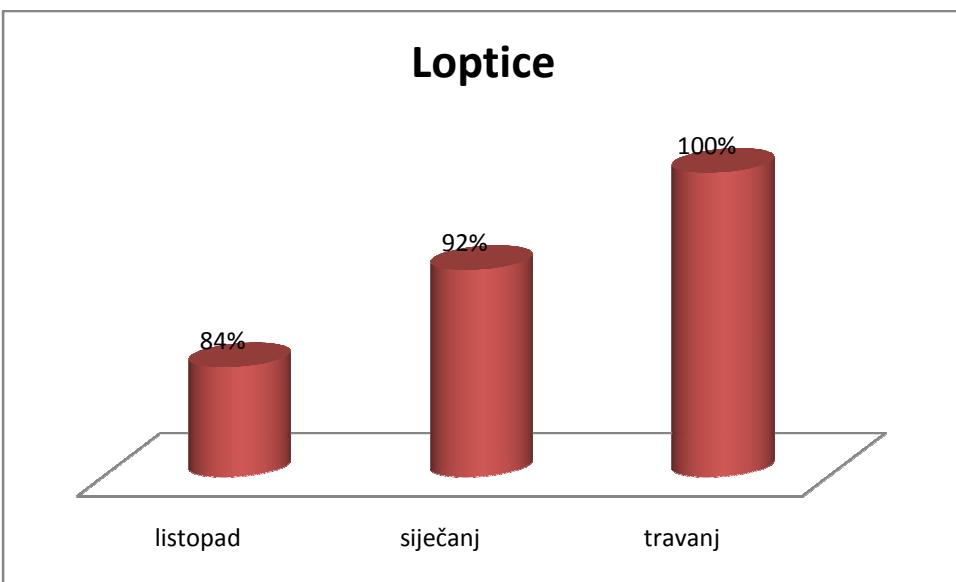

Graf 3b

U odgojnoj skupini Loptice, u kojoj se jezično – govorni razvoj procjenjuje drugu pedagošku godinu za redom, nije izdvojeno niti jedno dijete s kontinuirano ispodprosječnim rezultatom procjene (Graf 4a), a prosječni rezultat odgojne skupine očekivano se povećavao tijekom pedagoške godine (Graf 4b).

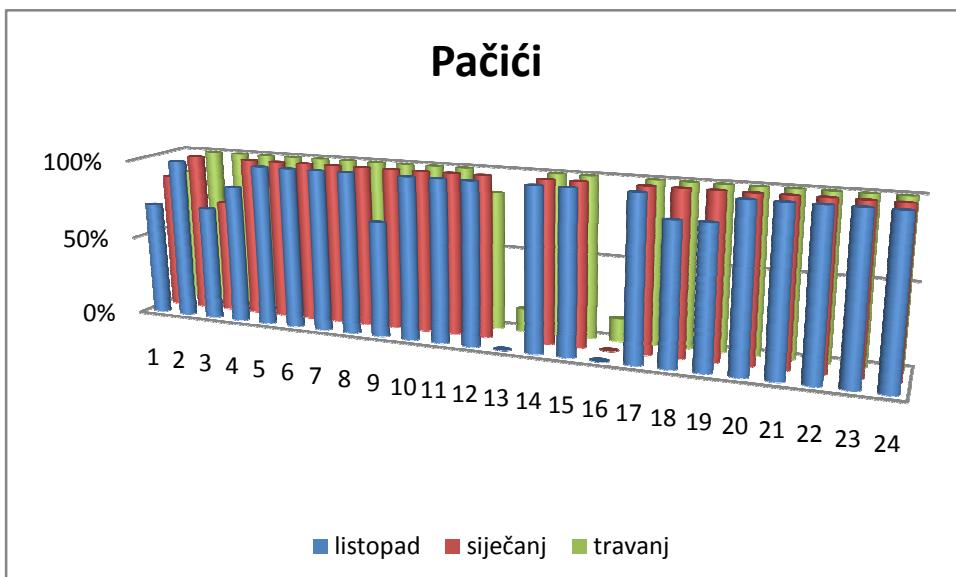

Graf 4a

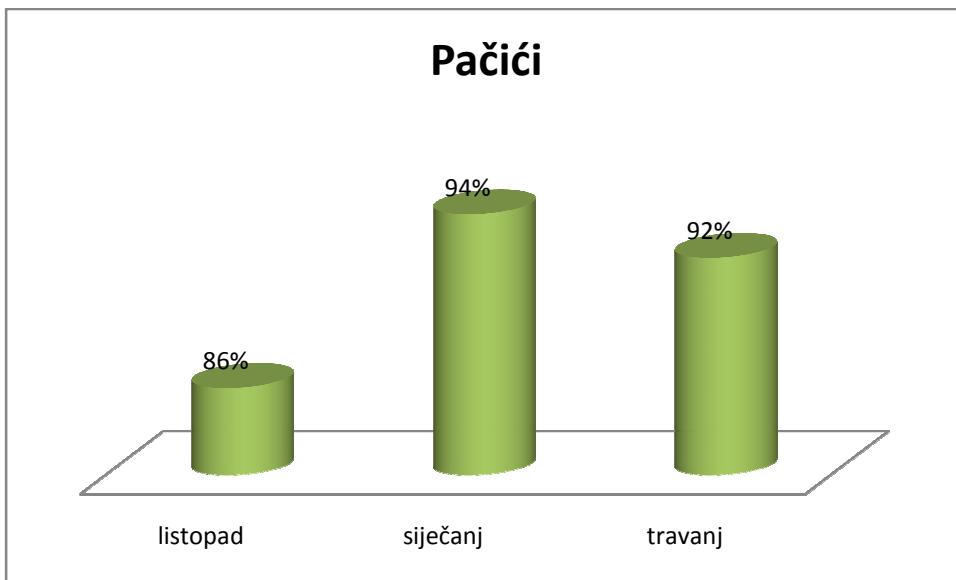

Graf 4b

U odgojnoj skupini Pačići, u kojoj se rani jezično – govorni razvoj također procjenjuje drugu godinu za redom, dvoje je djece s kontinuirano niskim rezultatima procjene ranog jezično – govornog razvoja (Graf 5a). Prosječni rezultat skupine najviši je na procjeni napravljenoj u siječnju, upravo zbog izostanka dijeteta (br. 13) s niskim rezultatom procjene na preostala dva praćenja (Graf 5b).

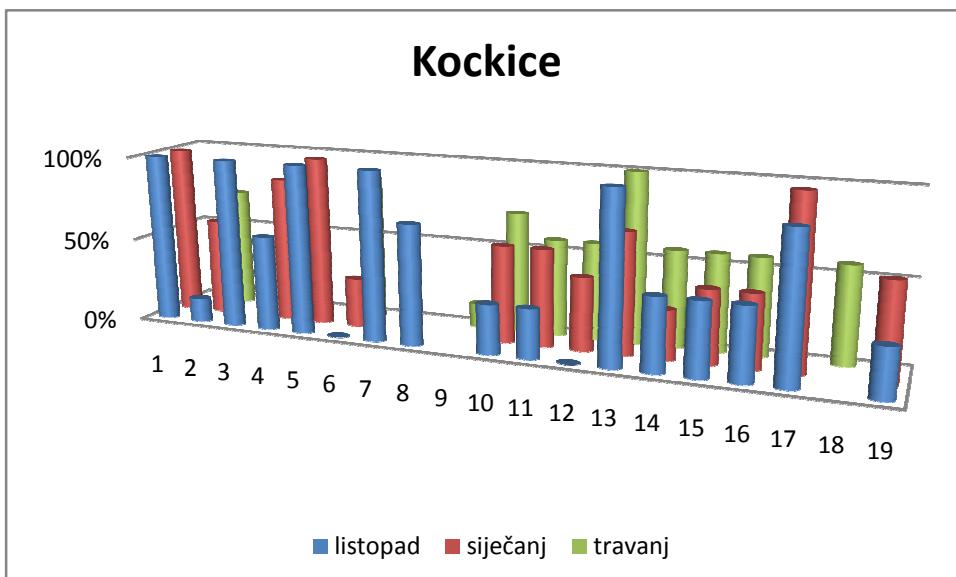

Graf 5a

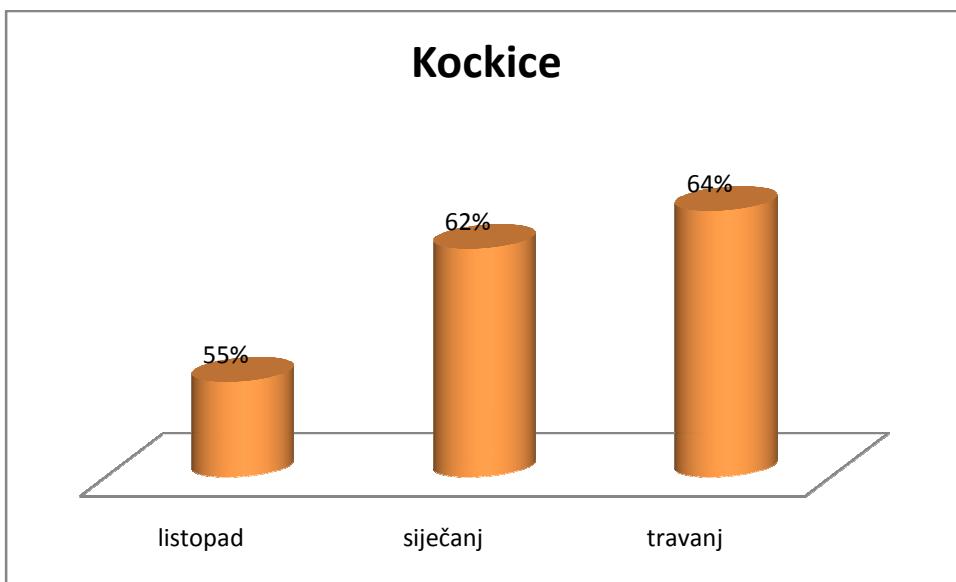

Graf 5b

U odgojnoj skupini Kockice također je tijekom godine dolazilo do naknadnog upisa djece te do čestih izostanaka zbog procesa prilagodbe. Iz navedenog razloga prisutne su velike varijacije u rezultatima te kod velikog broja djece nije bilo moguće longitudinalno, kroz tri praćenja procjenjivati jezično – govorni razvoj. Od desetero djece kod koje je to provedeno, niti jedno nije izdvojeno s kontinuirano ispodprosječnim rezultatom tijekom pedagoške godine (Graf 6a). Prosječni rezultat odgojne skupine povećavao se tijekom pedagoške godine (Graf 6b).

Graf 6a

Graf 6b

Jezično – govorni razvoj djece s rezultatom procjene ispod 50% na sva tri praćenja tijekom pedagoške godine kontinuirano i intenzivno se prati kroz naredne pedagoške godine. Ovakvo praćenje ranog jezično – govornog razvoja u Dječjem vrtiću Radost provodi se od pedagoške godine 2009./10. te kao krajnji cilj ima izradu registra djece s odstupanjima u ranom jezično – govornom razvoju, kako bi se njihov daljnji jezično – govorni razvoj mogao pratiti sve do ispisa, odnosno do polaska u osnovnu školu. Među školskim obveznicima ove je godine troje djece izdvojene procjenama ranog jezično – govornog razvoja u jasličkoj dobi. Jedno od njih obuhvaćeno je individualnim logopedskim radom u vrtiću, dok je kod preostalo dvoje jezično – govorni razvoj praćen i procjenjivan tijekom pedagoških godina, bez potrebe za uključivanjem u individualni logopedski rad.

Jezično – govorni razvoj djece vrtićke dobi

Tijekom pedagoške godine 2014./15. u individualan logopedski rad bilo je uključeno ukupno 30 djece. Njih 25 polaznici su redovitog primarnog programa, troje su polaznici Montessori odgojne skupine, a dvoje polaznici programa predškole. Dinamika provođenja individualnog logopedskog rada bila je jednom, dvaput ili triput tjedno. Izuzevši jasličke odgojne skupine, kod kojih se jezično – govorni razvoj longitudinalno procjenjuje i prati tijekom pedagoške godine, jezično – govorni razvoj procijenjen je kod 198 djece vrtićke dobi. Razlozi za to bili su njihovo izdvajanje na trijažnim listama logopeda od strane odgojitelja ili traženje roditelja (Tablica 1, Graf 7). Ova djeca nisu uključena u individualni logopedski rad zbog nepostojanja potrebe, zbog uključenosti u logopedski tretman van vrtića ili zbog nepostojanja slobodnih termina. Od 30 djece obuhvaćene individualnim logopedskim radom kod njih 16 razlog uključivanja u tretman bile su teškoće izgovora, kod njih 11 jezične teškoće, kod dvoje se radilo o komunikacijskim teškoćama, a kod jednog djeteta o poremećaju tečnosti govora (Graf 8).

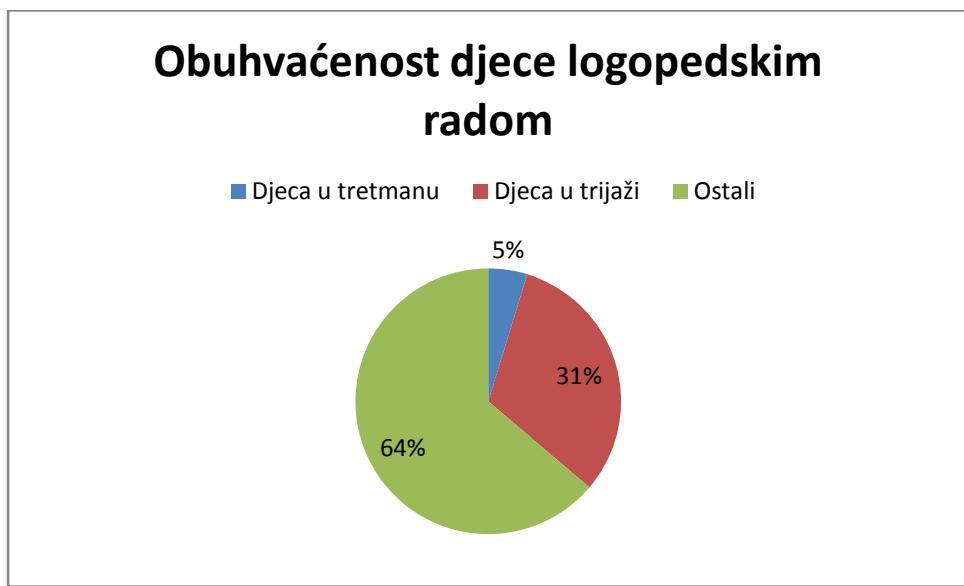
Neposredan pedagoški rad stručnog suradnika logopeda s odgojiteljima pratio je neposredan pedagoški rad s djecom. Odvijao se kroz individualne konzultacije, interni stručni aktiv s temom „Jezično – govorni razvoj djece u godini pred polazak u školu“ te kroz Fokus skupine što je detaljnije opisano u poglavlju V. Naobrazba i stručno usavršavanje.

Neposredni pedagoški rad stručnog suradnika logopeda s roditeljima tijekom pedagoške godine 2014./15. većim se dijelom odnosio na individualne konzultacije u svrhu uzimanja anamnestičkih podataka djeteta, dogovora za uključivanje djeteta u individualan logopedski rad, davanja uputa tijekom provođenja individualnog logopedskog rada s djetetom, upućivanja djeteta na obradu van ustanove te zaključivanja individualnog logopedskog rada s djetetom. Sa stručnim suradnikom psihologom održan je sastanak za roditelje djece školskih obveznika, polaznika primarnog programa, kao i programa predškole, s temom Razvoj djeteta u godini pred polazak u školu.

Tablica 1

SKUPINA	DJECA OBUHVAĆENA TRIJAŽOM	DJECA UKLJUČENA U LOGOPEDSKI TRETMAN U VRTIĆU	DOB	VRSTA JEZIČNO – GOVORNE TEŠKOĆE
PINGVINI	16	/	/	/
ŠKOLJKICE	18	/	/	/
GUMBEKI	20	/	/	/
LOPTICE	21	/	/	/
PAČIĆI	24	/	/	/
ZVJEZDICE	2	1	3,7	Jezične teškoće
MASLAČCI	2	/	/	/
SLONIĆI	3	1	4,1	Teškoće izgovora
ZEČIĆI	3	1	3,3	Jezične teškoće
TIGRIĆI	9	/	/	/
TRATINČICE	8	1	6,7	Teškoće izgovora
DELFINI	7	1	5,5	Komunikacijske teškoće
		2	5,6	Jezične teškoće
		3	4	Jezične teškoće
		4	5,6	Teškoće izgovora
		5	4,8	Poremećaj tečnosti
ELMERI	8	1	6,4	Jezične teškoće
		2	6,1	Teškoće izgovora
		3	6,4	Teškoće izgovora
BRESKVICE	4	/	/	/
JAGODICE	3	1	7,2	Teškoće izgovora

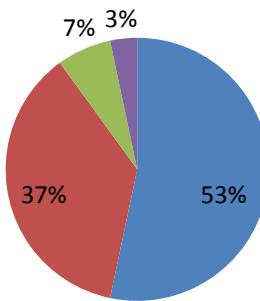
		2	7,2	Teškoće izgovora
		3	6,9	Teškoće izgovora
		4	5,1	Teškoće izgovora
TREŠNICE	3	1	6,9	Jezične teškoće
		2	7	Teškoće izgovora
		3	6,7	Teškoće izgovora
SUNCOKRETI	5	1	6,6	Jezične teškoće
		2	6,3	Teškoće izgovora
MEDVJEDIĆI	5	1	6,1	Teškoće izgovora
		2	5,11	Teškoće izgovora
KOCKICE	18	/	/	/
ZVONČIĆI	4	/	/	/
BRODIĆI	8	/	/	/
MAČKICE	5	1	6,7	Komunikacijske teškoće
		2	7,4	Jezične teškoće
CVJETIĆI	2	1	7,1	Jezične teškoće
		2	4,9	Teškoće izgovora
		3	6,1	Teškoće izgovora
PREDŠKOLA	/	1	7,1	Jezične teškoće
		2	7,4	Jezične teškoće

Graf 7

Zastupljenost jezično-govornih teškoća kod djece obuhvaćene individualnim logopedskim radom

■ Teškoće izgovora ■ Jezične teškoće
■ Komunikacijske teškoće ■ Poremećaj tečnosti

Graf 8

d. Poticanje cjelokupnog razvoja djece i obogaćivanje kvalitetnog dnevног odmora metodom slušni integracijski trening

Već nekoliko pedagoških godina u Dječjem vrtiću Radost provodi se projekt Kvalitetnog dnevног odmora u svrhu poboljšanje kvalitete života svakog djeteta u dijelu dana kada se odvija dnevni odmor, imalo ono potrebu za snom tijekom boravka u vrtiću ili ne. Okruženje u kojem se dnevni odmor tako je usmjereni na razvijanje i njegovanje prosocijalnih vještina i humanih vrijednosti. Djeca su izravno uključena u donošenje odluka relevantnih za njihove vlastite potrebe kao što su samostalnost i autonomno i odgovorno djelovanje, suradnju i timski rad, nenasilne oblike komunikacije i kako se angažirati na onim sadržajima i akcijama koje su od interesa za njih osobno i za druge u zajednici. Vrijeme dnevног odmora djece podijeljeno je u 5 dionica: 1. vrijeme pripreme za dnevni odmor, 2. vrijeme relaksacije, 3. vrijeme tišine, 4. vrijeme sna i 5. vrijeme ustajanja. Unaprijed su definirani načini provođenja postupka u centralnom objektu Radost 1 (5 odgojnih skupina) i područnim objektima Desinec (2 odgojne skupine), Cvetković (1 odgojna skupina) i Gorica Svetojanska (1 odgojna skupina) te postupak u objektu Radost 2 (4 odgojne skupine).

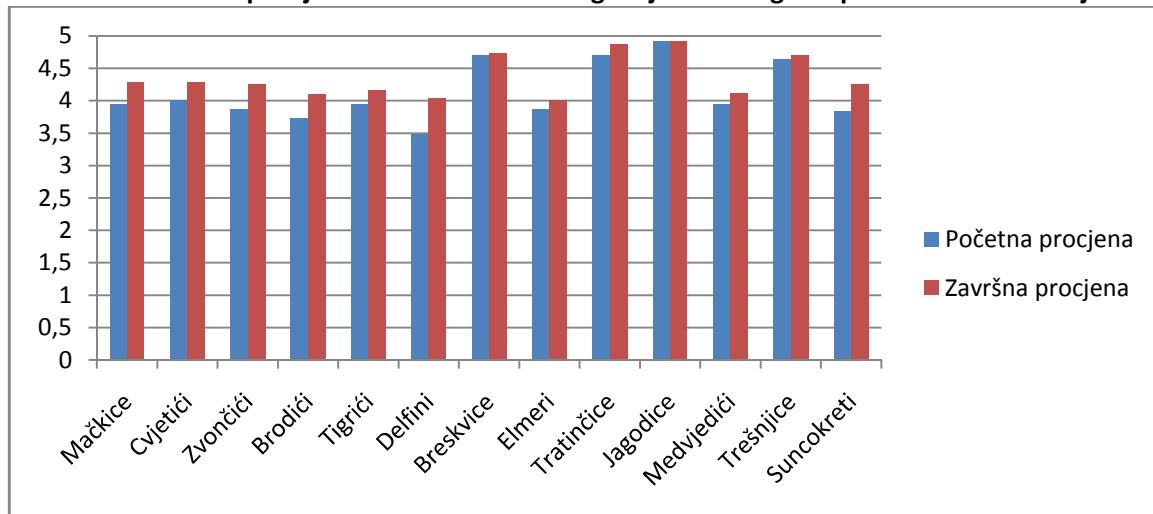
U pedagoškoj godini 2013.-2014. u dnevni odmor implementirana je metoda Slušni integracijski trening (SIT) u objektu Radost 2. Ove pedagoške godine obuhvaćeni su svi objekti vrtića, 13 odgojnih skupina djece koja provode dnevni odmor na navedeni način. Slušni integracijski trening je cjelovita terapija glazbom koja objedinjuje pozitivne učinke najpoznatijih metoda tj. terapija glazbom (kao što su Mozart efekt i Tomatis metoda). Zasniva na spoznajama niza stručnjaka koji već desetljećima koriste glazbenu terapiju u radu s djecom i odraslim osobama s ciljem da poboljšaju njihovo psihofizičko zdravlje. Slušni integracijski trening koristi binauralnu slušnu stimulaciju u kojoj se reproducira klasična glazba koja sadrže veliku količinu visokih frekvencija, zatim popularna instrumentalna i ambijentalna glazba, zvukovi iz prirode te sintetički generirani zvukovi. Svi zvukovi su prilagođeni i akustički modificirani kako bi se postigli odgovarajući efekti. Specijalnom obradom zvuka proizvedeni su efekti kretanja zvuka u prostoru te efekti amplitudne i frekvencijske modulacije zvuka. Rezultati provedenih istraživanja pokazali su da je Slušni integracijski trening osobito koristan djeci s teškoćama u razvoju kao što je autizam, sniženo intelektualno funkcioniranje, oštećenje sluha, ADD/ADHD, disleksija, teškoće učenja i slično. Međutim, koristan je i svoj ostaloj djeci jer pozitivno utječe na neke sposobnosti djece koje unaprjeđuju kvalitetu životu kao što su socijalizacija,

adekvatnost emocionalnih reakcija, kognitivne i perceptivne sposobnosti, pažnja i interes, glazbeni sluh i slušno procesiranje, motorička spremnost, lateralizacija, komunikacijske sposobnosti, jezik i govor, čitanje, matematičke sposobnosti i briga o sebi. U Dječjem vrtiću Radost Slušni integracijski trening provodi se kao dodatna metoda u radu s djecom u svrhu poticanja cjelokupnog razvoja djece i obogaćivanja kvalitetnog dnevnog odmora djece. Odgojitelji u suradnji sa stručnim suradnikom defektologom provode početnu i završnu procjenu sposobnosti djece za djecu mlađe dobi (3-4, 4-5, 5-6 god.) i djecu starije dobi (6-7 god.). Slušni integracijski trening provodi se dnevno 30 minuta u vrijeme dnevnog odmora, točnije tijekom dionice 2. tj. vremena relaksacije.

Tablica – Rezultati početne i završne procjene sposobnosti mlađe djece

Br.	Odgajna skupina	Početna procjena	Prosječna ocjena	Završna procjena	Prosječna ocjena
1.	Mačkice	126	3,94	137	4,28
2.	Cvjetići	128	4	137	4,28
3.	Zvončići	124	3,87	136	4,25
4.	Brodići	119	3,72	131	4,09
5.	Tigrići	126	3,94	133	4,16
6.	Delfini	111	3,47	129	4,03
7.	Breskvice	150	4,69	151	4,72
8.	Elmeri	124	3,87	128	4
9.	Tratinčice	150	4,69	156	4,87
10.	Jagodice	157	4,91	157	4,91
11.	Medvjedići	126	3,94	132	4,12
12.	Trešnjice	148	4,63	150	4,69
13.	Suncokreti	123	3,84	136	4,25

Graf - Prikaz učinka primjene metode Slušni integracijski trening na sposobnosti mlađe djece

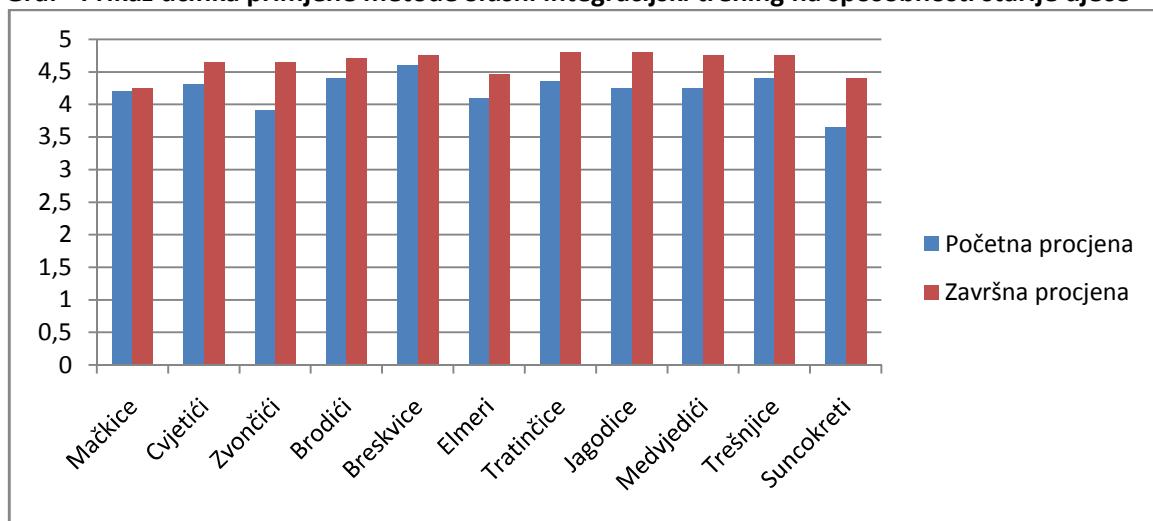

Sposobnosti djece koje su procjenjivane po završetku primjene metode poboljšane su u 12 od 13 odgojnih skupina. U skupini Jagodice odgojitelji nisu zamijetili poboljšanje u sposobnosti djece, no potrebno je istaknuti kako su djeca navedene odgojne skupine već u početnoj procjeni pokazala visoke sposobnosti, prosječna ocjena 4,91 od maksimalnih 5. Najznačajniji napredak uočen je kod djece u odgojnim skupinama Delfini i Suncokreti.

Tablica – Rezultati početne i završne procjene sposobnosti starije djece

Br.	Odgajna skupina	Početna procjena	Prosječna ocjena	Završna procjena	Prosječna ocjena
1.	Mačkice	84	4,2	85	4,25
2.	Cvjetići	86	4,3	93	4,65
3.	Zvončići	78	3,9	93	4,65
4.	Brodići	88	4,4	94	4,7
5.	Breskvice	92	4,6	95	4,75
6.	Elmeri	82	4,1	89	4,45
7.	Tratinčice	87	4,35	96	4,8
8.	Jagodice	85	4,25	96	4,8
9.	Medvjadići	85	4,25	95	4,75
10.	Trešnjice	88	4,4	95	4,75
11.	Suncokreti	73	3,65	88	4,4

Graf - Prikaz učinka primjene metode Slušni integracijski trening na sposobnosti starije djece

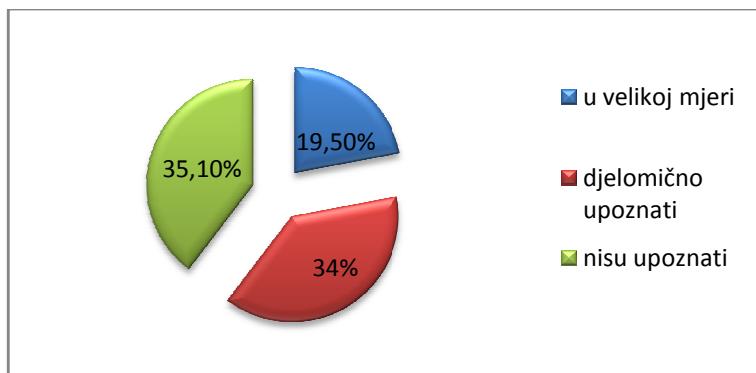

Kao što je vidljivo iz prikaza, kod djece starije dobi u svim odgojnim skupinama poboljšale su procjenjivane sposobnosti. Najznačajniji napredak uočen je u odgojnim skupinama Zvončići i Suncokreti.

Odgojitelji u svom osvrtu na provođenje dnevnog odmora i upotrebu metode Slušni integracijski trening većinom imaju pozitivne utiske te navode kako smatraju da se dnevni odmor i dalje treba nastaviti provoditi na ovakav način, ističu kako su djeca osvijestila potrebu za snom ili mirnijom aktivnosti, omogućen je neometan odmor za djecu koja imaju potrebu spavanja te mirne aktivnosti za „nespavače“, da je metoda dobro prihvaćena od strane djece, s obzirom da su i prije slušali glazbu u vrijeme dnevnog odmora, nove instrumentalne skladbe (SIT) su ih razveselile, djeca su navikla na ovakav način dnevnog odmora, posebno „nespavači“ koji traže glazbu tijekom mirnih aktivnosti, djeca su navikla na ovakav način dnevnog odmora, posebno „nespavači“ koji traže glazbu tijekom mirnih aktivnosti. Odgojitelji jedne odgojne skupine navode kako su provodili SIT prema uputama, glazba je uglavnom umirujuće djelovala na djecu, no neka djeca su tražila da je ugase jer im je smetala pri usnivanju. Odgojitelji jedne odgojne skupine pak ističu kako ne mogu procijeniti učinak SIT-a na cjelokupni razvoj djece s obzirom da se sustavno radi, što je točno. Neki od prijedloga odgojitelja za poboljšanje načina provođenja dnevnog odmora odnosili su se upravo na upotrebu metode SIT tj. prijedlog korištenja metode u nekoj drugoj dionici dnevnog odmora, zatim predlažu izdvajanje djece koja redovito imaju potrebu za dnevnim odmorom u zaseban prostor od „nespavač“. Odgojitelji jedne odgojne skupine ističu kako su djeca pitala zašto svaki dan moraju slušati glazbu, a ne čita se priču jer bi nakon pola sata slušanja glazbe većina zaspala. Većina

odgojitelja predlaže. „Nastaviti provoditi SIT kao i do sada.“, „I dalje nastaviti sa obogaćivanjem dnevnog odmora metodom SIT.“, „Ova metoda nam odgovara.“, „Ovakav način provođenja kvalitetnog dnevnog odmora pokazao se korisnim i moglo ga se kvalitetno realizirati te predlažemo da se tako nastavi i dalje.“, „Već 2. godinu provodimo odmor na ovaj način, zadovoljni smo kako su ga djeca prihvatile i način na koji funkcioniра.“, „I dalje promatrati djecu, njihove potrebe vezane uz dnevni odmor te ih uskladiti s mogućnostima i uvjetima u kojima se nalazimo.“.

Upitnicima za roditelje saznali smo koliko su roditelji upoznati s provođenjem Slušno integracijskog treninga u svrhu obogaćivanja kvalitetnog dnevnog odmora te kakav je njihov stav o provođenju slušno integracijskog treninga

Graf. Upoznatost roditelja sa Slušno integracijskim treningom

19,5 % roditelja je u velikoj mjeri upoznata sa provođenjem Slušno integracijskog treninga, a 35,1 % roditelj je djelomično upoznat. 34 % roditelja nije upoznato s provođenjem Slušno integracijskog treninga no taj podatak ne iznenađuje s obzirom da se ne provodi u svim skupinama.

47,1 % roditelja iznosi svoj stav o provođenju Slušno integracijskog treninga, a 52,9 % ne daje odgovor na to pitanje, odnosno ne iznosi svoj stav. Većina roditelja koji iznosi svoj stav smatra da je to dobro za dijete jer pridonosi njegovom cijekupnom razvoju te su zadovoljni time što je dijete samostalno u odluci želi li spavati ili ne. 1,1 % roditelja (četvero roditelja) smatra da to nije dobro za dijete te jedan roditelj navodi kako smatra da bi djeca trebala spavati, a ostali ne daju objašnjenje.

2. ODGOJ I OBRAZOVANJE ZA LIUDSKA PRAVA I DEMOKRATSKO GRAĐANSTVO

a. CAP program

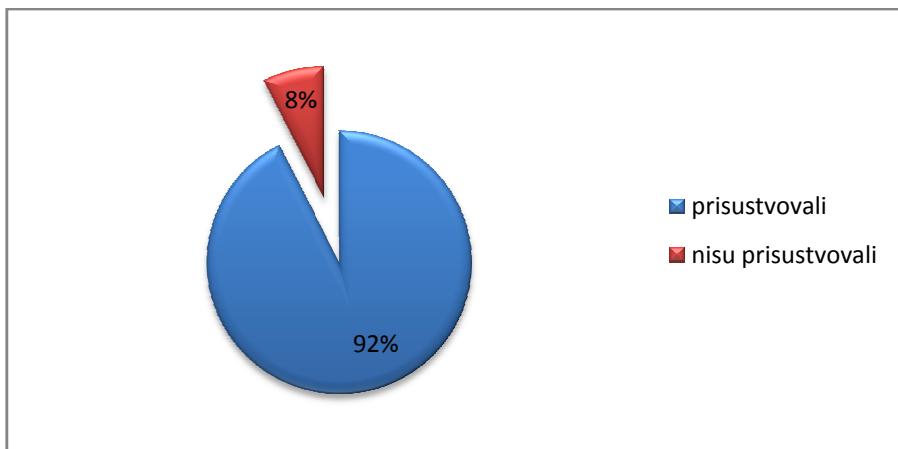
I ove pedagoške godine u vrtiću je proveden CAP program – program prevencije zlostavljanja djece. Aktivnosti vezane uz preveniranje zlostavljanja djece same po sebi ne mogu eliminirati nasilje iz naših obitelji i našeg susjedstva već djecu treba poučavati vještinama komunikacije, tehnikama djelotvornog rješavanja problema, načinima na koje se konflikti mogu rješavati bez fizičkog obračuna ili gubitka prava i samopoštovanja. Svaka zajednica mora svojoj djeci usaditi poštovanje prema ljudima bez obzira na rasu, godine, etničko podrijetlo, spol i sposobnosti. Djecu moramo učiti suradništvu i poštivanju razlika, a ne nasilju. Budemo li djecu učili ovim vrijednostima, odvratit ćemo ih od agresije i sprječiti njihovu viktimizaciju. CAP-ova osnovna filozofija je jačanje djece i pružanje pozitivne podrške djeci. Njegova polazna postavka je da djecu treba naučiti kako da se sama zaštite i dati im podršku u tome, a ne ih učiniti potpuno ovisnim o odraslima.

CAP program u Hrvatskoj provodi Udruga roditelja Korak po korak, a provodi ga već dugi niz godina kao jedna od brojnih svjetskih zemalja. U dječjim vrtićima CAP program namijenjen je djeci –

školskim obveznicima, a služi kao skup aktivnosti i radionica za prevenciju nasilja. CAP program provodila su tri tima: 9 odgojitelja i stručni suradnik – psiholog.

CAP program čine tri komponente: radionica za sve djelatnike vrtića, radionica za roditelje i radionica za djecu. Ove godine nije provedena radionica za sve djelatnike vrtića jer je provedena prošle pedagoške godine, a provodi se svake četiri godine. Djelatnici koji nisu prisustvovali radionici za djelatnike prošle pedagoške godine, prisustvovali su radionici za roditelje.

Nakon provedenih radionica za roditelje održane su radionice za djecu. Radionice se provode sa djecom školskim obveznicima i to kroz dva dana, odnosno dvije radionice po skupini. Radionice su provedene u osam skupina: četiri starije odgojne skupine, dvije skupine predškole, a djeca školski obveznici iz sedam mješovitih skupina spojena su dvije skupine. U CAP radionicama sudjelovalo je ukupno 160 od 173 djece školskih obveznika (92,4%) te četvero djece čiji su roditelji tražili prijevremen upis u školu te su i oni uključeni u CAP radionice.

Graf. Proporcija djece prisutne na radionici

Kako bi se pažnja djece u radionici maksimalno zadržala na bitnim porukama, nužno je podržavati dječju diskusiju samo oko predmeta razgovora i zato je nužno djecu pripremiti za dječju radionicu. Iz tog razloga, prije samog provođenja radionica, a u cilju što većeg i jasnijeg efekta na dječje znanje i ponašanje, odgojitelji ciljanih odgojnih skupina su realizirali niz aktivnosti kako bi djecu pripremili za radionicu (rad na iskazivanju i prepoznavanju svojih i tuđih osjećaja, aktivnosti na temu različitosti, tolerancije, nenasilnog rješavanja sukoba te razgovor o ključnim riječima kao što su napad, dječja prava, sigurnost, vanjska i unutarnja snaga, sloboda, tužakanje, neznanac, dobra i loša tajna, ugodi i neugodni dodiri).

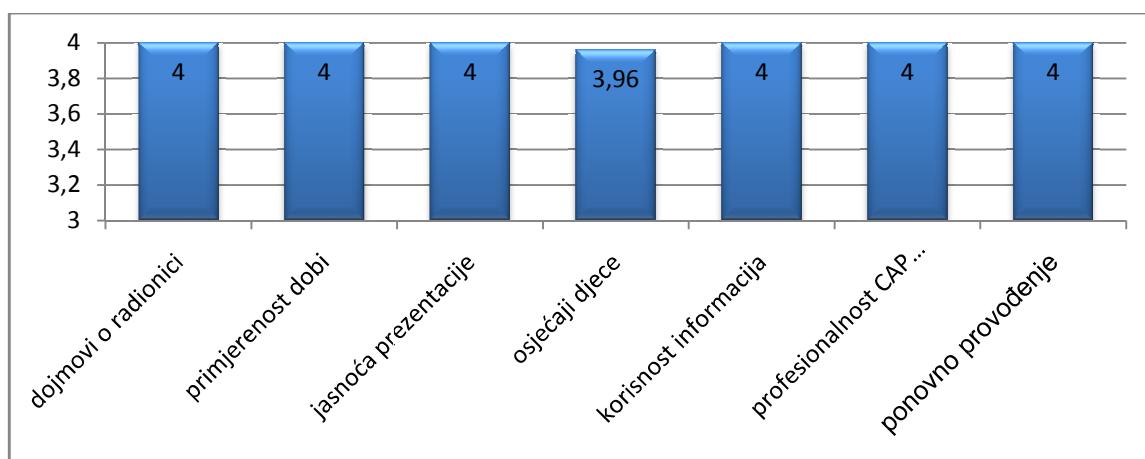
U radionicama se raspravlja o tri potencijalno opasne situacije: kada dijete ugrožava vršnjak ili nešto starije dijete; kada ga ugrožava nepoznata odrasla osoba i kada ga ugrožava poznata odrasla osoba. Djeca su naučila razliku između dobre i loše tajne, jasno i glasno reći „ne“ onome tko ih pokušava ugroziti, tražiti pomoć vršnjaka, tražiti pomoć odraslih u koje imaju povjerenja te da to nije tužakanje. Također su naučili da u opasnosti pobegnu na najbliže sigurno mjesto i viču što glasnije mogu te uvijek budu na sigurnoj udaljenosti kad razgovaraju s nepoznatom osobom i nikad ne prihvataju darove, obećanja i ponude u zamjenu za ulazak u auto ili stan nepoznate osobe te su naučili male trikove samoobrane kako se oslobođiti ako ih uhvati neznanac.

U CAP radionicama je sudjelovalo prvi dan 164, a drugi dan radionica 157 djece - ukupno 92,7% prvog dana radionica, a 88,7 % drugog dana radionica od 177 djece (173 djece školskih obveznika u redovnom primarnom programu i programu predškole te 4 djece čiji su roditelji tražili prijevremeni upis u školu). Održano je ukupno 8 ciklusa radionica, kroz po dva dana u svakoj skupini. U tablici je naveden broj djece po skupinama koja su prisustvovala radionicama.

Tablica. Broj djece po skupinama prisutne na radionicama

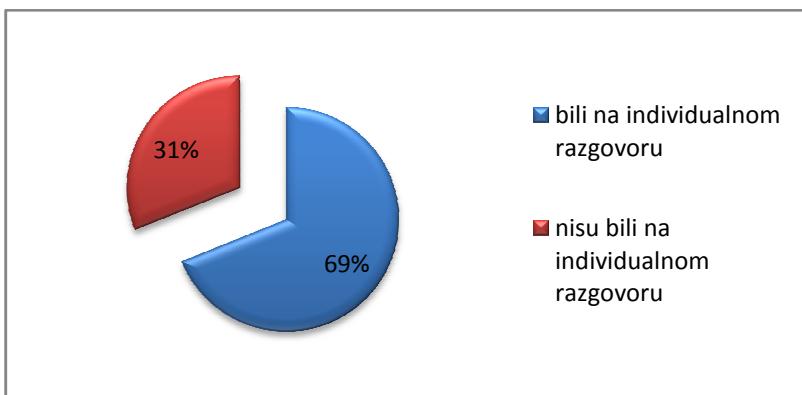
	Broj djece školskih obveznika	Broj djece prisutne 1. dan radionice	Broj djece prisutne 2. dan radionice	Broj djece na individualnom razgovoru
Tratinčice	14	12	10	7
Breskvice	1	1	1	1
Elmeri	8	9	8	6
Jagodice	21	20	20	18
Trešnjice	17	15	14	14
Medvjedići	29	28	26	24
Suncokreti	10	11	11	9
Brodići	4	2	1	1
Zvončići	4	5	5	5
Mačkice	7	5	5	1
Cvjetići	6	6	6	5
Pahuljice	27	25	25	10
Ptičice	25	25	25	12
UKUPNO	173 (+4 djece za prijevremeni upis u školu)	164	157	113

Nakon svake radionice za djecu odgojitelji skupina u kojima su se održavale radionice procjenjivali su kvalitetu radionica na skali od 1 do 4. Prosječne ocjene prikazane su na grafu.

Graf. Procjene odgojitelja o pojedinim aspektima CAP radionica za djecu, uključene procjene oba dana radionica (maksimalna ocjena 4)

Nakon provedenih radionica CAP pomagači provode individualni razgovor sa djecom koja to žele. Na individualnom razgovoru bilo je ukupno 113 djece (68,9% djece koja su sudjelovala na radionicama).

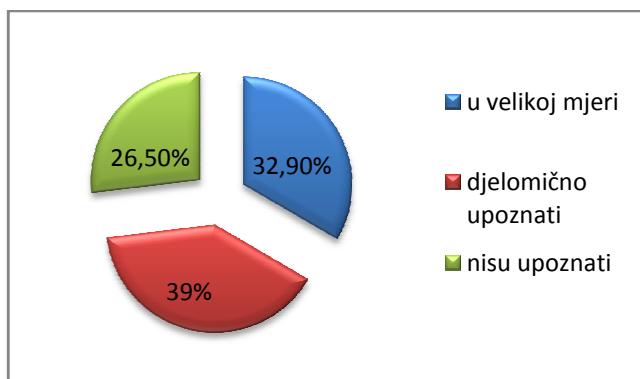

Graf. Proporcija djece prisutne na individualnom razgovoru

Također, nakon provedenih radionica nužno je ponavljati usvojene prevencijske strategije i osvježiti dječje pamćenje te je također proveden niz aktivnosti kako bi djeca što bolje utvrdila ono što su naučila na radionicama kao što su ponavljanje strategija (što čini u opasnim situacijama) i vještina (tehnika samobrane) tijekom godine, aktivnosti za identificiranje opasnih situacija i osoba koje mogu pomoći u opasnosti te jačanje povjerenja u te osobe (npr. policija), aktivnosti za poticanje samopouzdanja te za poticanje slobodnog izražavanja osjećaja.

Tijekom provedbe CAP programa nije otkriven ni jedan slučaj zlostavljanja.

U upitnicima za roditelje pitali smo roditelje koliko su upoznati s provođenjem CAP programa te kakav je njihov stav o provođenju programa. Koliko su roditelji upoznati s CAP programom prikazano je na grafičkom prikazu.

Graf . upoznatost roditelja sa CAP programom prevencije zlostavljanja

69,1 % roditelja iznosi svoj stav o CAP programu, dok 30,9 % roditelja nije dalo odgovor na to pitanje. Gotovo svi roditelji koji su iskazali svoje mišljenje o provođenju Cap programa programu prevencije zauzimaju stav da je to dobro za dijete (99,2%) jer je danas sve veća opasnost od raznih vrsta zlostavljanja te navode kako je dijete kroz igru, odnosno na zanimljiv način educirano o zlostavljanju, svojim pravima, potencijalnim opasnostima i načinima samozaštite. Također navode da CAP program pozitivno utječe na samostalnost, samopouzdanje i sigurnost.

Dvoje roditelja smatra da to nije dobro za dijete (0,8%) te navode da su djeca još premala za tu problematiku.

b. Odgoj za različitost

Metodu Persona Doll nastavili smo primjenjivati u neposrednom radu s djecu i ove pedagoške godine, i to u sedam odgojnih skupina s devet educiranih odgojiteljica. Nastavili smo s načinom provođenja metode u neposrednom radu kao i do sada: aktivnost planira za "grupu djece", a prema

potrebi i za cijelu skupinu, u trajanju od 10-15 minuta vodeći računa o interesu djece, sjedenje u krugu je obavezno tijekom aktivnosti, aktivnost se dokumentira kroz video zapis i/ili fotografije te u obrazac predviđen za dokumentiranje ovih aktivnosti. Luna je u skupini/kvartu/objektu boravila 7-10 dana uz prethodnu predbilježbu. Odgojiteljice navode da djeca lutku Lunu dobro prihvaćaju, spontano postavljaju pitanja, potiče ih na interakciju (uključila su se povučenija djece), pronalaženje rješenja koja iniciraju djeca, a pomaže u potvrđivanju prikladnog ponašanja. Primjena ove metode potaknula je djecu na izražavanje vlastitih osjećaja i razmišljanja, spremnosti u pronalaženju rješenja, pomaganje, suradništvo, empatiju, prihvatanje različitosti. Odgojitelji su uz pomoć Lune s djecom obradili sljedeće teme: upoznavanje djece s Lunom, strah od zubara, briga za druge, tužakanje, aktivnosti vezane uz Cap program: tko je neznanac, opasnost, ako se izgubiš, djeca su Lunu pozvala da ponovno dođe u skupinu. Izjave djece: "Ona je crne boje kože.", "To je Luna, opet nam je došla!", "Nije se lijepo tužakati, mene to smeta kad stalno tužakaju.", "Prijatelji se trebaju lijepo razgovarati, a ne stalno svađati.", "Pa neka kaže prijateljici da je to smeta.", "Pomažem prijatelju zavezati cipele, napraviti frizuru, kada pomogneš nekome tko je pao, pronaći izgubljenu igračku.". S primjenom metode u radu s djecom nastavljamo u sljedećoj pedagoškoj godini. Ostali educirani odgojitelji zbog dobi djece i primjene drugih metoda u radu s djecom nisu primjenjivali ovu metodu.

S projektom "Dijete i identitet", započeli smo u pedagoškoj godini 2012./2013., a nastavili provoditi i u 2014./2015. godini. Odgojno djelovanje usmjerili smo na kreiranje poticajnog okruženja koje svakom djetetu omogućava: stjecanje osnovnih znanja o sebi (kao pripadniku određenog spola, sredine, kulture i naroda) i drugima (sličnosti i razlike), razvijajući pozitivne stavove o vrijednosti života (uživanje ljudskih prava), usvajajući i njegujući temeljne humane vrijednosti (ljudav, solidarnost, nenasilje), izgrađujući pozitivne osobine ličnosti (samopoštovanje, samopouzdanje) te razvijanje socijalnih vještina (suradnja, komunikacija).

Odgojitelji navode da je kod djece prošireno znanje o sebi i drugima, razvijali su humane vrijednosti, socijalne vještine, izgrađivali pozitivne osobine ličnosti, potaknuta je intenzivnija i kvalitetnija komunikacija među djecom, odgojitelja i djece, uočavanje i prihvatanje različitosti, manje konfliktnih situacija, uvažavanje potreba drugih, pripadnost i povezanost. Odgojitelji su dobili jasniju sliku o djetetovo obitelji, o tome koliko su djeca sama svjesna sebe i drugih, ostvarile bolju komunikaciju i suradnju općenito jer su roditelji bili zainteresirani, uočavali su materijale, raspitivali se o aktivnostima. U sobi dnevнog boravka u starijoj odgojnoj skupini područnog odjeljenja oformljen je stalni centar, izrađene su osobne karte djeteta (roditelji i dijete kod kuće) te će u suradnji s majkom dječaka starije odgojne skupine biti tiskana knjiga "O nama", u izdavačkoj kući.

Teme aktivnosti: "To sam ja" (spol, datum rođenja, adresa, izgled, emocije), "Moj otisak prsta", "Naša skupina" (sličnosti i različitosti), plakat "Gdje stanujem", uoči obilježavanja Tjedna solidarnosti razgovarali o pomaganju drugima, potrebama, suošćećajnosti, "Moja kuglica" (izrađene kod kuće-prigodan crtež, topla poruka pa čak i obiteljski recept), "Naša prava", "Moje omiljeno mjesto za igru", "Moja kuća", "Moji prijatelji iz drugih krajeva svijeta", "Moje tijelo", "Baka i fritule u skupini", "Kuća do kućice, evo moje ulice", "Dar za tatu", "Moja mama", "Moj prijatelj" plakat "Tko sve u vrtiću radi", "Naša Jaska", "Planet Zemlja-kontinenti-država-grad-ja", posjetili smo obitelj jednog dječaka i dr.

Roditelji navode da su dobili bolji uvid u život i rad odgojne skupine, stekli bolji uvid u aktivnosti, razvojne zadaće i kompetenciju odgojitelja te odgojno-obrazovni rad, imali mogućnost iskazati vlastitu kreativnost, bolje upoznati vlastito dijete.

Voditeljica igraonice engleskog jezika također je provodila aktivnosti koje su osnaživale djecu i u ovom programu. Odgojiteljice Montessori programu također su bile uključene i primjereno programu provodile vježbe za jačanje pozitivne slike o sebi, upoznavanje sebe i drugih, kroz svakodnevne poticaje. Odgojiteljice smatraju da je ovo područje vrlo korisno za širi krug suradnika (odgojitelja, roditelja, baka, djeda, stručnih suradnika vrtića) te ga je i dalje poželjno provoditi i osmišljavati jer dijete priprema za suživot u zajednici.

S provedbom projekta "Škole za Afriku", a vođeni smjernicama Ureda UNICEF-a u Republici Hrvatskoj, započeli smo u pedagoškoj godini 2012./2013. u jednoj odgojnoj skupini. U pedagoškoj godini 2014./2015. nastavili smo sa šest odgojnih skupina i to četiri odgojne skupine u primarnom programu i dvije u programu predškole. Djeca ovih odgojnih skupina aktivnosti su realizirala uz pomoć materijala koje smo primili iz UNICEF-a. Realizirane aktivnosti uz pomoć dokumentarnih filmova o Africi; "Rijeka života- Zambezi", "Velike mačke", "Sedam veličanstvenih životinja"... Izradili smo jezično-govorne igre vezane uz životinje Afrike, složi riječ, memory- spoji odgovarajuću dlaku odnosno krzno pojedine životinje, memory- zastave svijeta, bingo- kontinenti i njihove specifičnosti. Osnovali smo centar Afrike koji ispunjavamo raznim igram, likovnim radovima- kontinent Afrika, maske, ljudi svijeta, tkanje papirom, prikupili enciklopedije "Geografija", "Životinje", slikovnica "Super je biti različit", scenarij lutkarske predstave "Zabderfilio", razgovarali smo uz kartice o dječjim pravima, željama, potrebama, a koje imaju sva djeca uz pomoć "Život kao moj", "Tri želje", djeci je bila zanimljiva i zahtjevna igra "Kudoda", izradili plakat o afričkim životinjama, memory sa životinjama, bojali ogrlice, tkali papirom, izradili afričku kućicu, Svijet oko nas (globus, karta svijeta, kontinenti), djeca u Africi (Burkina Faso)- video zapis. Krajem studenog 2014. godine održane su kreativne radionice djece, odgojitelja i roditelja na kojima su izrađeni razni predmeti koji su bili postavljeni na prodajnoj izložbi tijekom Tjedna solidarnosti od 8.-15. prosinca 2014. godine. Prikupljena novčana sredstva u iznosu od 879,73 kune donirana su na žiro-račun UNICEF-a. Tijekom provedbe aktivnosti u okviru projekta, djeca su bila u mogućnosti upoznati posebnosti drugih kultura te načine života drugih zajednica, njegujući i razvijajući pri tome svijest o važnosti obrazovanja, humanosti, solidarnosti i međusobnom uvažavanju različitosti.

ODGOJ ZA ODRŽIVI RAZVOJ

U pedagoškoj godini 2014./2015. godini uključili smo se u provođenje projekta kojeg provodi Tetra Pak i Udruga Lijepa naša. Cilj projekta je bio educiranje o važnosti odvojenog zbrinjavanja upotrijebljene Tetra Pak ambalaže i odgovornog ponašanja prema prirodi. Radove koje su osmisnila i izradila djeca proslijedili smo tijekom narednih razdoblja s unaprijed određenom temom: a) 1.1.-28.2.2015. godine - tema: Zaštita šuma povodom Svjetskog dana zaštite šuma te u razdoblju; b) 1.3.-22.4.2015. - tema: Reciklaže i uporaba povodom Dana planeta Zemlje. U ovom projektu sudjelovale su odgojne skupine s područnog odjeljenja u Gornjem Desincu.

Evidencija za sakupljanje baterija u sklopu Eko otoka (nalaze se kod ulaza u vrtić/objekte) služi za rangiranje. Ove pedagoške godine najviše komada baterija su prikupile odgojne skupine Cvjetići (355 kom.), Suncokreti (349 kom.) i Mačkice (286 kom.). Ukupno je prikupljeno 73 kg baterija za koje su nam donirana novčana sredstva u iznosu od 292,00 kuna.

Eko patrola čine odgojitelji i djeca kao najobjektivniji kritičari koji prate provedbu nekih segmenata Plana djelovanja. Zadaća eko patrole je ocjenjivanje i praćenje stanja na razini objekta u kojem svakodnevno borave. Evidencija stanja u sobama dnevnog boravka, zajedničkog prostora te vanjskog okruženja bilježi se na plakat kroz afirmativne poruke, fotografije. a bilješke se vode na plakatu koji se nalazi u zajedničkom prostoru u blizini eko otoka. U vrtiću djeluje sedam eko patrola, a svaku patrolu čine jedan odgojitelj i dvoje djece (koja se izmjenjuju prema interesu djece jednom tjedno). Sudjelovali smo u obilježavanju Fašnika u Gradu u koji je bilo uključeno sedam odgojnih skupina primarnog programa i dvije skupine programa predškole, ukupno 242 djece i 18 odraslih u pratnji. ?

U svibnju, 2015. godine našem je vrtiću dodijeljena Zelena zastava povodom stjecanja srebrnog statusa međunarodnog eko vrtića.

- Projektni dan pod nazivom "Recikliraj, oporabi i prirodu nagradi!" održan je 20.3.2015. godine na područnom odjeljenju u Gornjem Desincu. Ovom je prilikom ravnateljici vrtića uručena darovnica novoizgrađenog niskoenergetskog vrtića.
- 5. Malu vatrogasnu olimpijadu u suradnji s DVD Jastrebarsko, gdje su se pridružila i druga dobrovoljna vatrogasna društva, održana je u objektu Radost 2 sa starijim odgojnim skupinama. Olimpijada je otvorena prigodnim pozdravima predstavnika Grada, DVD Jastrebarskog te ravnateljice vrtića. Djeci su na kraju olimpijade podijeljena priznanja za aktivno sudjelovanje i slatkiši. Olimpijada je kvalitetno, dinamično i zanimljivo osmišljena te uspješno realizirana.
- 7. Dječja sportska olimpijada održana je 22.4.2015. godine pod nazivom "Dan za planetu Zemlju!" na kojoj se okupe sve odgojne skupine, u centralnom objektu, na otvorenju olimpijade, zakletve, paljenju baklje i zagrijavanju. Na otvorenju olimpijade, a kasnije i aktivnom uključenošću, podržali su nas roditelji, bake i djedovi, prijatelji, predstavnici Grada, Športske zajednice Grada, lokalni mediji, ukupno 204 osobe uz prisustvo 477 djece.
- Realizirani su cjelodnevni izleti: Hrvatski prirodoslovni muzej i Bundek: odgojna skupina Cvjetići, Mačkice, Medvjedići; Tehnički muzej+Planetarij i Bundek: odgojna skupina Tratinčice i Suncokreti; Tehnički muzej+interaktivna izložba "Abeceda novca" i Jarun: odgojna skupina Jagodice i Trešnjice; Gorica Svetojanska (odgojna skupina Cvjetići, Etno zbirka Udruge Sveta Jana, Mlinareva iža i mlin): odgojna skupina Elmeri (Montessori program); Park Maksimir i Zoološki vrt grada Zagreba: odgojne skupine Zvončići i Brodići
- Realiziran je poludnevni izlet (zbog kiše) u Hrvatski prirodoslovni muzej za djecu programa predškole: Pahuljice i Ptičice.
- Završne svečanosti za djecu školske obveznike održane su tijekom svibnja i dijelom u lipnju, svaka odgojna skupina za sebe.
- U srpnju, 2015. godine tiskan je naš Eko bilten - 9. izdanje, koji je podijeljen po kvartovima, oglašnim pločama, članovima Eko odbora, kumovima...

Sudjelovanje u akcijama humanitarnog karaktera:

- Listopad 2014.g.: u suradnji s Crvenim križem grada Jastrebarsko djeca našeg vrtića sudjelovala su u akciji „Solidarnost na djelu 2013.“ pod nazivom „Pomozimo stanovništvu poplavljenih područja Republike Hrvatske“ jedna odgojna skupina "Tratinčice" (djeca su donijela razne higijenske potrepštine, slikovnica, odjeću i dr.).
- Prosinac, 2014.: Tjedna solidarnosti u našem vrtiću obilježavamo od 2010. godine, kontinuirano i to od 8. - 15.12.2014. godine. Ove smo godine realizirali na sljedeći način: kupnjom majica "Palčić gore" s otisnutim logom našeg vrtića za djecu odgojnih skupina Školjkica, Pingvina, Gumbeka, Loptica, Pačića, Zvjezdica, Maslačaka, Slonića, Zečića, Tigrića, Tratinčica, Delfina, Elmera, Breskvica, djecu iz programa predškole Pahuljica i Ptičica, djelatnika vrtića, pomoćnika djece s teškoćama u razvoju i drugih zainteresiranih izvan vrtića (366 majica) te prodajnom izložbom izrađenih predmeta na područnim odjeljenjima odgojnih skupina Cvjetića, Mačkice, Kockica, Brodića i Zvončića. Ukupno je prikupljeno 16.536,00 kn! U sklopu provođenja UNICEF-ovog projekta "Škole za Afriku" odgojne skupine Trešnjice, Medvjedići, Jagodice i Suncokreti u objektu Radost 2 na prodajnoj izložbi od izrađenih ukrasnih predmeta tijekom Tjedna solidarnosti prikupili su 879,73 kn! U suradnji sa Savjetom mladih grada Jastrebarskog prodajnom izložbom izrađenih predmeta tijekom otvorenja klizališta na Strosmayerovom trgu prikupljeno je 285,00 kn za Inkluzivni centar za djecu "Profectus" iz Jastrebarskog. Zajedno smo ukupno prikupili 17.700,73 kn.

- U mjesecu ožujku, 2015. godine jasličke odgojne skupine Pingvina i Školjkica na poziv jedne majke uključile su se u humanitarnu akciju prikupljanja odjeće, obuće i higijenskih potrepština za djecu u Dječjem domu u Nazorovoj, Zagreb.

Sudjelovanje na natječajima:

- Hrvatski šumarski institut u Jastrebarskom otvorio je natječaj pod nazivom "Šuma i vatra-cjelovit pristup problemu šumskih požara". U ovom natječaju sudjelovala je odgojna skupina Elmeri, grupnim likovnim radom te je osvojila treće mjesto.

Okosnica djelovanja Eko-vrtića tijekom pedagoške godine 2014./15. bila je rad svih odgojnih skupina na produljenju međunarodnog eko-statusa, odnosno stjecanje srebrnog eko-certifikata. Trud i zalaganje djece, odgojitelja, ali i svih djelatnika te roditelja urodili su plodom te nam je u svibnju 2015. dodijeljen srebrni eko-certifikat. Ovaj uspjeh okrunjen je svečanošću podizanja nove zelene zastave, kojoj je uz gradske čelnike prisustvovao i ministar zaštite okoliša i prirode Mihail Zmajlović.

Sve odgojne skupine ove su pedagoške godine radile na postavljanju Standarda za održivi razvoj. Ovaj Standard uključuje područja smanjenja i zbrinjavanja otpada, uređenja okoliša, biološke raznolikosti te ostale ekološke aktivnosti i obilježavanje prigodnih datuma. Standard se odnosi na rad svih odgojnih skupina Dječjeg vrtića Radost. Tablica 1. prikazuje zadatke realizirane s ciljem donošenja Standarda za održivi razvoj.

	REALIZIRANI ZADACI	ODGOJNA SKUPINA
SMANJENJE I ZBRINJAVANJE OTPADA	-sortiranje plastičnog i papirnatog otpada, starih baterija i tonera	Sve odgojne skupine
	-kaširanje i drugi načini uporabe otpadnog materijala u svrhu izrade didaktičkog materijala i pomagala, ukrasnih i uporabnih predmeta	Sve odgojne skupine
	-kompostiranje organskog otpada	Zvjezdice, Maslačci, Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice
	-oformljivanje eko-otoka	Zvončići
	-izrada Božićnih ukrasa od neoblikovanog materijala	Trešnjice, Jagodice, Medvjedići, Suncokreti, Mačkice
	-izrada Uskršnjih ukrasa od neoblikovanog materijala	Medvjedići, Jagodice, Suncokreti, Breskvice, Tratinčice,
UREĐENJE OKOLIŠA	-oporaba tetrapak ambalaže	Zvončići, Brodići
	-sijanje, sadnja te briga o sadnicama različitog bilja	Maslačci, Brodići, Kockice, Zečići, Delfini, Slonići, Pačići
	-sakupljanje suhog lišća	Školjkice, Pačići, Mačkice, Loptice, Trešnjice
	-„viseći vrtovi“	Medvjedići
	-briga o povrtnjaku	Tigrići, Elmeri

	-akcija čišćenja pješčanika	Delfini	
BIOLOŠKA RAZNOLIKOST	-izrada hranilica i kućica za ptice	Maslačci, Jagodice, Brodići, Breskvice, Gumbeki, Zečići	
	-izlet u park	Zvjezdice	
	-jesenji plodovi našeg kraja	Kockice	
	-proširivanje znanja o bioraznolikosti nama udaljenih krajeva korištenjem enciklopedija i interneta	Breskvice	
	-upoznavanje povrća	Zvjezdice	
	-upoznavanje vrsta jabuka	Elmeri	
	-ljekovito bilje i napitci	Breskvice, Gumbeki, Loptice	
	-ptice u našem kraju	Brodići	
OSTALE EKOLOŠKE AKTIVNOSTI	-eko-patrola	Delfini, Elmeri, Trešnjice, Suncokreti, Mačkice, Cvjetiči, Zvončići	
	-eko-kviz: Šuma	Jagodice, Trešnjice, Suncokreti i Medvjedići	
	-voda – led – para	Medvjedići, Slonići, Tratinčice, Kockice, Breskvice, Zvončići	
	-proučavanje snage vode: izrada mlina	Brodići	
OBILJEŽAVANJE PRIGODNIH DATUMA	Hrvatski olimpijski dan, 10. rujna 2014.	-sve odgojne skupine	
	Europski tjedan kretanja, Dan bez automobila, 16.-22. rujna 2014.	-sve odgojne skupine	
	Dječji tjedan, listopad 2014.	-sve odgojne skupine	
	Svjetski dan hrane, 16. listopada 2014.	-sve odgojne skupine	
	Rođendan vrtića, 3. studenog 2014.	-sve odgojne skupine	
	Dan Grada, 13. studenog 2014.	-sve odgojne skupine	
	Tjedan solidarnosti, 8.-15. prosinca 2015. (prodaja majica Palčić gore i prigodnih ukrasnih predmeta)	-sve odgojne skupine	
	16.536,00kn za udrugu Palčić	879,73kn za Škole za Afriku	
	Gradski fašnik, 15. veljače 2015.	Tratinčice, Elmeri, Jagodice, Trešnjice, Suncokreti, Medvjedići, Zvončići, Brodići, odgojne skupine predškole, Mačkice, Cvjetiči	
	Projektni dan, 20. ožujka 2015.: „Recikliraj, oporabi i prirodu nagradi!“	Cvjetiči, Mačkice, Kockice, Zvončići i Brodići	
	Kazališna predstava „Priča koja drži vodu“, 23. ožujka 2015.	Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice,	

		Suncokreti i Medvjedići
	7. sportska olimpijada, 22. travnja 2015.	-sve odgojne skupine
	5. vatrogasna olimpijada, 4. svibnja 2015.	-Jagodice, Trešnjice, Suncokreti, Medvjedići
	Dan otvorenih vrata Hrvatskog šumarskog instituta, 21. svibnja 2015.	-Tratinčice, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Medvjedići, Suncokreti

Protekle pedagoške godine područje odgoja za održivi razvoj intenzivirano je radom na projektima. Odgojitelji pojedinih odgojnih skupina, prateći interes djece, odabrali su proširiti njihova znanja projektnim učenjem upravo na ovom području. Tablica 2. prikazuje teme provedenih projekata s područja odgoja za održivi razvoj.

ODGOJNA SKUPINA	PODRUČJE RADA	TEMA PROJEKTA	VRIJEME REALIZACIJE
Engleska igraonica	Biološka raznolikost	Slon	listopad 2014.-siječanj 2015.
Cvjetići	Tradicija	Običaji svetojanskog kraja	listopad 2014.-siječanj 2015.
Slonići	Biološka raznolikost	Med i pčele	listopad 2014.-siječanj 2015.
Zvjezdice	Geologija	Vulkan	listopad 2014.-siječanj 2015.
Elmeri	Zavičaj	Ja i moj grad Jastrebarsko	listopad 2014.-siječanj 2015.
Loptice i Gumbeki	Biološka raznolikost	Životinjski svijet	listopad 2014.-siječanj 2015.
Pačići	Ekosustav, biološka raznolikost	Šuma	listopad 2014.-siječanj 2015.
Brodići	Voda	Kiša	listopad 2014.-siječanj 2015.
Kockice	Zdrava prehrana	Upoznajmo hranu	listopad 2014.-siječanj 2015.
Tratinčice	Ekosustav, biološka raznolikost	Sjeverni pol	listopad 2014.-siječanj 2015.
Maslačci	Biološka raznolikost	Šumske životinje	listopad 2014.-siječanj 2015.
Mačkice	Poljoprivreda, stočarstvo	Farma	listopad 2014.-siječanj 2015.
Gumbeki	Biološka raznolikost	Kukci	veljača-svibanj 2015.

Loptice	Biološka raznolikost	Stanovnici livade	veljača-svibanj 2015.
Pačići	Biološka raznolikost	Mravi	veljača-svibanj 2015.
Tratinčice	Voda	Voda	veljača-svibanj 2015.
Trešnjice	Astronomija	Planeti	veljača-svibanj 2015.

PERIOD PRILAGODBE

Kako su se odgojitelji osjećali u periodu prilagodbe ispitivali smo primjenom Skale iscrpljenosti (modificiranoj prema skali iscrpljenosti (Brajša i sur., 1999).

Odgojitelji su davali procjene na bipolarnim skalama sa 7 stupnjeva gdje je 1 predstavljao najnižu jedinicu iscrpljenosti a 7 najvišu jedinicu iscrpljenosti.

Rezultati su prikazani u tablici 8.

Tablica. Prosječne vrijednosti i standardna raspršenja za svaku česticu na Skali iscrpljenosti

	N	Min.	Max.	M	Sd
U radu sa djecom osjećao/la sam se svaki dan sve umornijom.	32	1	6	3,75	1,503
Osjećao/la sam se bespomoćnom jer svojim postupcima nisam uspijevao/la smiriti dijete.	32	1	5	2,16	1,081
Djeca su me umarala i bio/la sam potpuno tjelesno iscrpljena-ovsježavao me rad sa djecom	31	1	6	3,48	1,235
Osjećao/la sam se previše staro za rad sa djecom.	32	1	4	2,94	1,014
Zbog prisutnosti roditelja u grupi osjećao/la sam se nesigurnom.	31	1	5	2,19	1,120
Rad sa djecom bio mi je dosadan.	32	1	4	1,75	,803
Postao/la sam pesimist što se tiče mojih odgojnih postupaka s djecom.	32	1	4	2,16	1,019
Prisutnost roditelja u grupi dodatno me iscrpljivala.	32	1	6	2,59	1,521
Moj odgojni rad nije se dovoljno cijenio.	31	1	7	2,29	1,346
Loše sam spavao/la i stalno mislila na djecu.	32	1	6	2,72	1,571
Komunikacija sa roditeljima prisutnima u grupi najviše me opterećivala i iscrpljivala.	32	1	4	2,03	1,150
Izvan rada sa djecom ništa me više nije veselilo.	31	1	4	1,97	1,251
Sve sam više zaboravlja/la.	32	1	5	1,91	1,027
Osim djece ništa me više nije interesiralo.	30	1	5	2,23	1,165
Ponekad sam razmišljao/la da je najbolje da nisam postao/la odgojiteljica.	32	1	4	1,75	,842

Tablica. Prosječan broj bodova na skali iscrpljenosti

	Min.	Max.	Aritm. sredina	Stand. devijacija
Prosječan broj bodova na skali	17	64	35,53	10,323

Iz dobivenih rezultata možemo zaključiti da period prilagodbe nije procijenjen osobito stresnim od strane odgojitelja. Najveće prosječne vrijednosti dobivene su za čestice «U radu s djecom osjećala sam se svaki dan sve umornijom» ($M=3,75$), te «Djeca su me umarala i bila sam potpuno tjelesno iscrpljena» ($M=3,48$).

Tvrđnje koje slijede s obzirom na rang ukupne vrijednosti procjena su:

- Osjećao/la sam se previše staro za rad sa djecom ($M=2,94$)
- Loše sam spavao/la i stalno mislila na djecu ($M=2,72$)
- Prisutnost roditelja u grupi dodatno me iscrpljivala ($M=2,59$)

Najniže prosječne vrijednosti imaju tvrdnje:

- Ponekad sam razmišljao/la da je najbolje da nisam postao/la odgojiteljica ($M=1,75$)
- Rad sa djecom bio mi je dosadan ($M=1,75$)
- Sve sam više zaboravljaо/la ($M=1,91$)
- Izvan rada sa djecom ništa me više nije veselilo ($M=1,97$)

U tablici vidimo prosječan broj bodova na skali iscrpljenosti. Prosječna vrijednost dobivena ovim ispitivanjem je 35,53. Uvezši u obzir da je najveća moguća vrijednost koja se može postići na modificiranoj Skali iscrpljenosti 105, možemo zaključiti da period prilagodbe nije bio procijenjen osobito stresnim za odgojitelje.

Zatim smo htjeli provjeriti postoji li razlika u prosječnom rezultatu na skali iscrpljenosti između odgojitelja koji su primili cijelu grupu nove djece ($M=40$, $sd=13,251$) i odgojitelja koji su primili nekoliko nove djece u već postojeću grupu ($M=34,86$, $sd=9,914$). Pokazalo se da **nema razlike** između te dvije skupine odgojitelja ($t= 1,055$; $p> 0,05$).

Također se željelo provjeriti postoji li razlika u stupnju iscrpljenosti između odgojitelja različite dobi. Da bi se to utvrdilo formirane su tri skupine odgojitelja različitog staža (do 15 godina, 16 do 30 godina, 31 i više godina staža). Rezultati analize varijance prikazani su u tablici.

Godine staža	N	M	sd	min	max	F	p
Do 15 god.	11	41,5455	10,19180	29,00	64,00	9,122	,001
16 – 30 god.	7	25,7143	6,39568	18,00	36,00		
Više od 31 god.	11	38,7273	5,93449	29,00	48,00		

Analiza varijance pokazala je da **postoji** statistički značajna razlika između odgojitelja različite dobi ($F=9,122$, $p<0,05$). Uvidom u aritmetičku sredinu vidimo da najveće prosječne vrijednosti postižu najmlađi odgojitelji, odnosno njima je period prilagodbe stresniji nego starijim odgojiteljima. To bismo mogli objasniti eventualnim nedostatkom iskustva te osjećajem nesigurnosti. Najnižu prosječnu vrijednost na Skali iscrpljenosti postižu odgojitelji srednje dobi (16-30 godina radnog staža), odnosno oni period prilagodbe ne procjenjuju osobito stresnim.

Nadalje, odgojitelje smo tražili da na skali od 1 do 5 (1 predstavlja najnižu, a 5 najvišu jedinicu procjene) procijene koliko su roditelji informirani o periodu prilagodbe. Odgojitelji procjenjuju da su roditelji u velikoj mjeri informirani o specifičnostima perioda prilagodbe ($M=4,54$, $sd=.509$).

Također nas je zanimalo koje oblike informiranja roditelja odgojitelji smatraju najkorisnijima te je rang odgovora sljedeći:

- radionica za roditelje (62,5 % odgojitelja)

- roditeljski sastanak prije početka prilagodbe (59,4 % odgojitelja)
- inicijalni razgovor sa članom stručnog tima (50 % odgojitelja)
- letci (40,6 % odgojitelja)
- „masovni“ roditeljski sastanak (34,4% odgojitelja)
- nešto drugo (18,8 % odgojitelja) te navode da su roditelji dobivali informacije od drugih roditelja čija djeca već polaze vrtić te od odgojitelja

Nadalje, odgojitelje se tražilo da procjene koliko je koristan boravak roditelja u skupini prvog dana prilagodbe. Odgojitelji su procjene davali na skali od 1-5, pri čemu je *1 najniža jedinica procjene, a 5 najviša jedinica procjene*, a prosječna vrijednost odgovora iznosi $M=4,69$; $sd=,660$ iz čega možemo zaključiti da je boravak roditelja u skupini prvog dana prilagodbe izrazito koristan. Odgojitelji su također procjenjivali je li boravak roditelja u skupini dobar za dijete i roditelja ili nije. 96,9% odgojitelja smatra da je boravak roditelja u skupini dobar za dijete, a 90,6 % odgojitelja smatra da je dobar i za roditelja. 3,1 % odgojitelja smatra da boravak roditelja u skupini nije dobar ni za dijete ni za roditelja.

Odgojitelje smo tražili da navedu pozitivne i negativne strane boravka roditelja u skupini.

Kao pozitivne strane odgojitelji navode:

- da je dijete opuštenije, osjeća se sigurnije, lakše se uključuje u igru, manje mu je stresno upoznavanje s novom okolinom i vršnjacima te dijete lakše podnese taj stres
- roditelji i dijete imaju mogućnost zajedno istraživati prostor, zajedno se igrati te roditelji mogu lakše pripremiti dijete za sljedeći dan
- upoznavanje roditelja s načinom rada, prostorom, igračkama, odgojiteljima, drugom djecom i roditeljima, uvid roditelja u odgojno-obrazovni proces
- proširivanje roditeljevih spoznaja o skupini, vrtiću, jasnija slika o boravku dijeteta u vrtiću
- stjecanje povjerenja roditelja
- izmjena informacija o dijetetu i njegovim navikama, roditelj može izreći strahove, očekivanja, dati bitne informacije, postaviti pitanja
- odgojitelj vidi na koji se način dijete igra i što voli

Negativne strane boravka roditelja u skupini navodi 18,8 % odgojitelja i to:

- djeca koja su bez roditelja su tužna (2. tjedan adaptacije)
- roditelji se ponekad ne drže dogovorenog vremena dolaska i odlaska
- prekratak boravak roditelja u skupini
- nezainteresiranost roditelja -stoji sa strane i gleda
- roditelj okupira odgojitelja svojim pitanjima i informacijama da ometa odgojitelja u radu
- roditelj se previše nameće ostaloj djeci u aktivnost svojim zapitkivanjima i komentarima

Zanimalo nas je i koja su negativna, a koja pozitivna iskustva odgojitelji doživjeli tijekom perioda prilagodbe. Negativna iskustva odgojitelja tijekom perioda prilagodbe:

- emocionalnost roditelja tj. ne može podnijeti rastanak s dijetetom te to prenosi na dijete
- nedosljednost roditelja (dijete jedan dan dođe, drugi ne)
- predugo zadržavanje u garderobi i prostoru vrtića što dijetetu još više otežava rastanak
- nepovjerenje roditelja

Pozitivna iskustva tijekom perioda prilagodbe:

- Dobra suradnja i komunikacija sa roditeljima
- Povjerenje roditelja u odgojitelje i vrtić
- korektnost roditelja u poštivanju termina u dolasku i odlasku
- odlučnost i prihvaćanje neželjenih dijetetovih reakcija u periodu prilagodbe
- ponašanje roditelja u skladu sa preporukom ustanove vezanim uz period prilagodbe
- roditelji koji se uključuju u rad skupine i aktivnosti te se posvećuju i drugoj djeci
- Pozitivne povratne informacije, pohvale

Prijedlozi odgojitelja za poboljšanje perioda prilagodbe odnose se na individualizaciju prilagodbe (roditelj boravi s djetetom duže ako je to potrebno), dulji boravak roditelja u skupini (barem 2 dana), poštivanje vremena dolaska i odlaska djeteta te boravak roditelja i djeteta u vrijeme preklapanja da dijete upozna oba odgojitelja i za skupine gdje je na prilagodbi samo nekoliko nove djece.

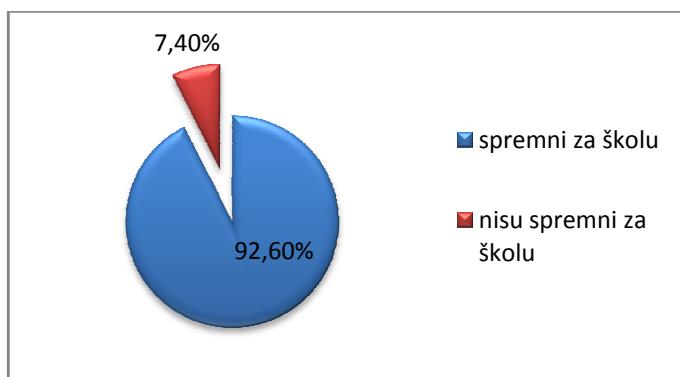
PROCJENA SPREMNOSTI DJECE ZA POLAZAK U OSNOVNU ŠKOLU

Tijekom ove pedagoške godine vrtić je polazilo ukupno 173 djece – školskih obveznika. I ove godine nastavljen je alternativni način pripreme djece za polazak u školu, bez radnih listova, te su odgojitelji djecu pripremali za školu poticanjem cjelokupnog razvoja, vodeći se objedinjavanjem aktivnosti proizašlih iz tromjesečnog planiranja te pismenih povratnih informacija koje su dobili nakon provedenog psihološkog testiranja pojedinog djeteta - školskog obveznika.

Također, logopedinja i psihologinja su na početku pedagoške godine zajedničkim roditeljskim sastancima informirale roditelje i odgojitelje o aspektima dječje spremnosti za školu i načinima poticanja te spremnosti.

Prije upisa u prvi razred provedeno je testiranje spremnosti djece za polazak u školu. Testiranje je provedeno LB-R testom, Goodenough testom i CPM testom, koji ispituje različite konstrukte prediktivne za uspješnost u prvom razredu osnovne škole, poput grafomotorike, vizualne percepcije, okulomotorne koordinacije, numeričkog rezoniranja, poznavanja činjenica, inteligencije. Također su ispitane osnove glasovne analize i sinteze kod djece školskih obveznika. Testirano je ukupno 112 školskih obveznika iz odgojnih skupina u sklopu primarnog programa te 10-ero djece polaznika programa predškole na preporuku odgojitelja.

Roditeljima testirane djece su podijeljene pismene informacije o testiranju za školu koje primarno služe kao povratna informacija roditeljima i odgojiteljima o spremnosti djece za polazak u školu te o potrebi dodatnog poticanja s pojedinim djetetom ili u odgojnoj skupini. U suradnji sa psihologinjom, logopedinjom i defektologinjom procijenjene su mogućnosti za eventualne odgode, te su sa roditeljima održani individualni razgovori. Ukupno 9 djece (7,4 % testirane djece – školskih obveznika) nije spremno za upis u osnovnu školu (4 djece s teškoćama u razvoju),

Graf. Procjena spremnosti djece za upis u osnovnu školu u školskoj godini (N=122)

Ove pedagoške godine roditelji šestero djece su tražili testiranje spremnosti za školu radi prijevremenog upisa u školu. Za dvoje djece je procijenjeno da su spremni za prijevremeni polazak u školu dok ostalih 4 nije spremno. Sa roditeljima su također održani individualni razgovori te je četvero roditelja odlučilo predati zahtjev za prijevremeni upis u školu bez obzira na rezultate procjene spremnosti za školu.

Konačnu odluku o upisu djece u prvi razred osnovne škole donosi komisija temeljem liječničke procjene, procjene pedagoga škole i prema individualnoj potrebi, rezultata psihološkog testiranja u vrtiću.

RADNI DOGOVORI

Svaki mjesec realizirani su radni dogovori na kojima su prisustvovali voditelji kvartova čija je zadaća bila prenijeti informacije ostalim odgojiteljima u kvartu. U svojim godišnjim izvješćima odgojitelji su na skali od 1 do 6 procjenjivali međusobnu suradnju odgojitelja kvarta i zadovoljstvo ovim načinom realizacije radih dogovora. Odgojitelji su radne dogovore procijenili visokim ocjenama te je prosječna ocjena 5,72.

S pozicije odgojitelja navode kako su voditelji kvartova pravovremeno, usmeno i pismeno prenosili informacije s radnih dogovora. Osobito korisnim ističu prijenos informacija u pisanim oblicima gdje informacije dobiju sažeto i pregledno te su im uvek dostupne. Također navode kako je međusobna suradnja odgojitelja svih skupina u kvartu bila kvalitetna te da su voditelji bili izuzetno aktivni kod organizacije rada te da je međusobno uvažavanje i razumijevanje olakšalo rješavanje svakog problema. Voditeljica engleske igraonice navodi kako joj je važno sudjelovanje na radnim dogovorima zbog kvalitetnije organizacije rada igraonice. S pozicije voditelja kvartova navode kako se sve informacije dobivene na radnim dogovorima mogu bez teškoća prenijeti i realizirati te da je vrijeme trajanja radnih dogovora racionalno iskorišteno. Voditelji kvartova također ističu zadovoljstvo realizacijom predviđenih obaveza od strane ostalih odgojitelja u kvartu.

UNAPREĐIVANJE KVALITETE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada proizašle su iz Godišnjeg plana ustanove za pedagošku godinu 2014./2015. te obrađenih Izvješća za odgojitelje i Upitnika za roditelje na kraju pedagoške godine 2014./2015. Tijekom godine sudjelovali smo u humanitarnim akcijama s ciljem osvještavanja i senzibiliziranosti djece i odraslih. Odlasci u razne ustanove pojedinačno po odgojnim skupinama, a u skladu s dobi i interesima djece, bili su "točka na i". Izlete smo ove godine uspješno realizirali, prema planu.

Datum	Događanja tijekom godine	Odgojna skupina
29.8.2014.	Dan otvorenih vrata za novoupisanu djecu	Sve odgojne skupine
1.9.2014.	Otvorenje niskoenergetskog vrtića u Gornjem Desincu	Kockice, Zvončići, Brodići
10.09.2014.	Hrvatski olimpijski dan	Sve odgojne skupine
	Karate klub Jastreb, Jastrebarsko-prezentacija sporta	Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Suncokreti, Medvjedići
17. - 22. 9. 2014.	Europski tjedan kretanja –Dan bez automobila	Sve odgojne skupine
7.10.2014.- 12.6.2015.	"Tjelesno vježbanje djece predškolske dobi", suradnja s Sportskom zajednicom grada Jastrebarsko, vodi prof. kinezijologije	Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Suncokreti, Medvjedići

Dječji tjedan 6.10.-12.10.2014. pod motom "Ljubav djeci prije svega"	6.10.2014.: Na područnom odjeljenju donirana su računala za djecu i odgojitelje, suradnja s DND grada Jastrebarskog	Kockice, Zvončići, Brodići
	6.10.2014.: oslikavanje platna na Strossmayerovom trgu, suradnja s DND grada Jastrebarskog	Jagodice, Trešnjice, Medvjedići i Suncokreti
	9.10.2014.: Predstava "Gradski i poljski miš"	Kockice, Zvončiće, Brodiće, Mačkice iz Cvetkovića i Cvjetiće i Gorice Svetojanske
	10.10.2014.: Predstava "Gradski i poljski miš"	Zečići, Tigrići, Tratinčice, Elmeri, Breskvice, Tratinčice, Jagodice, Elmeri, Medvjedići, Trešnjice, djeca iz programa predškole: Pahuljice i Ptičice
14.10.2014.	Akcija "Solidarnost na djelu" u suradnji s Crvenim križem grada Jastrebarskog	Tratinčice
	Prezentacija i degustacija hrane	Radost 1
	Kestenijada	
15.10.2014.	Prezentacija i degustacija hrane	Radost 2
	Kestenijada	
16.10.2014.	Blagoslov hrane, plodova - župnik	Radost 1 i Radost 2, Gorica Svetojanska, Desinec
3.11.2014.	Proslava 39. rođendana vrtića	Sve odgojne skupine
	Predstava "Maca Papučarica"	Gumbek, Loptice, Pačići, Maslačci, Slonići, Zečići, Cvjetići, Mačkice, Brodići i Zvončići, Tratinčice, Tigrići, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Suncokreti, Medvjedići
12.11.2014.	Narodna knjižnica i čitaonica u Jastrebarskom-posjeta povodom mjeseca hrvatske knjige od 15.10.-15.11.2014.	Zvončići i Brodići
	Povodom Dana grada posjetili smo Gradonačelnika	Trešnjice
13.11.2013.	Dan grada Jastrebarsko - provedene aktivnosti na temu "Moj grad"	Sve odgojne skupine
14.11. 2014.	Koncert u Glazbenoj školi Jastrebarsko	Zečići, Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Medvjedići, Suncokreti, predškola.: Pahuljice, Ptičice
1.12.2014.	Pčelarsko društvo "Lipa"-izravan prijenos u emisiju "Dobro jutro, Hrvatska" HRT, Jastrebarsko	Tratinčice
2.12.2014.	Pčelari u centralnom objektu	Gumbek, Loptice, Pačići, Zvjezdice, Maslačci, Slonići, Zečići
4.12.2015.	Pčelari na područnom odjeljenju u Desincu	Kockice, Zvončići, Brodići
5.12.2013.	Kičenje bora na Strossmayerovom trgu	Trešnjice

06.12.2014.	Sv. Nikola u vrtiću	Radost 1 i Radost 2, područna odjeljenja
08.12.2014.	Klizanje za djecu predškolske dobi "Škola klizanja", organizator DND grada Jastrebarskog	Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Medvjedići, Trešnjice, Suncokreti
08.-15.12.2014.	Tjedan solidarnosti akcija pod nazivom "Neka najmlađi pomognu najmlađima!": * kupnja majica "Palčić gore", suradnja s Klubom roditelja nedonoščadi "Palčići" i Media Plus iz Koprivnice * projekt "Škole za Afriku", suradnja s UNICEF-om * Inkluzivni centar za djecu ""Profectus, suradnja sa Savjetom mlađih grada Jastrebarskog	Sve odgojne skupine, djelatnici, roditelji, vanjski suradnici...
17.12.2014.	Božićni koncert u Glazbenoj školi Jastrebarsko	Zečići, Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Medvjedići, Suncokreti, predškola.: Pahuljice, Ptičice
18.12.2014.	Koncert Glazbene škole Jastrebarsko na područnom odjeljenju u Gornjem Desincu	Kockice, Zvončići, Brodići, Cvjetići iz Gorice Svetojanske, Mačkice iz Cvetkovića
18.12.2014.	Crkva sv. Nikole b. - Pastoralni centar u Jastrebarskom, izložba jaslica	Tratinčice, Elmeri (sudjelovali s izrađenim jaslicama na izložbi),
7.1.2015.	Blagoslov vrtića	Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice,
2.2.-13.2.2015.	Akcija sakupljanja slikovnica u okviru nacionalne kampanje Čitaj mi, a pod geslom "Čitam, dam, sretan sam-svoju knjigu daruj i tuđe srce obraduj", suradnja s DND Jastrebarsko	Zainteresirani-školska djeca, sugrađani, vrtićanci
15.2.2015.	Fašnička povorka u Gradu	Jagodice, Trešnjice, Medvjedići, Suncokreti, Elmeri, Tratinčice, Zvončići, Brodići, Mačkice, Cvjetići, predškola: Pahuljice i Ptičice
16.2.2015.	"Maske za maske", Glazbena škola Jastrebarsko	Zečići, Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Medvjdeći, Suncokreti, predškola: Ptičice i Pahuljice
18.2.2015.	Predstava "Crvenkapica" u Gradskom kazalištu "Trešnja", Zagreb	Jagodice, Trešnjice, Suncokreti, Medvjedići, predškola: Pahuljice, Ptičice
Od 1.9.2014. do 28.2.2015.	Akcija sakupljanja tonera	Sve odgojne skupine
20.03.2014.	Projektni dan pod nazivom "Recikliraj, oporabi i prirodu nagradi!"	Kockice, Zvončići, Brodići
	Svjetski dan zaštite šuma	Sve odgojne skupine

21.03.2015.	Svjetski dan osoba s Down sindromom	Zvončići
22.03.2015.	Svjetski dan voda-obilježili aktivnostima u odgojnoj skupini i kvartu	Sve odgojne skupine
23.3.2015.	"Priča koja drži vodu-drugi dio", poklon eko kumova "Vode Jastrebarsko"	Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Suncokreti, Tratinčice, Trešnjice, Jagodice, Medvjedići
2.4.2015.	Svjetski dan svjesnosti o autizmu obilježili na Strossmayerovom trgu u suradnji s Udrugom	Tratinčice, Trešnjice
10.4.2015.	Predstava "Neposlušno mače", Lutkarsko kazalište Sveti lutaka iz Zagreba, održano na područnom odjeljenju u Gornjem Desincu	Kockice, Zvončići, Brodići, Mačkice iz Cvetkovića, Cvjetiće i Gorice Svetojanske
14.4.2015.	Predstava "Neposlušno mače", Lutkarsko kazalište Sveti lutaka iz Zagreba, održana u centralnom objektu	Školjkice, Gumbekci, Loptice, Pačići, Zvjezdice, Maslačci, Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Suncokreti, Medvjedići, predškola: Pahuljice i Ptičice
4.05.2015.	5. Mala vatrogasna olimpijada	Jagodice, Trešnjice, Suncokreti, Medvjedići
8.5.2015.	Cjelodnevni izlet u Goricu Svetojansku: odg. skupini Cvjetići, Udruga Sveta Jana-Etno zbirka svetojsnkog kraja, Mlin i mlinareva iža	Elmeri (Montessori program)
12.5.2015.	Cjelodnevni izlet: Tehnički muzej+Planetarij, Bundek, Zagreb	Tratinčice, Suncokreti
13.5.2015.	Cjelodnevni izlet: Tehnički muzej+interaktivna izložba "Abeceda novca", Jarun, Zagreb	Jagodice, Trešnjice
14.05.2015.	Cjelodnevni izlet: Hrvatski prirodoslovni muzej-zoološki postav+izložba "priča o leptirima", Bundek, Zagreb	Medvjedići, Mačkice, Cvjetići
15.5.2015.	Poludnevni izlet: Hrvatski prirodoslovni muzej-zoološki postav+izložba "priča o leptirima", Zagreb	Pahuljice i Ptičice (predškola)
18.5.2015.	Cjelodnevni izlet: Park Maksimir i Zoološki vrt grada Zagreba	Zvončići i Brodići
22.5.2015.	Dan otvorenih vrata Hrvatskog šumarskog instituta, Jastrebarsko	Planirano, no zbog loše vremenske prognoze nije realiziran odlazak odgojnih skupina Odgojna skupina Elmeri sudjelovala je s likovnim radom na natječaju s temom "Šuma i vatra-cjelovit pristup problemu šumskih požara"-osvojili treće mjesto
22.4.2015.	7. Dječja sportska olimpijada	Sve odgojne skupine

Od 1.09.2014. do 30.5.2015.	Akcija sakupljanja baterija (vodi se evidencijska lista)	Sve odgojne skupine
2.6.2015.	Svečanost podizanja Zelene zastave u centralnom objektu	Pingvini, Školjkice, Gumbeki, Loptice, Pačići, Zvjezdice, Maslačci, Slonići, Zečići, Tigrići, Tratinčice, Delfini, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Medvjedići, Suncokreti
21.5.-16.6.2015.	Završne svečanosti odgojnih skupina u kojima ima budućih školaraca	Cvjetići (Gorica Svetojanska), Mačkice (Cvetković), Zvončići i Brodići (Gornji Desinec), Tratinčice, Elmeri, Breskvice, Jagodice, Trešnjice, Medvjedići, Suncokreti, Ptičice i Pahuljice (predškola), četiri grupe djece polaznika igraonice engleskog jezika
23.-30.6.2015.	Ljetovanje djece u Dugoj Uvali	Tratinčice, Jagodice, Trešnjice, Medvjedići, Suncokreti

Posjete pojedine odgojne skupine:

- Zečići: Glazbena škola Jastrebarsko
- Tigrići: Policijska postaja u Jastrebarskom, Glazbena škola Jastrebarsko
- Tratinčice: Glazbena škola Jastrebarsko, "Vode Jastrebarsko", Narodna knjižnica i čitaonica u Jastrebarskom, Pastoralni centar-izložba jaslica, Tehnički muzej, Planetarij i Bundek u Zagrebu
- Delfini: Glazbena škola Jastrebarsko, OPG Bradač, Frizerski salon "Andrea"
- Elmeri (Montessori program): Glazbena škola Jastrebarsko, "Vode Jastrebarsko", Narodna knjižnica i čitaonica, Gorica Svetojanska, Gradski muzej i galerija u Jastrebarskom, Pastoralni centar
- Breskvice: Glazbena škola Jastrebarsko, park Erdody u Jastrebarskom
- Jagodice: Glazbena škola Jastrebarsko, "Vode Jastrebarsko", Gradsko kazalište "Trešnja", Tehnički muzej+interaktivna izložba "Abeceda novca" i Bundek u Zagrebu
- Trešnjice: Gradski muzej, Glazbena škola Jastrebarsko, Pastoralni centar-izložba jaslica, Gradsko kazalište "Trešnja", Tehnički muzej+interaktivna izložba "Abeceda novca" i Bundek u Zagrebu
- Medvjedići: Glazbena škola Jastrebarsko, Pastoralni centar-izložba jaslica, Narodna knjižnica i čitaonica u Jastrebarskom Gradsko kazalište grada Jastrebarsko, Hrvatski prirodoslovni muzej-zoološki postav i izložba "...priča o leptirima..." i Bundek u Zagrebu
- Suncokreti: Glazbena škola Jastrebarsko, "Vode Jastrebarsko", Tehnički muzej, Planetarij i Bundek u Zagrebu, Tiskara
- Cvjetići (Gorica Svetojanska): Dječji vrtić Radost-centralni objekt, područno odjeljenje u G. Desincu, Osnovna škola «Ljubo Babić»-područna škola, Etno zbirkia Udruge Sveta Jana, Mlinareva iža, Hrvatski prirodoslovni muzej-zoološki postav i izložba "...priča o leptirima..." i Bundek Zagrebu
- Mačkice (Cvetković): Dječji vrtić Radost-centralni objekt, područno odjeljenje u Gorici Svetojanskoj-skupina Cvjetići, u Gornjem Desincu-odgojne skupine Kockice, Zvončići i Brodići, Osnovna škola «Ljubo Babić»-područna škola, Hrvatski prirodoslovni muzej-zoološki postav i izložba "...priča o leptirima..." i Bundek Zagrebu
- Zvončići (G. Desinec): Dječji vrtić Radost-centralni objekt, Osnovna škola «Ljubo Babić»-područna škola, Narodna knjižnica i čitaonica u Jastrebarskom, Park Maksimir i Zoološki vrt grada Zagreba, sudjelovanje u fašničkoj povorci u gradu Jastrebarsko

- Brodići (G. Desinec): Osnovna škola «Ljubo Babić»-područna škola, Narodna knjižnica i čitaonica u Jastrebarskom, Park Maksimir i Zoološki vrt grada Zagreba, sudjelovanje u fašničkoj povorci u gradu Jastrebarsko

Športsko-rekreativne aktivnosti:

- "Klizalište u Jaski"- u mjesecu 8.12.-19.12.2014. godine organizirano je klizanje za djecu u dobi od 4. do 7. godina
- 23.06.-30.06.2015. starije odgojne skupine odlaze na ljetovanje u Dugu Uvalu, odmaralište «Vladimir Nazor», 53 djece

Projekt Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja

I ove pedagoške godine Dječji vrtić Radost je uključen u projekt Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja koju provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje i obrazovanje (u projekt smo uključeni od pedagoške godine 2012./2013.). Samovrednovanje se provodi sustavno, planski i organizirano i u njemu sudjeluju svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa (djeca i odrasli). Provodi se po unaprijed utvrđenoj metodologiji i u skladu s poznatim, dogovorenim kriterijima.

V. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Bitna zadaća stručnog usavršavanja i u ovoj pedagoškoj godini bila je unaprijediti profesionalni razvoj odgojitelja.

Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika i stručnih suradnika strukturirano je na osnovi postavljenih zadaća odgojno-obrazovnog rada za ovu pedagošku godinu te na osnovi procjena i zaključaka u prošloj pedagoškoj godini.

Stručno usavršavanje provodilo se kroz:

1. Organizaciju skupnih oblika stručnog usavršavanja unutar Ustanove kroz sjednice Odgojiteljskog vijeća, radionice u organizaciji stručnih suradnika vrtića te radionice u suradnji s vanjskim stručnim suradnicima
2. Uključivanje odgojnih radnika na seminare i stručne skupove prema ponudi Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i drugih
3. Praćenje stručne literature

1. ODGOJITEJSKA VIJEĆA

Ove pedagoške godine održano je 6 odgojiteljskih vijeća. Teme odgojiteljskih vijeća bile su:

1. OV, 19. rujna 2014.

- Godišnji plan i program rada ustanove za pedagošku godinu 2014./2015.
- Donošenje Plana djelovanja Eko vrtića za pedagošku godinu 2014./2015.

2. OV, 17. studenog 2014.

- Projektno planiranje – provođenje i dokumentiranje

3. OV, 26. veljače 2015.

- Prezentacija projekata – poster prezentacije
- Izvješća sa stručnih skupova

4. OV, 13. svibnja 2015.

- Prezentacija projekata – poster prezentacije

5. OV, 17. lipnja 2015.

- Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa
- Ljetna organizacija rada
- Ustrojstvo rada za pedagošku godinu 2015./2016.

6. OV, 28. kolovoza 2015.

- Planiranje i pedagoška dokumentacija

2. FOKUS GRUPE

Jednom u tri mjeseca, nakon provedenog praćenja razvoja i izrađenog razvojnog profila, održavale su se fokus grupe usmjerene na određeno područje razvoja. Ovisno o području razvoja koje je toj odgojnoj skupini prioritetno u idućem tromjesečju, sastajali su se po jedan odgojitelj iz svake odgojne skupine, sa svojim kolegama i članom stručnog tima (logopedom ako je u pitanju jezično – govorni razvoj, defektologom ako se radi o motoričkom razvoju te psihologom ako je prioritetno

područje razvoj spoznaje ili socio – emocionalni razvoj djeteta). Na fokus grupama su, uz podršku od strane stručnog suradnika, odgojitelji izmjenjivati iskustva i razrađivali aktivnosti ciljano usmjerene na razvojne zadatke na čijem je svladavanju potrebno više raditi s djecom u pojedinoj odgojnoj skupini.

Odgojitelji su u svojim godišnjim izvješćima procjenjivali kvalitetu podrške stručnih suradnika pri planiranju i provođenju aktivnosti usmjerenih na poticanje cjelokupnog razvoja djece kroz fokus grupe te je prosječna ocjena ($M=5,29$), zbog uske vezanosti, prikazana u dijelu praćenja ostvarivanja razvojnih zadaća. U svojim izvješćima odgojitelji navode kako se vodilo računa o svim dobnim skupinama unutar jedne grupe te su kroz fokus grupe dobivali vrlo konkretnu pomoć kroz stručnu literaturu, izmjene iskustava i ideja sa kolegama i kolegicama koje mogu primjenjivati u neposrednom radu. Neki odgojitelji fokus grupe ipak ne smatraju previše potrebnim te navode da raspravljati i razmjenjivati iskustva sa drugim odgojiteljima mogu i van fokus grupe svakodnevno prema individualnim potrebama. Odgojitelji kao ometajući faktor navode pripremu za fokus grupe u smislu fotografiranja aktivnosti i prezentiranja istih zbog slabijeg informatičkog obrazovanja. Većina odgojitelja predlaže nastavak ovakve prakse jer smatraju korisnim razmjenjivati iskustva s drugim odgojiteljima i stručnim suradnicima.

3. POTICANJE RAZVOJA DAROVITE DJECE

Jedna od bitnih zadaća ove pedagoške godine bila je poticanje razvoja darovite djece. Ova bitna zadaća prožima brojne aspekte odgojno – obrazovnog rada, pa tako i stručno usavršavanje odgojitelja putem edukacija. Cilj ove edukacije bio je upoznati odgojitelje s osobitostima darovite djece, načinima identifikacije te obogaćivanjem i diferenciranjem redovnog programa u svrhu poticanja potencijala darovite djece. Cilj je također i povećati osjećaj vlastitih kompetencija odgojitelja za rad s potencijalno darovitom djecom. Teme edukacije bile su: Darovito dijete (teorijski okvir), potrebe darovitog djeteta, logičko-kombinatoričke igre, računalne igre, pokusi i kreativnost u misaonim procesima.

Edukacija je bila obavezna za sve odgojitelje, a provodila ju je psihologinja u suradnji s odgojiteljkama Fabijanić i Žalac koje su prošle edukaciju za rad s darovitom djecom u Centru za poticanje darovitosti „Bistrić“. Edukacija se provodila kroz pet susreta u trajanju od 2 sata, a odgojitelji su bili podijeljeni u dvije grupe.

Na posljednjoj radionici odgojitelji su procijenili kvalitetu aktiva. Odgojitelji smatraju da je bilo dovoljno susreta te da je sadržaj bio primjenjiv i zanimljiv jer su dobili nove spoznaje te je ponuđeno puno ideja i materijala koji će im biti korisni u dalnjem radu s djecom. Navode da je aktiv bio zanimljiv jer je bio obogaćen sa mnoštvom primjera i igara koje im mogu pomoći u radu te što su sve te aktivnosti mogli i proraditi prije provođenja s djecom. Također navode da su se osjećali ugodno zbog opuštene atmosfere i zabavnih, zanimljivih i poticajnih aktivnosti. Odgojitelji procjenjuju da su aktivno sudjelovali u radionicama te da su radionice bile dobro pripremljene. Također su na skali od 1 do 6 procijenili kvalitetu ovog stručnog aktiva. Prosječna ocjena je 5,73.

4. OSMIŠLJAVANJE, PROVEDBA I EVALUACIJA INDIVIDUALIZIRANOG ODGOJNO-OBRAZOVNOG PLANA ZA DIJETE S TEŠKOĆAMA

S djecom s težim i višestrukim teškoćama u razvoju koja su u našoj ustanovi uključena prema inkluzivnom predškolskom modelu (u redovne odgojne skupine zajedno sa djecom tipičnog razvoja), a čije posebne potrebe iziskuju prilagodbu programa vrtića (vrijeme boravka u vrtiću na dnevnoj ili tjednoj razini, podrška pomoćnika, prilagodba odgojno-obrazovnog programa) provode se Individualizirani odgojno-obrazovni programi (IOOP) za čije što kvalitetnije i uspješnije provođenje je osmišljeno stručno usavršavanje za odgojitelje kroz 8 radionica čije su teme pratile faze provođenja programa: 1. Individualan razvojni profil = Uočavanje jakih i slabih strana pojedinog razvojnog područja te sposobnosti, interesa i potreba djeteta s teškoćama, 2. Formiranje SMART ciljeva Individualiziranog odgojno-obrazovnog plana, 3. Osmišljavanje i provedba aktivnosti usmjerenih na postizanje ciljeva IOOP-a, 4. Uloga roditelja, odgojitelja i pomoćnika u provedbi IOOP-a, 5.

Aktualizacija postavljenih ciljeva, 6. Praćenje i dokumentiranje napretka djeteta, 7. Osmišljavanje i provedba aktivnosti usmjerenih na postizanje ciljeva IOOP-a, i 8. Evaluacija Individualnog odgojno-obrazovnog plana. Sve planirane radionice su realizirane te je ukupno provedeno 9 radionica, ponavljana je 2. radionica s temom Formiranje SMART ciljeva Individualiziranog odgojno-obrazovnog plana. Radionicama su bili obvezni prisustvovati odgojitelji u čijim odgojnim skupinama se provodi inkluzija djece s težim i višestrukim teškoćama i za koju prema procjeni stručne službe postoji potreba provođenja individualiziranog odgojno-obrazovnog programa. Mogućnost sudjelovanja imali su i odgojitelji prema svom interesu. Ukupno je sudjelovalo 21 odgojitelj. Ciljevi ovog stručnog usavršavanja bili su priprema odgojitelja za aktivno sudjelovanje u provedbi svih koraka individualiziranih programa (osmišljavanje, provedba i evaluacija), unaprjeđenje suradnje odgojitelja i svih ostalih sudionika u radu s djetetom (odgojitelj - roditelji djeteta s teškoćama, odgojitelj – odgojitelj partner u odgojnoj skupini, odgojitelj - pomoćnik, odgojitelj – defektolog, odgojitelj – članovi stručne službe prema potrebi djeteta) te razmjena iskustava i informacija svih odgojitelja u čijim odgojnim skupina se provodi inkluzija djece s teškoćama (svojevrsna grupa podrške). Radionice je vodila stručna suradnica defektologinja. Odgojitelji su bili slobodni kreirati dinamiku svog dolaska na stručno usavršavanje na ovu temu u suradnji s odgojiteljem partnerom iz iste odgojne skupine te po provedenoj radionici informirati odgojitelja partnera o aktivnostima planiranim za naredno razdoblje.

U evaluaciji koja je provedena po završetku radionica sudjelovalo je 20 odgojitelja.

Svi odgojitelji smatraju da im je sudjelovanje koristilo u radu s djecom s teškoćama, njegovim roditeljima i pomoćnikom. Također, teme radionica svi odgojitelji procjenjuju korisnima jer su ih „vodile“ kroz provođenje IOOP-a. 15% odgojitelja je uz sudjelovanje na radionicama tijekom pedagoške godine trebalo dodatnu pomoć stručnog suradnika defektologa u formiranju ciljeva, osmišljavanju i provedbi aktivnosti, a 20% odgojitelja smatra da će im biti potrebna dodatna podrška u osmišljavanju liste procjene, formiranju ciljeva, osmišljavanju i provedbi aktivnosti u skupini, suradnji s roditeljima te evaluaciji i iduće pedagoške godine.

75% odgojitelja smatra da im je za rad s djetetom s teškoćama i provođenje IOOP-a u narednoj pedagoškoj godini i dalje potrebna podrška stručnog suradnika defektologa kroz ovakav način rada tj. održavanje radionica kao do sada. 25% odgojitelja smatra da im je potrebnija podrška stručnog suradnika defektologa kroz individualne razgovore, nego kroz radionice.

15% odgojitelja smatra da bi svakoj od radionica trebali prisustvovati svi odgojitelji iz odgojne skupine, a njih 85% smatra dobrim dosadašnjim način rada tj. izmjenično prisustvovanje radionicama. 25% odgojitelja smatra da im ne koristi razmjena iskustava sa drugim odgojiteljima, 20% odgojitelja smatra da bi radionicama trebali prisustvovati i drugi odgojitelji iz susjednih odgojnih skupina kako bi bili informirani o načinima rada s djetetom s teškoćama, dok 70% odgojitelja razmjenu iskustava i informacija s odgojiteljima drugih odgojnih skupina u kojima su također uključena djeca s teškoćama smatra poželjnom i korisnom. 40% odgojitelja smatra da bi radionicama trebali prisustvovati i pomoćnici djece.

85% odgojitelja dosadašnji način provođenja IOOP-a smatra funkcionalnim. 25% odgojitelja napominje da bi provođenje IOOP-a bilo funkcionalnije kada bi se provodile individualne konzultacije odgojitelja, pomoćnika i defektologa uz održavanje radionica. Takav oblik suradnje sa stručnim suradnikom defektologom bio je moguć i tijekom ove pedagoške godine te su individualni razgovori na temu provođenja IOOP-a održavani kada su odgojitelji ili stručni suradnik defektolog iskazali potrebu za njima. Odgojitelji također navode da im je potrebno više konkretnih primjera koje aktivnosti mogu provoditi u skupini, predlažu održavanje radionica za roditelje, upisivanje manjeg broja djece u skupinu te skupine približne kronološke dobi radi manjih individualnih razlika među djecom koje su uvjetovane dobi djece.

Svi odgojitelji smatraju da su dogovoren načini dokumentiranja provođenja IOOP-a dobri i ne vide potrebe za njihovom izmjenom.

Odgojitelji su ocjenama od 1 do 5 (1 najniža, 5 najviša ocjena) procjenjivali kvalitetu vođenja radionica tj. voditelja stručnog suradnika defektologa, suradnju stručnog suradnika defektologa i

odgojitelja tijekom provođenja IOOP-a za pojedino dijete, svoj osobni angažman u radionicama i provođenju IOOP-a te angažman odgojitelja partnera u odgojnim skupinama. 70% odgojitelja ocjenom 5 procjenjuje kvalitetu vođenja radionica, njih 25% procjenjuje ocjenom 4, dok 5% nije u mogućnosti procijeniti kvalitetu vođenja radionica zbog nedovoljne prisutnosti na radionicama tijekom pedagoške godine. Prosječna ocjena 4,74. Neki od komentara odgojitelja su „Pohvalujem trud i strpljenje za neprestano pojašnjavanje nejasnoća.“, „Važno nam je izrazgovarati teškoće na koje nailazimo, ali s mjerom da ne propustimo temu radionice.“, „Stručna suradnica defektologinja je, kao voditelj radionica, pomno osmišljenim temama te konkretnim primjerima omogućila stjecanje novih znanja.“, „Ne mogu procijeniti jer sam zbog dužeg bolovanja bila na samo jednoj radionici.“, „Stručan pristup i razumljiva prezentacija tema na radionicama.“, „Dobro se osjećam jer nam je stručni suradnik defektolog vrlo stručan, konkretan, jasan u provođenju aktivnosti IOOP-a u skupini u radu s djetetom s teškoćama.“.

Jedan odgojitelj ocjenom 3 procjenjuje suradnju stručnog suradnika defektologa i odgojitelja tijekom provođenja IOOP-a, njih 25% daje ocjenu 4, a 65% međusobnu suradnju i angažman stručnog suradnika defektologa procjenjuje najvišom ocjenom. Prosječna ocjena 4,63. Odgojitelji su svoje procjene obrazložili komentarima „Hvalevrijedna pomoć, ali treba nam još konkretnih primjera aktivnosti, malo je vremena za osmišljavanje uz sve druge obaveze.“, „Svojim redovitim individualnim radom s djetetom, suradnjom s roditeljima djeteta, odgojiteljicama te pomoćnicom, stručna suradnica defektologinja pomogla je kvalitetnom provođenju IOOP-a.“, „Stručna pomoć odgojiteljima, podrška, uključivanje pomoćnika, rad s djetetom i roditeljima, izmjena informacija. Hvala na suradnji!“, „Smatram da svi koji smo uključeni dajemo svoj maksimum.“, „Stručna pomoć odgojiteljima, podrška, uključivanje pomoćnika, rad sa djetetom i roditeljima, izmjena informacija.“ Troje odgojitelja navodi kako su im potrebne konkretnije upute stručnog suradnika defektologa koje aktivnosti provoditi s djetetom u svrhu postizanja ciljeva IOOP-a.

20% odgojitelja ocjenom 3 procjenjuje svoj angažman na radionicama, također 20% odgojitelja svoj angažman procjenjuje ocjenom 4, a njih 60% se samoprocjenilo najvišom ocjenom.

Samoprocjena angažmana u provođenju IOOP-a odgojitelja je sljedeća: 5% se procijenilo ocjenom 3, 20% ocjenom 4, a 75% najvišom ocjenom.

U procjeni odgojitelja partnera u odgojnoj skupini dominiraju najviše ocjene, 85%. 15% odgojitelja je odgojitelja partnera procijenilo također visokom ocjenom 4.

Odgojiteljima je ponuđeno nekoliko tema stručnog i praktičnog ospozobljavanja u idućoj pedagoškoj godini te su sami mogli predložiti temu koju smatraju potrebnom.

Predložena tema	Interes odgojitelja
a) Uspostavljanje i održavanje kontakta očima	35%
b) Kako potaknuti dijete s autizmom na interakciju	60%
c) Korištenje geste kao komunikacijskog sredstva	35%
d) Igre pretvaranja u funkciji učenja	35%
e) Korištenje vizualnih rasporeda	25%
f) Alternativne metode komunikacije – komunikacijska knjiga, komunikator, piktogram, Makaton znakovi	45%
g) Vaši prijedlozi tema	/

Četvero odgojitelja predlaže izradu „osobne karte“ za dijete s teškoćom kao pomoć svima koji će doći ili već dolaze u kontakt s djetetom u slučaju spojenih skupina, dežurstva, u slučaju zamjene ili tijekom ljetnog rada.

Misli za kraj...

- Radionice su bile od velike pomoći što za rad s djetetom s teškoćama što za kvalitetniju komunikaciju s roditeljima djeteta.

- Potreban i dobrodošao način suradnje s djecom s teškoćama, podrška i oslonac odgojitelja u promišljanju, osmišljavanju i provođenju ciljeva IOOP-a.
- Stručni aktiv bio mi je vrlo konstruktivan, ovaj način rada ulijeva mi veliku dozu samopouzdanja, u svakom trenutku znam da imam oslonac i podršku, znam kome se trebam obratiti za pomoć! Bravo!
- Redovito sudjelovanje na internim stručnim aktivima, razmjena iskustava i informacija s odgojiteljima skupina u kojima je dijete s teškoćama te angažman suradnika defektologa pomogli su mi da se osjećam kompetentnom u provođenju IOOP-a.
- Redovitim sudjelovanjem i razmjenom iskustava sa odgojiteljima na internom stručnom aktivu, stekla sam dodatne kompetencije potrebne za kvalitetan rad s djetetom s teškoćama u razvoju u svrhu ostvarenja zadanih ciljeva.
- Želim nam svima mnogo sreće, zdravlja, strpljenja i volje (entuzijazma) za uspješno ostvarivanje postavljenih ciljeva, a posebno onih vezanih uz IOOP.
- Kad odrasteš vrlo često čuješ da je svijet takav kakav jest, a da bi se naš dječak našao u tom svijetu potrebna mu je naša pažnja, ljubav i podrška koju mu zajedno pružamo.
- Sve ono što je dobro, plemenito, lijepo, a pomaže našem dječaku u njegovom razvoju, gradile smo kroz radionice i individualne razgovore.

5. JEZIČNO – GOVORNI RAZVOJ DJECE PRED POLAZAK U ŠKOLU

Interni stručni aktiv „Jezično – govorni razvoj djece u godini pred polazak u školu“ sastojao se od tri radionice na kojima su sudjelovali odgojitelji koji u svojim odgojnim skupinama imaju djecu školske obveznike. Aktivnostima na navedenim radionicama obrađivana su područja jezičnih znanja i vještina bitnih za razvoj početnog čitanja i pisanja kod djece predškolaca. Sukladno tome, razrađivane su aktivnosti prikladne za neposredan rad s djecom na ovim područjima.

Ostvarivanje specifičnih uvjeta za poticanje jezično – govornog razvoja djece realizirano je neposrednim radom odgojitelja kroz: formiranje centara slikovnica te centara početnog čitanja i pisanja, uporabu priča (aplikacija), slikopriča, govornih igara, igara s prstićima, brojalica, izradu slikovnica, poticanje na govorno izražavanje, korištenje rime, uporabu štapnih lutkica, scenske igre, zagonetke, osvještavanje slogova i glasova, aktivnosti za razvoj fonološke svjesnosti, rebuse, križaljke, „Ples pisanja“ te različite poticaje koji su svakodnevno dostupni djeci.

Prijedlozi odgojitelja za unapređivanje odgojno – obrazovnog rada na ovom području su: nastavak provođenja ovih i sličnih aktivnosti, nastavak radioničkog tipa suradnje sa stručnim suradnikom logopedom, razmjena iskustva s kolegama odgojiteljima, organiziranje više kazališnih predstava primjerenoj dobi djece, korištenje tradicijskih igara, nabavka literature iz ovog područja za objekt Radost 2, nastavak individualnog logopedskog rada s pojedinom djecom, suradnja s Montessori odgojiteljima iz drugih vrtića (Elmeri), učiniti dostupnijim potrošni materijal za izradu poticaja (toner, folije za plastificiranje...).

Kreiranje istraživalačke kulture vrtića

Na početku pedagoške godine predavanje je održala dr.sc. Mirjana Šagud, prof. pod nazivom "Kreiranje istraživalačke kulture vrtića-pedagoški aspekt kurikuluma". Cilj cjelokupnog rada tijekom pedagoške godine bio je usmjeren na kreiranje što bogatijeg materijalnog okruženja koje je potrebno za aktivno učenje djece. Da bismo učenje djece učinili ugodnijim, provokativnijim i zabavnijim nastojali smo postići što bolju integraciju u sadržajnom i organizacijskom pogledu, promatrajući i analizirajući smislenost prostorne organizacije za djetetov razvoj i življenje, vodeći računa i o komunikacijskom kontekstu i kvaliteti komunikacije između djece i odgojitelja. Središte naših analiza bilo je dijete sa svojim potrebama i interesima koje se dobrom komunikacijom, verbalnom i neverbalnom, nastojalo iskoristiti i razvijati. Uloga odgojitelja, svrhovitost njegovih akcija te primjereno reagiranja bila je tema naših analiza i promišljanja (refleksija i samorefleksija).

Predavanje pod nazivom "Kreiranje istraživalačke kulture vrtića-pedagoški aspekt kurikuluma" održala je dr.sc. Mirjana Šagud, prof. za sve odgojitelje i stručni tim na početku pedagoške godine.

Obilazak odgojnih skupina po objektima realizirao se prvog dana u jutarnjim terminima, a refleksija i samorefleksija nakon neposrednog rada odgojitelja prve smjene, te drugog dana s odgojiteljima jutarnje smjene. Odgojitelji su prezentirali kulturu svakodnevnog okruženja jednom mjesечно putem foto i video zapisa te power point prezentacija. Kultura se iščitavala u jeziku i ritualima, dominantnim vrijednostima te ozračju koje je prevladavalo unutar odgojne skupine, kvarta i ustanove. Održano je ukupno šest susreta. Na zadnjem susretu u travnju, 2015. godine obišli smo osam soba dnevnog boravka u centralnom objektu i tri sobe dnevnog boravka na područnom odjeljenju u Gornjem Desincu. Odgojitelji "domaćini" soba dnevnog boravka predstavili su svoju odgojnju skupinu i to: dob, potrebe i interes djece, izazove, dileme i postupke koje su čini u cilju što kvalitetnijeg materijalnog okruženja.

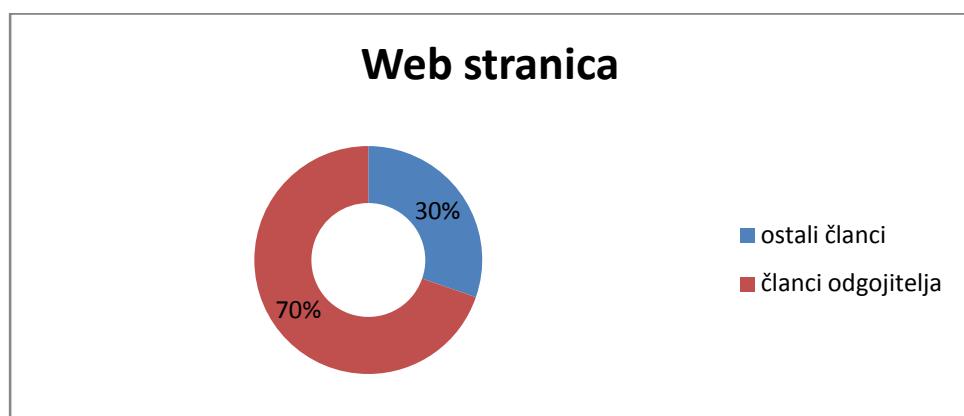
Odgojitelji navode da je profesorica svojim prijedlozima potaknula na veći angažman pri promišljanju kreiranja materijalnog okruženja, što je, pridonijelo cjelokupnim radom s djecom. Uvid u rad naših kolegica kroz prezentacije i obilascima soba dnevnog boravka smo zadovoljne jer smo na taj način razmijenile iskustva i izazove na koje nailazimo tijekom kreiranja materijalnog okruženja. Odgojitelji smatraju da je potrebno organizirati više susreta kao što je bio zadnji, početni strah i nesigurnost nisu negativni već isti vode do stvarnih i pozitivnih iskustava, dobili smo potvrdu da idemo u dobrom smjeru, susreti su nam dali "vjetar u leđa", otkrili neke nove ideje, poticaj da aktivnije i kritičnije promišljamo i djelujemo. Neki odgojitelji očekivali su više konkretnih smjernica, u početku je bilo nejasnoća, dotakli smo mnogo tema pa su neke ostale nedorečene.

Susret roditelja polaznika radionica ranijih ciklusa pod nazivom Klub za roditelje "Rastimo zajedno" održan je jednom tijekom godine. Klub za roditelje vode pedagoginja i viša medicinska sestra.

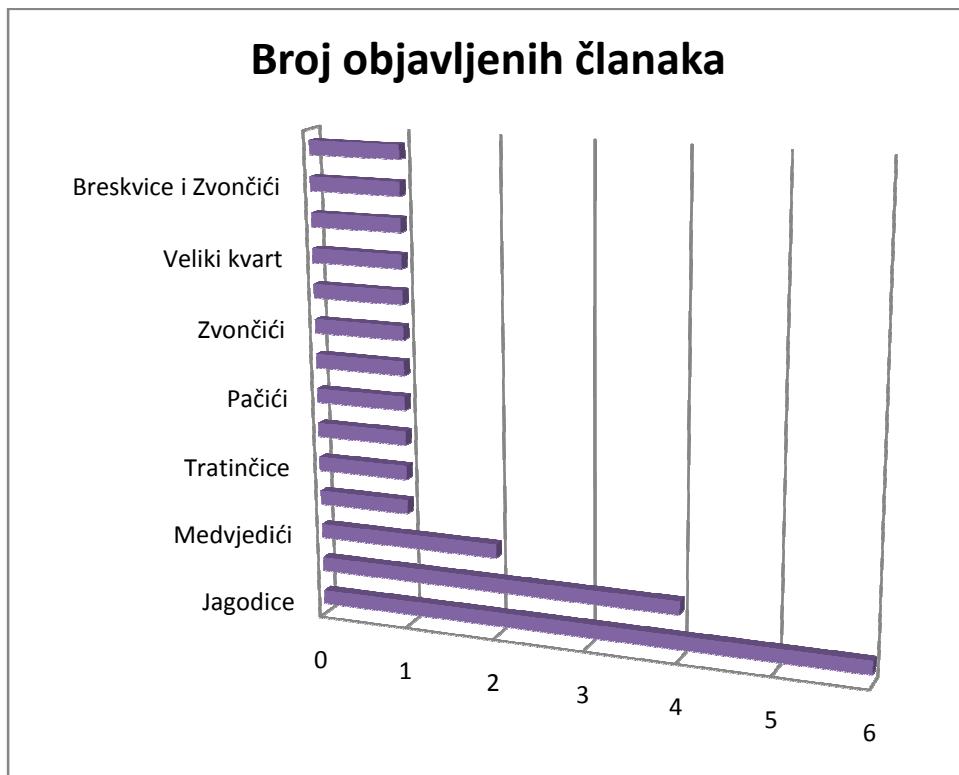
Uređivanje web stranice vrtića

Web stranica vrtića sadržajem prati odgojno – obrazovni rad ustanove, kao i sva bitna događanja tijekom pedagoške godine. Voditelji kvartova kroz radne su dogovore odgojnim skupinama kvarta prenosili zaduženja za predaju materijala za web stranicu vrtića. Osim prilaganja materijala za koje su kvartovski zaduživani, odgojitelji svih odgojnih skupina mogli su za objavu na web stranici prilagati materijale kojima je dokumentiran određeni segment njihovog neposrednog odgojno – obrazovnog rada.

Graf pokazuje kako je većina objavljenog sadržaja potekla upravo od odgojitelja, dok ostatak čine različite obavijesti administrativne i stručne službe vrtića.

Iz Grafa vidljivo je u kojem su broju odgojne skupine i odgojitelji sudjelovali u predaji materijala za web stranicu vrtića.

STRUČNO USAVRŠAVANJE VAN USTANOVE

Tablica. Stručno usavršavanje van ustanove

VRIJEME I MJESTO ODRŽAVANJA	TEMA	SUDIONICI
11.9.2014. Zagreb	Sekcija predškolskih pedagoga	pedagoginja Marija Svoboda
22.-24.9.2014. Opatija	HPKZ – jesenska škola (prezentiranje našeg projekta)	ravnateljica Jadranka Stojković, pedagoginja Marija Svoboda
29.9.2014. Centar za poticanje darovitosti Bistrić, Zagreb	Ospozobljavanje za voditelje kraćeg specijaliziranog programa za darovitu djecu	psihologinja Silvija Katovčić odgojiteljica Marija Fabijanić
13.-15.10.2014. Osijek	HPD – Pedagozi u odgoju i obrazovanju	ravnateljica Jadranka Stojković, pedagoginja Marija Svoboda
17.10.2014. Unicef, Zagreb	Seminar koordinatora projekta „Škole za Afriku“	odgojiteljica Štefica Fabijanić
17.-18.10.2014. Ivanić-Grad	5. godišnja konferencija voditelja u programu Rastimo zajedno	pedagoginja Marija Svoboda odgojiteljica Mihaela Pustaj
20.10.2014. Centar za poticanje darovitosti Bistrić, Zagreb	Ospozobljavanje za voditelje kraćeg specijaliziranog programa za darovitu djecu	psihologinja Silvija Katovčić odgojiteljica Marija Fabijanić
24.10.2014. NCVVO	Razvojni plan - vrednovanje	odgojiteljice Mihaela Pustaj, Vesna Navoj, glavna kuharica Jadranka Gojmerac

24.10.2014. ERF, Zagreb	Rana komunikacija	logopedinja Iris Sečen
31.10.2014. AZOO, Zagreb	Seminar za pripravnike	odgojiteljica Ana Kovačević
5.-8.11.2014. Rovinj	22. godišnja konferencija hrvatskih psihologa „Kako obrazovanju dodati boju“	ravnateljica Jadranka Stojković, psihologinja Silvija Katovčić
7.11.2014. DV Bukovac, Zagreb	Trajna edukacija medicinskih sestara zaposlenih u dječjim vrtićima	VMS Mirjana Šimanović
12.11.2014. Zagreb	Završna konferencija IPA projekta DV Gajnice	ravnateljica Jadranka Stojković, defektologinja Marija Presečki Zmajlović
19.11.2014. Karlovac	Sastanak predstavnika JLPRS i ravnatelja dječjih vrtića po pozivu MZOS: Provedba obveznog programa predškole	ravnateljica Jadranka Stojković
20.11.2014. Opatija	2. simpozij: Koraci za budućnost bez nasilja, u organizaciji NZZJZ	ravnateljica Jadranka Stojković, odgojiteljica Smiljana Popović
25.11.2014. Centar za poticanje darovitosti Bistrić, Zagreb	Ospozobljavanje za voditelje kraćeg specijaliziranog programa za darovitu djecu	psihologinja Silvija Katovčić odgojiteljica Marija Fabijanić
1.12.2014. Centar za poticanje darovitosti Bistrić, Zagreb	Ospozobljavanje za voditelje kraćeg specijaliziranog program za darovitu djecu	psihologinja Silvija Katovčić odgojiteljica Marija Fabijanić
8.12.2014. Hotel I, Zagreb	Teorija afektivne vezanosti u radu s roditeljima djece s teškoćama u razvoju i kroničnim oboljenjima	VMS Mirjana Šimanović
30.1.2015. Koprivnica	Agresivnost osoba ženskog spola u kolektivu	ravnateljica Jadranka Stojković, pedagoginja Marija Svoboda
3.2.2015. Centar za poticanje darovitosti Bistrić, Zagreb	Ospozobljavanje za voditelje kraćeg specijaliziranog programa za darovitu djecu	odgojiteljica Sandra Žalac
16.2.2015. Rijeka	Ispunjavanje upitnika o fiskalnoj odgovornosti	ravnateljica Jadranka Stojković, tajnica Zorica Mataušić
20.2.2015. DV Srednjaci, Zagreb	Stažiranje stručnih suradnika pedagoga pripravnika i polaganje stručnih ispita	pedagoginja Marija Svoboda
23.2.2015. Centar za poticanje darovitosti Bistrić, Zagreb	Ospozobljavanje za voditelje kraćeg specijaliziranog programa za darovitu djecu	odgojiteljica Sandra Žalac
25.2.2015. DV Špansko, Zagreb	Seminar za pripravnike – opći dio	odgojiteljica Sanja Šimić
3.3.2015. Centar za poticanje darovitosti Bistrić, Zagreb	Ospozobljavanje za voditelje kraćeg specijaliziranog programa za darovitu djecu	odgojiteljica Sandra Žalac
14.3.2015., Hrvatski liječnički zbor, Zagreb	Simpozij o cijepljenju	Vms Mirjana Šimanović
19.3.2015. Šibenik	UTIRUŠ – Proljetno savjetovanje o promjenama u zakonima i	ravnateljica Jadranka Stojković, odgojiteljica Jadranka Volmut

	novodoneseni propisi	
20.3.2015. DV Cvrčak, Zagreb	Prevencija u funkciji zdravlja	VMS Mirjana Šimanović
21.3.2015. Zagreb	Prema partnerstvu s roditeljima	odgojiteljice: Jasenka Gluščić Željka Žužak Marija Zdjelar Mihaela Klemenić Čopić
13.-15.4.2015. Primošten	Pedagog i suvremena pedagoška teorija i praksa	ravnateljica Jadranka Stojković, pedagoginja Marija Svoboda
18.4.2015. DV Trešnjevka, Zagreb	Razvojna mapa djeteta	odgojiteljice: Katarina Šoštarić Tanja Krupežević Tijana Gucić Marija Zdjelar Manuela Miljenović Anita Jurelinac Valentina Batelja Maja Haramija Špoljar Tamara Fabijanić Franić
20.4.2015. Centar za poticanje darovitosti Bistrić, Zagreb	Ospozobljavanje za voditelje kraćeg specijaliziranog program za darovitu djecu	odgojiteljica Sandra Žalac
24.4.2015. DV Jarun, Zagreb	Sekcija predškolskih pedagoga	Pedagoginja Marija Svoboda
24. i 25.4.2015.	Montessori	odgojiteljica Mihaela Pustaj
24. i 25.4.2015. KBC REbro	Multidisciplinarni pristup dijagnosticiranju i otklanjanju jezično-govornih teškoća	logopedinja Iris Sečen
7.5.2015. AZOO,Zagreb	Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje	pedagoginja Marija Svoboda, VMS Mirjana Šimanović, psihologinja Silvija Katovčić
8.5.2015. Naklada Slap, Zagreb	Kako pripremiti i provesti identifikaciju darovite djece	psihologinja Silvija Katovčić

VI. SURADNJA S DJETETOVOVOM OBITELJI

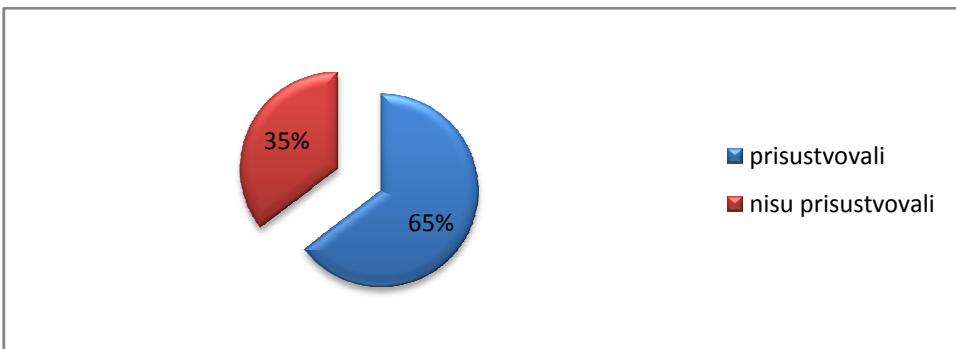
Pod suradnjom s djetetovom obitelji podrazumijevamo individualnu i skupnu suradnju. Pod individualnom suradnjom smatramo sudjelovanje roditelja u donošenju neoblikovanog materijala prema vlastitom afinitetu i individualne razgovore te svakodnevne susrete s odgojiteljima, a pod grupnom suradnjom smatramo roditeljske sastanke i sudjelovanje u radionicama.

Suradnja s roditeljima novoupisane djece:

Za roditelje novoupisane djece je tijekom lipnja održan inicijalni prvi informativni roditeljski sastanak, na kojem su roditelji predavanjem ravnateljice, te putem letaka dobili osnovne informacije o samom vrtiću, načinu rada, djelatnicima, te njihovim pravima i dužnostima. Tijekom lipnja i srpnja, stručni tim je obavio individualne razgovore s roditeljima svakog upisanog djeteta, a razgovoru prisustvuje i dijete koje se upisuje. U inicijalnom razgovoru upoznajemo roditelje sa našom ustanovom, programom i načinima realizacije tog programa, te saznajemo što je moguće više informacija o djetetu koje u rujnu kreće u vrtić, a koje su nam potrebne za uspješni rad s tim djetetom. Na taj način ćemo svakom djetetu moći pristupiti individualno, u skladu s njegovim specifičnim potrebama i olakšati prilagodbu na vrtić kao novo okruženje i roditeljima i djetetu. Prilikom inicijalnog razgovora s roditeljima djece s teškoćama u razvoju, provedeni su postupci predviđeni Protokolom postupanja djelatnika dječjeg vrtića u procesu inkluzije djece s teškoćama u razvoju.

Za roditelje novoupisane djece je na početku pedagoške godine održan roditeljski sastanak sa temom „Prilagodba djeteta na vrtić“. Roditeljski sastanci realizirani su neposredno prije prvog dana dolaska djeteta u vrtić. Roditeljski sastanak sa dvije nove jasličke skupine (Pingvini, Školjkice), vodila je viša medicinska sestra, za novu mješovitu jasličku skupinu (Gumbek) pedagoginja, a za roditelje čija su djeca upisana u već postojeće skupine psihologinja. Ove godine, zbog otvorenja novog područnog objekta u Desincu, održan je roditeljski sastanak sa roditeljima novoupisane djece i roditeljima koji su premjestili djecu iz drugih objekata u PO Desinec također s temom „Prilagodba djeteta na vrtić“ koji se realizirale ravnateljica, pedagoginja, psihologinja, logopedinju, defektologinja. Tom roditeljskom sastanku prisustvovali su i odgojitelji tri skupne koje će boraviti u područnom odjeljenju Desinec. Na tim sastancima kroz razgovor i pripremljene letke nastojimo informirati roditelje o tome što je prilagodba, na koji način provodimo prilagodbu i zašto je važno postepeno dovođenje djeteta u vrtić, o mogućim ponašanjima i reakcijama djeteta kako bi i roditeljima i djeci što lako protekli prvi dani u Vrtiću. Također je cilj i što više smanjiti početnu zbumjenost i gužvu u vrijeme kad je najvažnije svu pažnju usmjeriti na dijete, a ne na organizacijska pravila. U potpuno novim skupinama dogovoreni su i termini prilagodbe, koja je raspodijeljena u dva tjedna i opet iz razloga izbjegavanja nepotrebne gužve i stvaranja uvjeta za individualno posvećivanje svakom djetetu. Na sastancima je roditeljima ponuđena mogućnost dolaska u vrtić s djetetom na „Dan otvorenih vrata“ neposredno prije početka pedagoške godine. Odaziv roditelja je i ove godine bio velik, a reakcije roditelja pokazuju da je ta mogućnost i njima i djeci olakšala odvajanje.

U samom tijeku prilagodbe realizirano je 5 radionica za roditelje u Jastrebarskom te 4 radionice za roditelje u Desincu u organizaciji stručnog tima s ciljem olakšavanja odvajanja i podrške roditeljima. Tim radionicama obuhvaćeno je ukupno 64,6 % roditelja novoupisane djece (84 od 130 roditelja).

Graf. Proporcija roditelja prisutnih na radionicama u tijeku prilagodbe

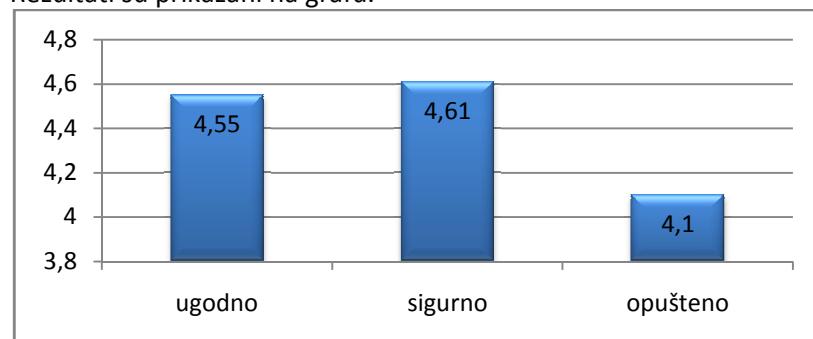
Kako su period prilagodbe doživjeli roditelji doznali smo putem upitnika za roditelje. Upitnik je primjenjen tijekom listopada u svim odgojnim skupinama. Od 129 podijeljenih upitnika vraćeno je 45,7% upitnika (59 ispunjenih upitnika).

Poznavanje situacije i mogućnost predviđanja ishoda olakšava roditeljima period prilagodbe i umanjuje stres. Zbog toga je detaljno informiranje o svim segmentima vrtićkog života i ponašanja djeteta u kontekstu vrtića baza na kojoj počinjemo graditi povjerenje roditelja u vrtić. Roditelje se informira o odgojnog programu i načinima njegove realizacije, ritmu dana u vrtiću, o profesionalcima koji će se brinuti za djetetove potrebe, o oblicima suradnje, ponašanju i reakcijama djeteta u periodu prilagodbe itd. S druge strane, roditelj se postavlja u ulogu informatora, odnosno osobe koja će nas upoznati sa svojim djetetom, njegovim ranim razvojem, navikama, interesima i sl. Nastojimo roditelju odaslati poruku da nam je važno njegovo dijete, njegove specifičnosti i potrebe.

Prosječna procjena stupnja u kojem se roditelji osjećaju informirani, odnosno pripremljeni za prve dane djetetovog boravka u vrtiću (dobivena na skalama procjene od 1 do 5, pri čemu 1 predstavlja najnižu, a 5 najvišu jedinicu procjene) iznosi $M=4,56$; $sd=.655$. Dominantna vrijednost procjene iznosi $D=5$. Na osnovi dobivenog rezultata možemo zaključiti kako su poduzete sve akcije, čiji je cilj bio da u maksimalno mogućoj mjeri pripremimo, educiramo i savjetujemo roditelje, imale smisla. Također možemo zaključiti da se roditelji osjećaju dobro informirani i pripremljeni za prve dane djetetovog boravka u vrtiću i njegove specifične reakcije.

Roditelji navode da su najviše informacija o periodu prilagodbe na vrtić dobili su na roditeljskom sastanku prije početka prilagodbe (49,2%) te na «masovnom» roditeljskom sastanku (42,4%), o potom slijede i inicijalni intervju s članom stručnog tima (40,7%) te radionica za roditelje drugi dan boravka djeteta u vrtiću (35,6%). Roditelji procjenjuju da su najmanje informacija o životu u vrtiću tijekom perioda prilagodbe dobili putem informativnih letaka (18,6%).

Evidentno je da se neki roditelji ne osjećaju u potpunosti ugodno tijekom boravka s djetetom u grupi, budući da se suočavaju sa relativno nepoznatom ulogom, za koju im treba poticaj profesionalaca. Zanimalo nas je kao su roditelji procjenjivali svoje osjećaje s kojima su se suočavali tijekom boravka u grupi. Na skali od 1 do 5 roditelji su trebali procijeniti kako su se osjećali prvih dana u vrtiću, pri čemu je 1 značilo uopće se nisam tako osjećao, a 5 u potpunosti sam se tako osjećao. Rezultati su prikazani na grafu.

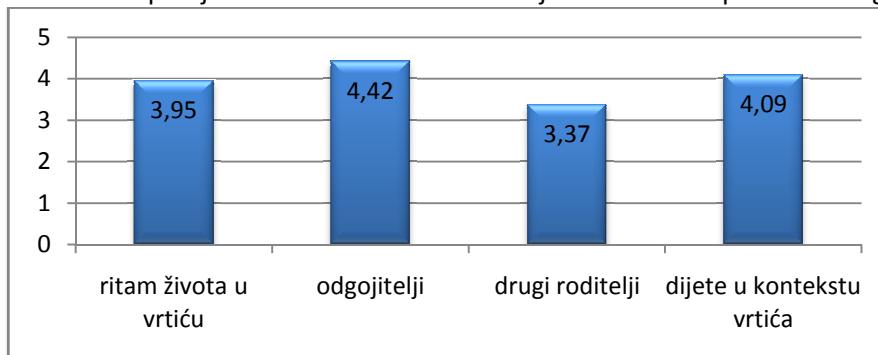

Graf . Osjećaji roditelja za vrijeme prilagodbe

Možemo zaključiti da su se roditelji osjećali ugodno, sigurno i opušteno. Moguće je da su isplanirani poticaji (upute odgojitelja i članova stručnog tima) doprinijeli takvim osjećajima. Isto tako, moguće je da su ti osjećaji proizašli iz činjenice da su roditelji, baveći se svojom djecom, imali mogućnost opažati njihovo ponašanje u kontekstu grupe, novom prostoru, njihovu komunikaciju sa odgojiteljem itd. Dakle, imali su svojevrstan osjećaj kontrole nad situacijom.

Zanimalo nas je koliko je boravak u vrtiću omogućio roditeljima da upoznaju: ritam života u vrtiću, odgojitelja, roditelje druge djece i njihovo dijete u kontekstu vrtića.

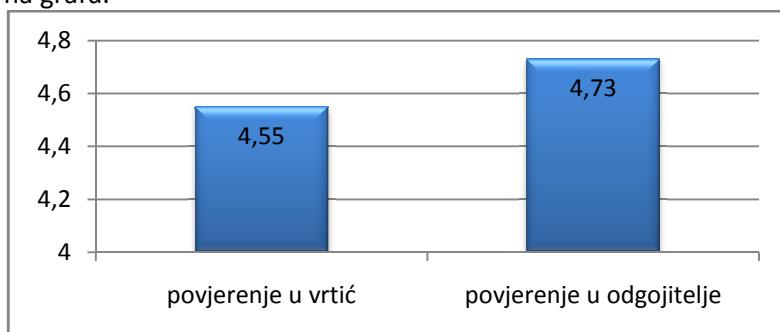
Na skalama procjene od 1 do 5 dobiveni su sljedeći rezultati prikazani na grafičkom prikazu.

Graf. Procjena roditelja o mogućnostima upoznavanja različitih aspekata vrtića za vrijeme boravka s djetetom

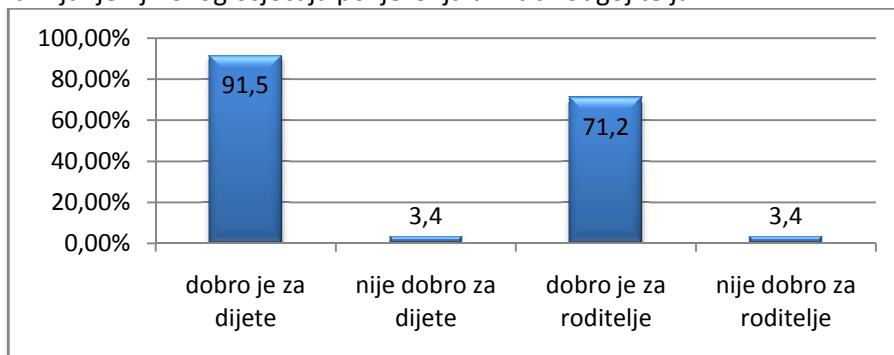
Možemo zaključit da su se roditelji najmanje međusobno upoznali, vjerojatno zbog specifičnosti rasporeda boravka u vrtiću tijekom dana. Međutim, u relativno visokom stupnju su uspjeli upoznati odgojitelja , svoje dijete u kontekstu vrtića, kao i ritam života u vrtiću.

Roditelji su na skala od 1 do 5 također procjenjivali koliko je boravak s djetetom u vrtiću utjecao na njihov osjećaj povjerenja u vrtić, odnosno povjerenja u odgojitelja. Rezultati su prikazani na grafu.

Graf. Procjena roditelja o utjecaju boravka u grupi na osjećaj povjerenja u vrtić i odgojitelje

Možemo zaključiti kako je boravak roditelja u vrtiću u periodu prilagodbe djeteta utjecao na razvijanje njihovog osjećaja povjerenja u vrtić i odgojitelja.

Graf. Stavovi roditelja o ovakovom načinu organizacije perioda prilagodbe

Stavovi roditelja, o organizaciji perioda prilagodbe, u kojoj postoji mjesto za roditelja, koji će boraviti u grupi zajedno s djetetom i svojim ponašanjem predstavljati mu model, prvenstveno su pozitivni. Većina roditelja smatra da je to dobro za dijete i za roditelje.

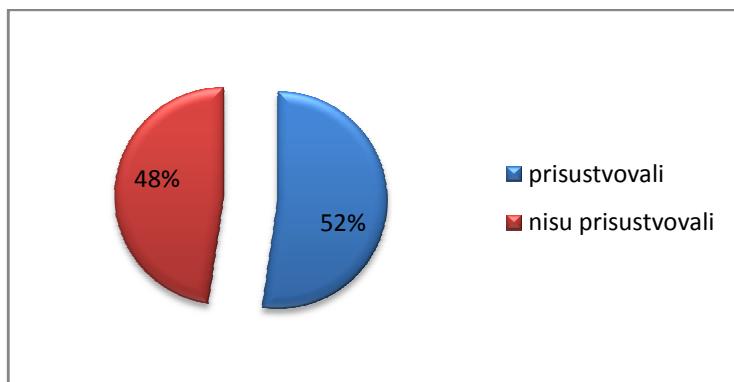
Dakle, roditelji boravak sa djetetom smatraju pozitivnim iskustvom, te je moguće da je faktor boravka roditelja u grupi doprinio redukciji stresa te olakšao odvajanje, kako za dijete tako i za roditelja.

Zanimala nas je i procjena roditelja o stupnju prilagođenosti njihovog djeteta na vrtić. Procjene su davali na skali od 1 do 5. Prosječna vrijednost je $M= 4,22$, a raspršenje $sd=0,811$. Iz rezultata je vidljivo da roditelji smatraju da su se djeca uglavnom prilagodila na vrtić.

Od negativnih iskustava roditelji navode bolesti, plač djeteta i regresiju u ponašanju te predlažu sporiju prilagodbu i duži boravak roditelja s djetetom. Od pozitivnih iskustava navode dobru suradnju sa odgojiteljima, ističu njihovo iskustvo, odgovornost, povjerenje, ljubaznost, strpljivost, otvorenost, pažnju i pristup prema djeci i roditeljima. Primjećuju da je dijete sretno, zadovoljno, uči nove stvari, stječe prijatelje, samostalnije je i samopouzdanije. Smatraju da je period prilagodbe dobro organiziran, zadovoljni su postepenom prilagodbom i boravkom roditelja u skupini koji im omogućuje upoznavanje vrtića, odgojitelja, organizaciju ritma i prostora te stručnog tima. Također pozitivnim ističu dan otvorenih vrata te radionicu za roditelje 2. dan boravka djeteta u vrtiću.

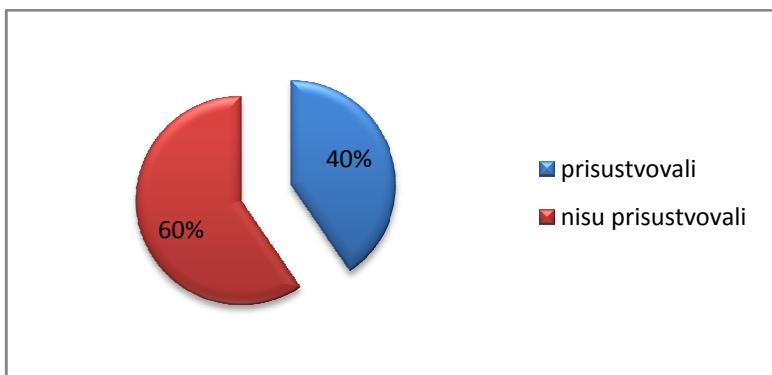
Suradnja s roditeljima djece školskih obveznika

Tijekom listopada održani su roditeljski sastanci za roditelje djece školskih obveznika kao i za roditelje koji žele ranije upisati djecu u prvi razred. Jedan sastanak je održan za roditelje djece u predškoli, a dva sastanka su održana za roditelje djece u primarnom programu. Tema roditeljskog sastanka bila je „Razvoj djeteta u godini pred polazak u školu“, a voditeljice sastanka bile su logopedinja i psihologinja. Tim roditeljskim sastanicima obuhvaćeno je 52,3 % roditelja djece školskih obveznika (90 od ukupno 172 djece školskih obveznika) i 2 roditelja koji žele ranije upisati dijete u prvi razred.

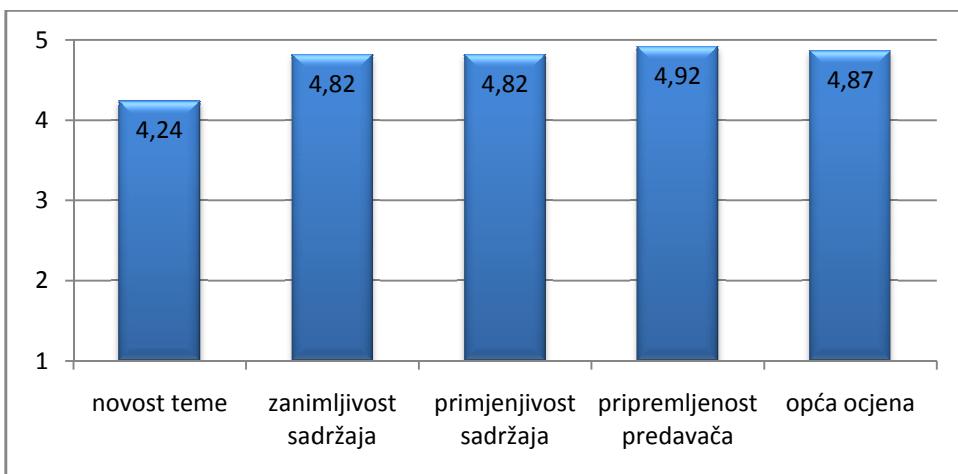
Graf. Proporcija roditelja prisutnih na roditeljskom sastanku

Tijekom veljače za roditelje djece školskih obveznika održana su tri roditeljska sastanka u sklopu CAP programa na kojima su roditelji upoznati sa problemom zlostavljanja te CAP programom i njegovom provedbom u vrtiću kroz radionice za djecu. Na roditeljskim sastanicima bilo je prisutno 70 roditelja (40,5 %) i 10 djelatnika vrtića koji nisu prisustvovali predavanju za djelatnike održanom prošle pedagoške godine.

Graf. Proporcija roditelja prisutnih na CAP roditeljskom sastanku

Roditeljske sastanke vodila je psihologinja, uz pomoć odgojitelja – članova CAP tima, koji su prezentirali same radionice. Na kraju roditeljskog sastanka roditelji i djelatnici vrtića procijenili su kvalitetu sastanka na skali od 1 do 5, a rezultati su prikazani na grafu.

Graf 25 . Procjena pet aspekta kvalitete CAP roditeljskih sastanaka od strane roditelja i djelatnika, (N=79)

Komunikacijski roditeljski sastanci:

Također je održan roditeljski sastanak za roditelje djece koja će pohađati program predškole. Na tom roditeljskom sastanku roditelji su upoznati sa programima, načinom rada i rasporedom održavanja programa koji su vodile pedagoginja i psihologinja s odgojiteljicom koja će voditi program predškole.

Godišnjim planom rada predviđena su najmanje tri komunikacijska roditeljska sastanka za svaku skupinu, te su isti i održani. Teme roditeljskih sastanaka na početku pedagoške godine su prvenstveno bile povezane sa upoznavanjem plana i programa rada odgojne skupine te provedbom perioda prilagodbe, osobito u novim skupinama. Teme ostalih komunikacijskih roditeljskih sastanaka većinom su proizašle iz trenutnih potreba odgojnih skupina, odgojitelja, djece i roditelja. Tako su se odnosile na aktivnosti za poticanje cijelokupnog razvoja, poticanje razvoja dječje kompetencije, razvoj slike o sebi kod predškolskog djeteta, dijete i identitet, kako se nosimo sa emocijama djece, odgojni stilovi u obitelji, provođenje dnevног odmora, trenutne zdravstvene potrebe npr. kako čuvamo zdravlje djece u vrtiću, osamostaljivanje – briga o sebi, tvrdoglavo dijete, slikovnica-susret djeteta i pisane riječi, dosljednost i postavljanje granica u odgoju, projektno učenje, Sunčica-Lutka vodič, naš čarobni svijet prijateljstva, moje dijete i njegove potrebe, kako djeca dolaze do novih spoznaja, odgovornost, važnost scenske lutke u životu djeteta, uloga igre u poticanju cijelokupnog razvoja

djeteta, dijete i kreativnost, dijete i televizija, postignuća i poteškoće u proteklom razdoblju. Također su na početku godine u odgojnim skupinama koje polaze djeca školski obveznici održani komunikacijski roditeljski sastanci u dva termina prema izboru roditelja na temu spremnosti za školu pod vodstvom psihologinje i logopedinje.

Popraćena je prisutnost roditelja na komunikacijskim roditeljskim sastancima tijekom godine. U programu engleske igraonice nije održan ni jedan roditeljski sastanak.

Odgojitelji navode da su zadovoljni suradnjom s roditeljima uključivanjem u aktivnosti u odgojnoj skupini, prepoznavanjem truda odgojitelja, donošenju neoblikovanog materijala, pristupačnošću i otvorenosću, kvalitetnim suradničkim odnosom, otvorenosću, izazove u suradnji smo rješavali u suradnji sa stručnim timom, međusobnim uvažavanjem. Odgojiteljice su nezadovoljne zbog: malog broja prisutnih roditelja na komunikacijskim roditeljskim sastancima (navele razlog četiri odgojne skupine), neodgovornošću pri donošenju liječničkih ispričnica, jastučnica, vraćanju upitnika, nepoštivanje kućnog reda prilikom dovođenja djeteta u vrtić, nepoštivanje termina za individualne razgovore, roditelji koji nikada nemaju vremena za suradnju.

Ove pedagoške godine je održano je po odgojnoj skupini od 1 do 18 individualnih razgovora s tendencijom grupiranja oko nižih vrijednosti. Jedna odgojna skupina nije održala individualne razgovore s roditeljima, dok je šesnaest skupina održalo 2 do 9 razgovora, a sedam odgojnih skupina 10-18 individualnih razgovora. Tijekom iduće pedagoške godine potrebno je suradnju s roditeljima implementirati u satnicu stručnog usavršavanja (komunikacijski roditeljski sastanci, individualni razgovori s roditeljima s naglaskom na pripremi) u cilju podizanja kvalitete rada s roditeljima.

Popraćen je i broj radionica s roditeljima tijekom protekle pedagoške godine. Ukupno je održano 32 radionice s roditeljima u 23 odgojne skupine primarnog programa te u 2 odgojne skupine predškole. Radionice su održavane u uoči Tjedna solidarnosti, za fašnik, Uskrs i Projektni dan. Minimalno je bilo prisutno 2, a maksimalno 12 roditelja.

RADIONICE ZA RODITELJE "RASTIMO ZAJEDNO"

Glavni cilj radionica je da roditelji od stručnjaka i drugih roditelja dobiju informacije i podršku koji će im pomoći da se u svojoj roditeljskoj ulozi osjećaju sigurnije i zadovoljnije, a da njihova djeca ostvaruju pravo na roditeljstvo koje najviše doprinosi njihovoj dobrobiti i budućem emocionalnom, socijalnom i kognitivnom razvoju. Ciklus radionica za roditelje održan je od listopada 2014. do siječnja, 2015. godine. Voditeljice ovih radionica bile su tri odgojiteljice koje su educirane za provođenje ovih radionica. Bilo je aktivno uključeno 14 majki koje su po završetku ciklusa ispunile evaluacijsku listu i zaključile:

1. Što smatrate najkorisnijim dobitkom za sebe?

„Postala sam smirenija, pokušavam mirno i polako riješiti sukob. Ne vičem više toliko na svoje dijete.“ „Stekla sam osjećaj sigurnosti i vjeru u sebe, da kad i nešto pogriješim, znam način kako to mogu ispraviti.“; „Bit ću strpljivija u rješavanju problema s djetetom“, „Osvijestila sam neke svoje postupke, naučila sam da je potrebno postavljati granice i da je jako važno biti dosljedan.“; „Najkorisniji dobitak je svakako što sam svjesnija svog ponašanja. Pokušavam ne reagirati nagonski vikom nego duboko udahnuti i razmislići o sljedećem koraku.“; „Korisno mi je druženje s drugim roditeljima koji imaju isto probleme pa razmijenimo iskustva. Svaka radionica nosi nešto korisno, a najkorisnija mi je ona o Ja-porukama i temi vezana za sukobe.“ „Sada drugačije reagiram na njihove nestasluke.“

2. Što smatrate najkorisnijim dobitkom za svoje dijete?

„Dijete je isto postalo drugačije. Vidim da i ono drugačije reagira u određenim situacijama.“ „Smatram da sada ipak ima bolju mamu koja toliko ne viče, koja se više trudi razumjeti njegove potrebe.“; „Moj sin je naučio da i mama ima obaveze i vrijeme za sebe. Mama i tata – mi roditelji se

više dogovaramo, a manje vičemo i galamimo.“; „Smatram da će naše dijete odrastati u boljoj okolini, da ćemo imati bolju komunikaciju i zato će biti sretnije.“; „Moje dijete je dobilo mamu koja zna kako postaviti granice i koja zna djetetu izreći svoja očekivanja.“; „Smirena mama - sretno dijete.“

3. Koje teme su na vas ostavile osobit dojam?

„JA-poruke, slušanje, sukobi.“; „Teme o sukobima i o pravilima.“; „Savjeti za roditeljstvo, JA-poruke, kako rješavati sukobe.“; „Svaku temu sam jako dobro doživjela. Najzanimljivija su mi bila četiri stupa roditeljstva.“; „Najviše su me oduševile JA-poruke, koristim ih u većini situacija jako uspješno.“
„Sukobi, JA-poruke, zamke roditeljstva.“; „Teme o JA-porukama, četiri stupa roditeljstva.“
„Emocionalni dijalog, Ja-poruke.“

4. Što biste promjenili?

„Da ima više filmova i mrvicu manje teksta.“
„Ono što je bilo dobro i ono što je bilo manje dobro je zapravo dalo čar radionicama jer nitko nije savršen, ali baš kao takvi smo i posebni.“
„Radionica je ispunila i više od mojih očekivanja. Hvala vam.“
„Samo termin održavanja (zbog posla).“
„Imamo udobnije stolice.:-)“
„Nemam prijedloga. Mislim da je radionica dobro osmišljena. Jedino smatram da bi ih bilo dobro proći u vrijeme iščekivanja djeteta (trudnoće).“
„Da duže traju, ali ne zbog samih materijala nego zbog druženja s roditeljima.“

5. Prijedlozi ili poruka voditeljicama?

„Super ste! Hvala na savjetima, hvala što ste nas saslušale, hvala što ste nam dale uvid u dječji pogled na svijet.“; „Radionice su odlične za okupljanje nas mladih mama koje uvijek trebamo neki savjet o odgoju. Zato, samo neka se tako nastavi. Voditeljice su super i puno su nam pomogle u našim pitanjima.“

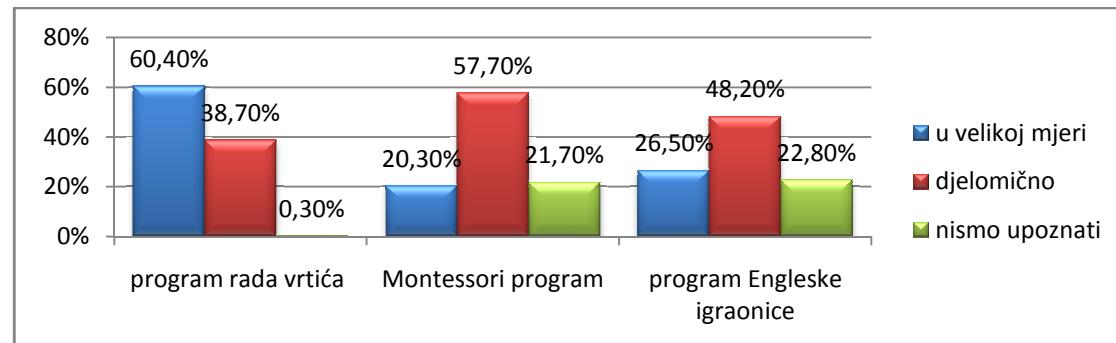
„Veliko hvala na svemu. Zadovoljna sam i sretna što sam ustrajala i uspjela doći do kraja, bez odustajanja.“; „Okupite nas kroz neko vrijeme opet radi obnove znanja odnosno zbog psihoterapije i druženja.“; „Prijedlozi-nastaviti s radionicama, napraviti nove radionice sa sličnim temama.“

„Samo tako nastavite dalje.“, (Izdržati cijeli dan s hrpom djece i nakon toga odvojiti dva sata za nas je divljenja vrijedan pothvat.“

Procjena suradnje s vrtićem od strane roditelja:

Na kraju pedagoške godine roditelji su ispunjavali upitnik kojim su procjenjivali kvalitetu života u vrtiću, komunikaciju s djelatnicima i sudjelovanje u životu vrtića. Od ukupno 602 podijeljena upitnika, vraćeno je 359 odnosno 59,6 % upitnika.

Roditelji su procjenjivali u kojoj mjeri su upoznati s programom rada vrtića, Montessori programom te programom rada engleske igraonice. Rezultati su prikazani na sljedećem grafu.

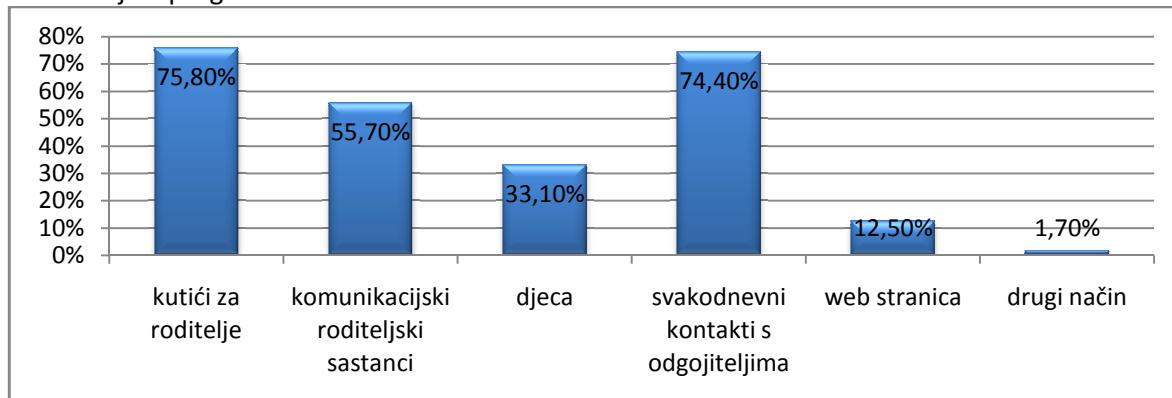

Većina roditelja izjavljuje da je u velikoj mjeri upoznata sa programom rada u vrtiću (60,4%), 38,7% roditelja je djelomično upoznato sa programom rada u vrtiću, dok ih svega 0,3% izjavljuje da ne poznaje program rada u Dječjem vrtiću Radost.

Montessori program u velikoj mjeri poznaje svega 20,3% roditelja (uglavnom roditelji djece upisane u Montessori skupinu), većina roditelja je djelomično upoznata sa tom vrstom programa (57,7%), dok ih 21,7% izjavljuje da ne poznaje Montessori program rada u Dječjem vrtiću Radost.

Većina roditelja također je djelomično upoznata s programom rada Engleske igraonice, a manji dio (26,5 %) je upoznat u velikoj mjeri.

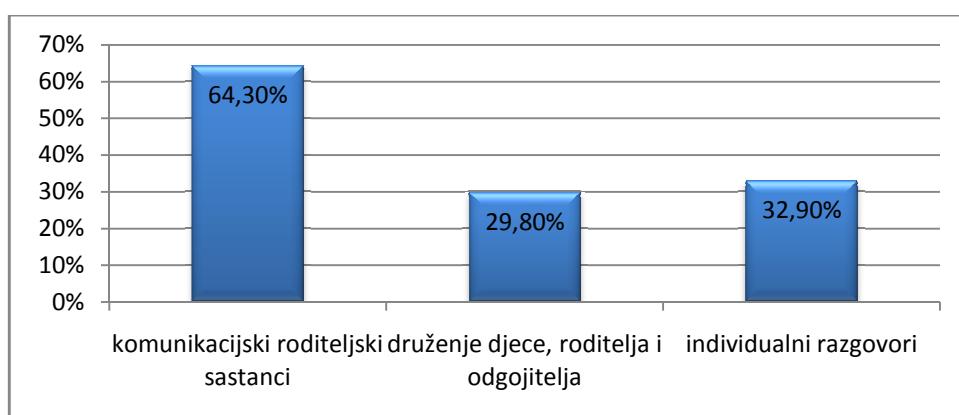
Slijedeći grafički prikaz pokazuje putem kojih oblika roditelji Dječjeg vrtića Radost dobivaju najviše informacija o programu rada u vrtiću Radost.

Graf. Kako se roditelji najčešće informiraju o programu rada vrtića

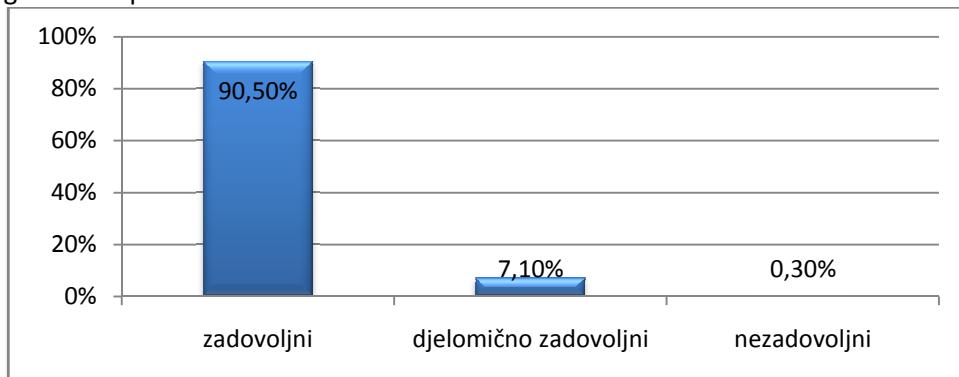
Najveći broj roditelja kao oblik putem kojeg dobivaju najviše informacija navodi kutiće za roditelje (75,8 %) i svakodnevne kontakte s odgojiteljima, a najmanje web stranicu vrtića (12,5%) i neke druge oblike informiranja (1,7 %). Pod druge oblike informiranja roditelji navode druge roditelje kao izvor informacija o programu vrtića.

U vrtiću su organizirani komunikacijski roditeljski sastanci, druženja djece i roditelja i sl. Ispitano je koji oblik suradnje najviše odgovara interesima roditelja što je prikazano u grafičkom prikazu. Oblik suradnje koji se ističe s obzirom na najveći procijenjeni interes roditelja jest komunikacijski roditeljski sastanak, a oblik suradnje koji najmanje roditelja navodi kao predmet njihovog interesa su druženja djece, roditelja i odgojitelja, no važno je istaknuti da je mala razlika između tog oblika suradnje i individualnih razgovora koji su procijenjeni nešto više u skladu sa roditeljskim interesima. Nijedan roditelj nije zaokružio česticu nešto drugo. Bilo je moguće zaokružiti više odgovora.

Graf. Način suradnje s vrtićem koji roditeljima najviše odgovara

Roditelje se pitalo i da li su zadovoljni osiguravanjem za sigurno okruženje djece kao što je zaključavanje vrata od 9-14h, punomoći za odvođenje djece. Rezultati su prikazani u slijedećem grafičkom prikazu.

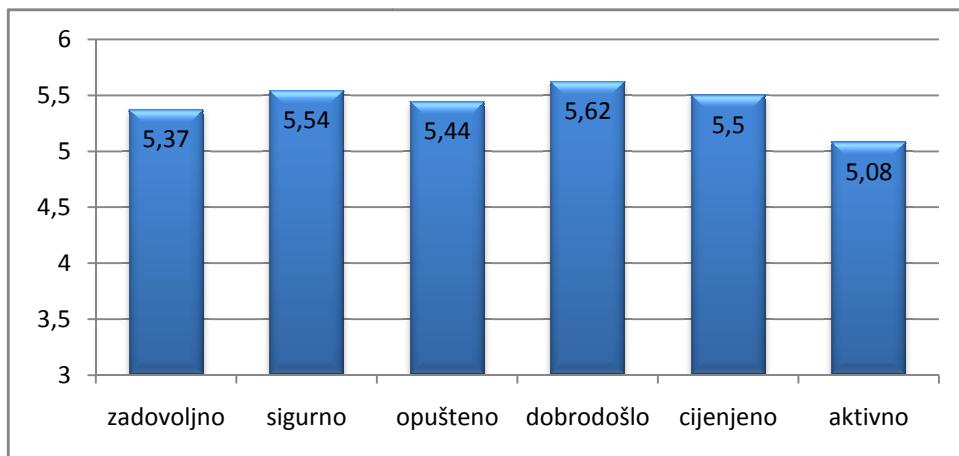
Graf. Zadovoljstvo roditelja osiguravanjem uvjeta za sigurno okruženje djece

Možemo vidjeti da je većina roditelja zadovoljna uvjetima za sigurno okruženje djece. Roditelji koji su djelomično zadovoljni sa sigurnošću djece u vrtiću navode slijedeće razloge: vanjska ograda je otključana i ne onemogućava izlazak djece, vrata na vanjskoj ogradi se ne mogu zatvoriti, prije 9h i nakon 14h može bilo tko ući u vrtić, punomoći su ne kontroliraju uvijek osobito u slučaju zamjene odgojitelja, nema nadzornih kamera.

Roditelji koji nisu zadovoljni uvjetima za sigurno okruženje djece ne navode razloge nezadovoljstva.

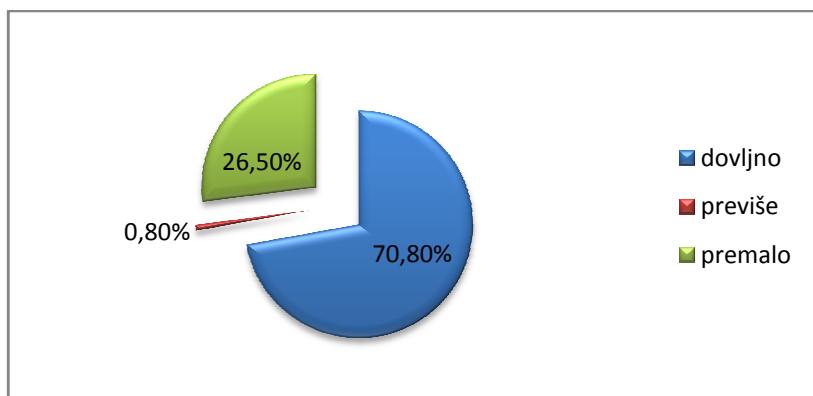
Roditelje smo između ostalog tražili i da procijene kvalitetu komunikacije s djelatnicima vrtića. Općenito, roditelji djelatnike vrtića procjenjuju kao ljubazne i uslužne u komunikaciji (96,4%). 1,1 % roditelja djelatnike vrtića procjenjuje kao rezervirane, formalne i hladne u komunikaciji. 2,5 % roditelja nije odgovorilo na ovo pitanje.

Upitnikom za roditelje je provjeroeno i kako su se roditelji najčešće osjećali u protekloj pedagoškoj godini. Procjene su davali na skali od 1 do 6, pri čemu 1 znači „*nisam se uopće tako osjećao*”, a 6 znači „*u potpunosti sam se tako osjećao*“. Rezultati su prikazani grafički, a iz njih možemo iščitati da su se roditelji najveći dio vremena dobro osjećali u vrtiću i aktivno sudjelovali u vrtićkom življenu. Najveća prosječna ocjena je vezana uz osjećaj dobrodošlice što znači da su svi djelatnici vrtića dobro ispunjavali svoju ulogu.

Graf. Procjene roditelja o tome kako su se osjećali tijekom svog boravka u vrtiću u protekloj pedagoškoj godini

Većina roditelja smatra da je tijekom ove pedagoške godine bilo dovoljno kulturno-umjetničkih i zabavnih programa (70,8%), a 26,5% roditelja smatra da ih je bilo premalo te predlažu veći broj posjeta kazališta i suradnju sa Centrom za kulturu zbog povoljnije cijene, više izleta i više odlazaka u prirodu). 0,8 % roditelja smatra da je organizirano previše kulturno-umjetničkih i zabavnih programa. Rezultati su prikazani na grafičkom prikazu.

Graf. Procjena roditelja o učestalosti kulturno-umjetničkih i zabavnih programa

Roditelji su dali svoje sugestije vezano uz što bi trebalo mijenjati i doraditi u vrtiću. Neke od najčešćih sugestija su uređenje vanjskog okoliša, češće obnavljanje inventara, manji broj djece ili veći prostor, promjena sredstva za čišćenje zbog jakog mirisa, niža cijena vrtića te regulacija cijene s obzirom na broj dana koje dijete provede u vrtiću, skupine djece bez miješanja po dobi, više zaposlenih odgojitelja.

Kao pozitivne primjere u Dječjem vrtiću Radost roditelji ističu zadovoljno dijete koje voli ići u vrtić i mnogo toga u njemu nauči, trud i strpljivost odgojiteljica, ljubazno osoblje vrtića, uključivanje i rad djece sa teškoćama u razvoju, Montesorri program rada, CAP program, organiziranje raznih događanja u vrtiću i aktivnosti kao što su Dječja olimpijada, Projektni dan, završne priredbe, razne humanitarne akcije te uređenje okoliša.

VII. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Planirana suradnja sa društvenim čimbenicima ostvarena je u potpunosti.

Tablica 25. Prikaz tipova suradnje vrtića sa različitim društvenim čimbenicima

Ustanova	Sadržaj
<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa - Agencija za odgoj i obrazovanje - Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju - Učiteljski fakultet - Edukacijsko rehabilitacijski fakultet - Centar za podršku roditeljstvu "Rastimo zajedno" - Pučko otvoreno učilište „Korak po korak“ - Centar za poticanje darovitosti djeteta "Bistrić" - Montessori društvo - Udruga «Lijepa naša» - Inkluzivni centar za djecu Profectus 	<ul style="list-style-type: none"> - konzultacije - skupovi - savjetovanja - seminar
<ul style="list-style-type: none"> - OŠ "Ljube Babića", Jastrebarsko - Glazbena škola, Jastrebarsko 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u događanjima u organizaciji škole, upis djece u prvi razred
<ul style="list-style-type: none"> - Dom zdravlja Jastrebarsko - Institut za zaštitu majki i djece - Zavod za javno zdravstvo - Centar za socijalnu skrb Jastrebarsko 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravstvena zaštita djece – specijalistički pregledi -
<ul style="list-style-type: none"> - Poduzeća koja su direktno ili indirektno uključena u realizaciju programa - Crveni križ grada Jastrebarskog - Klub roditelja nedonoščadi "Palčići" - Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb - Tehnički muzej, Zagreb - Gradska kazališta "Trešnja" - VZ, DVD Jastrebarsko 	<ul style="list-style-type: none"> - posjete djece - donacije i sponsorstvo - organizacija kazališnih predstava - organizacija kraćih izleta - organizacija športsko-rekreativnih programa
<ul style="list-style-type: none"> - Grad Jastrebarsko i druge općine 	<ul style="list-style-type: none"> - financiranje - unapređivanje rada u primarnom programu i programu predškole
<ul style="list-style-type: none"> - Centar za kulturu Jastrebarsko (kino) - Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko - Gradska muzej i galerija Jastrebarsko - Turistička zajednica grada Jastrebarskog - Društvo Naša Djeca Jastrebarsko 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija posjeta izložbama, kazališnim i kino predstavama, raznih manifestacija - organizacija izložbi radova djece i radnika Vrtića - posudba knjiga
<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo turizma - Državni inspektorat ispostava Jastrebarsko - Policijska postaja Jastrebarsko - HAK Jastrebarsko - Jaska turist 	<ul style="list-style-type: none"> - suradnja vezana za sigurnost djece u prometu i općenito
<ul style="list-style-type: none"> - Crkva svetog Nikole b. - Franjevački samostan 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija posjeta
<ul style="list-style-type: none"> - drugi vrtići na području Zagrebačke županije i izvan nje (Zagreb, Samobor, Karlovac, Ozalj, Duga Resa, Rakov Potok, Kloštar Ivanić, Sv. Nedelje, Gvozda, 	<ul style="list-style-type: none"> - susreti djece i odgojitelja - razmjena iskustava

Ogulin, Matulji, Vrhnik (Slovenija), Dugo Selo, ...)	
Mediji: - lokalni mediji - Školske novine - Stručni časopisi - Nova TV - Media Plus, Koprivnica - HRT	- promicanje predškolske djelatnosti
- internet stranica vrtića: www.radost-jaska.hr	- promicanje predškolske djelatnosti